ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيشا درويشيان

1500 Լ.Ո. 73ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 54 (20517) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 16 ՄԱՅԻՍ 2000 10 ԷՋ

ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻ «ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆ» ԽՄԲԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ

ԵՐԵՒԱՆ, 15 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Հայաստանի նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան Երկուշաբթի օր հանդիպումներ ունեցաւ Ազգային ժողովի «Կայունութիւն» խմբակցութեան, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Հանրապետական Կուսակցութեան ներկայացուցիչներուն հետ:

Հանդիպումներուն մասնաւորաբար քննարկուեցան նոր կառավարութեան կազմութեան սկզբունքներուն առնչուող հարցեր:

ՎԱՐԺԱՊԵՏ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Վարժապետ Անդրանիկ Մարգարեան Կիրակի օր այցելեց Մայր Աթոռ՝ Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի օրհնութիւնը ստանալու համար: Վարժապետ Մարգարեանին կ'ուղեկցէր կրօնի հարցերու խորհուրդի նախագահի պաշտօնակատար Լեւոն Մկրտչեան:

Հանդիպումին ընթացքին վեհափառը անդրադարձաւ եկեղեցւոյ եւ պետութեան միջեւ կնքուած Մտադրութիւններու Յուշագիրին եւ անոր մէջ արծարծուած մշակութային, կրթական եւ հրատապ այլ հարցերու:

Վարժապետ Մարգարեան վստահեցուց, որ պիտի նպաստէ եկեղեցի-պետութիւն գործակցութեան:

«ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱՁԵՒԻՆ ՈՐԴԵԳՐՈՒՄԸ ՅԱՂԹԱՆԱԿ Է ԱՄԲՈՂՋ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԻՆ»

Կ'ԸՍԷ ԴԵՍՊԱՆ Ա. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ

Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումի 11 Մայիսի լիբանանեան խորհրդարանին որդեգրած բանաձեւին արժեւորումը կատարելով Լիբանանի մէջ Հայաստանի արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Արման Նաւասարդեան «Վանայ Ձայն»ին տուած հարցազրոյցի մը ընթացքին նշեց, թէ լիբանանեան խորհրդարանին կեցուածքը յաղթանակ մը կարելի է համարել ամբողջ լիբանանահայ գաղութին համար: Շնորհաւորելէ ետք լիբանանահայերը, դեսպանը, իր կարգին շնորհակալութիւն յայտնեց այս գծով աշխատանք տարած բոլոր ուժերուն եւ կազմակերպութիւններուն եւ մանաւանդ Հայկական երեսփոխանական պլոքին եւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէին ջանքերը այս ուղղութեամբ:

Գնահատելով այս իրագործումը Ա. Նաւասարդեան նշեց, թէ անիկա կարեւոր քայլ մըն է Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան հիմնական ուղղութիւններէն՝ Ցեղասպանութեան ճանաչման համար եւ աւելցուց, թէ անիկա մեծ իմաստ ունի նաեւ Հայկական Սփիւռքի իրականութեան, ինչպէս նաեւ Հայաստան - Սփիւռք փոխյարաբերութեան մէջ:

Անդրադառնալով բանաձեւին բովանդակութեան դեսպանը ընդգծեց, թէ անիկա իր տեսակին մէջ ամէնէն բարձրորակներէն մէկն է:

Պատասխանելով Հայ Դատի ծիրէն ներս Հայաստան - Սփիւռք գործակցութեան հեռանկարներուն մասին հարցումի մը, դեսպան Ա. Նաւասարդեան հաստատեց, որ ան անպայման շարունակութիւն պիտի ունենայ, եւ նշեց, որ ներկայիս թափ կը տրուի այս բանաձեւի ընդունման գծով տարուած քարոզչական աշխատանքներուն, որպէսզի ամբողջ Սփիւռքը եւ աշխարհը իրազեկ ըլլայ իրադարձութեան եւ օրինակ առնէ անկէ:

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՆԵՐՍԷՍ - ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ՈՂՋՈՅՆԻ ԳԻՐԸ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱՁԵՒԻ ՈՐԴԵԳՐՈՒՄԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Հայոց Ցեղասպանութեան լիբանանեան խորհրդարանին կողմէ ճանաչման առիթով, Կաթողիկէ Հայոց Ներսէս - Պետրոս ԺԹ. կաթողիկոս - պատրիարքը Հռոմէն, ուր կը գտնուի, կ'ուղարկէ հետեւեալ ողջոյնի գիրը.

Համայն հայութեան հետ կ'ողջունենք լիբանանեան խորհրդարանին կողմէ միաձայնութեամբ որդեգրուած բանաձեւը, որ կը ճանչնայ ու կը դատապարտէ 1915ին Օսմանեան Կայսրութեան կողմէ գործադրուած Հայոց Ցեղասպանութիւնը, լիբանանցի ժողովուրդի ներկայացուցիչներուն ամբողջական զօրակցութիւնը կ'արտայայտէ հայ ժողովուրդին պահանջներուն եւ կը չեշ-

Շար.ը՝ էջ 10

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՒ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐՈՒՆ, ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԲՈԼՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՆ

Սիրելի գործընկերներ եւ բարեկամներ,

Գոհունակութեան խոր զգացումով ձեզի հետ կը բաժնենք Լիբանանի խորհրդարանին կողմէ 1915ին հայերուն դէմ գործուած Թուրք-օսմանեան Ցեղասպանութեան ճանաչումին լուրը

ՎԵՐԱՊԱՏՈՒԵԼԻ ՄԿՐՏԻՉ ԳԱՐԱԿԷՕՁԵԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ ՄԵՐՁԱՒՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՅ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 10

ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆԸ ԵՒ ԲՈԼՈՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻՆ

Յանուն ամենայն հայոց կաթողիկոսութեան, Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի եւ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանութեան շնորհաւորում ենք Ձեզ Հայ Օգնութեան Միութեան հիմնադրման իննսունամեայ յոբելեանի առիթով:

Լաւատեղեակ ենք Հայ Օգնութեան Միութեան արգասաբեր գործունէութեանը, որը տասնամեակներ ի վեր աջակցում է աշխարհասփիւռ մեր ժողովրդի զաւակաց՝ զօրակցելով ազգային կրթադաստիարակչական ու խնամատար հաստատութիւններին եւ նայրենասէր ամէն նախաձեռնութեանց բերելով «հայ կնոջ սիրտը ոսկի» որպէս վկայութիւն ազգային հասարակական կեանքում նայունի ծառայութեան առաքելութեան:

Համայն հայոց հաւատքի նուիրական օրրան Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից բարձր գնահատանքով յղում ենք ձեզ հայրապետական մեր օրհնութիւնը եւ ջերմ բարեմաղթանքները: Մեր հանապազ աղօթքն է, որ Ամենախնամ Աստուած քաջառողջ արեւշատութիւն եւ գործոց յաջողութիւններ պարգեւի ձեզ պահելով կորովաշատ ու կենսուրախ, որպէսզի դուք շարունակէք յարատեւ ընթացքով ձեր նուիրեալ ծառայութիւնը բերել ամենուր մեր ժողովրդին ու մեր հայրենիքին:

Օրհնութեամբ
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԳԻՐ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌ ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՈՐ Ի ՊՈՍԹԸՆ, Ի ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՍ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ

Հոգեկան անհուն ուրախութեամբ կ'ողջունենք Հայ Օգնութեան Միութիւնը իր 90ամեայ ապկանուէր ծառայութեան ընդմէջէն: Միութեան մը կեանքին մէջ բարդուող իւրաքանչիւր տարի նոր էջ մը կ'աւելցնէ անոր տարեգրութեան մէջ: Մեր մաղթանքն է, որ Հայ Օգնութեան Միութեան տարեգրութիւնը ըլլայ ծաւալուն՝ իր բազմօգուտ գործունէութեան նման:

Հայ Օգնութեան Միութեան մասին խօսիլ, կը նշանակէ խօսիլ իրագործուած ծառայութեան մը մասին, որովհետեւ ծառայութիւնը եղաւ Հայ Օգնութեան Միութեան գոյութեան իմաստը, կեանքին ճանապարհն ու գործունէութեան նպատակը: Այս սկզբունքով գործեց Հայ Օգնութեան Միութիւնը մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ՝ Միջին Արեւելքէն մինչեւ Եւրոպա, Հիւսիսային ու Հարաւային Ամերիկաներէն մինչեւ Քանատա: Եւ այսօր ան նոյն ոգիով ու խանդով կը գործէ նաեւ Հայաստանի եւ Ղարաբաղի մէջ:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Շար.ը՝ էջ 10

ԱԶԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆ

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԸ ԿԸ ԼՈՒԾՈՒԻ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ - ՌՈՒՍԻԱ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ

ՊԱՔՈՒ, 15 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- «Եընի Ազըրպէյճան» Կուսակցութեան ներկայացուցիչ Ղուրպանլի յայտնեց, որ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման ուղղութեամբ Ռուսիոյ եւ Մ. Նահանգներու նախագահներուն նախատեսուած քննարկումները եթէ դրական արդիւնքներ ունենան, ապա ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի շրջագիծին

Շար.ը՝ էջ 10

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ՀԻՄՆՈՒԱԾ ԸԼԼԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

Կ'ԸՍԷ Հ.Յ.Դ.Ի ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 15 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Հայաստանի Ազգային ժողովի Հ.Յ.Դ. խմբակցութեան անդամ Արմէն Ռուստամեան

Շար.ը՝ էջ 10

ՈՒՔՐԱՆԻՈՅ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԸ ԿԸ ՔՆՆԱՐԿԵՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԸ

ՔԻԵՒ, 15 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Ուքրանիոյ եւ Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարներ Պորիս Թարասեուք եւ Վիլայէթ Կուլիեւ Երկուշաբթի օր Քիեւի մէջ ունեցան հանդիպում մը, որուն ընթաց

Շար.ը՝ էջ 10

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՔԱՆԱՏԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՄՆԱՅՈՒՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 15 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Հայաստանի նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան Երկուշաբթի օր ընդունեց Քանատայի խորհրդարանի արտաքին գործոց եւ միջազգային առեւտուրի մնայուն յանձնաժողովի նախագահ Ուիլիըմ Կրահամի գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Շար.ը՝ էջ 10

«ՄԻԱՍՆՈՒԹԵՆԷՆ»՝ 10 ԵՒ «ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԵՆԷՆ»՝ 2 ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐ ԿԸ ՀԻՄՆԵՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ԽՄԲԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 15 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ) - Հայաստանի Ազգային ժողովի Երկուշաբթի օրուան նիստին աւարտին Ազգային ժողովի Նախագահ Արմէն Խաչատրեան յայտարարեց, որ «Միասնութիւն» պատգամաւորական խմբակցութեան մաս կազմող Երկրապահ Կամաւորականներու Միութեան անդամ 10 պատգամաւորներ դիմում ներկայացուցած են այդ խմբակցութենէն դուրս գալու համար: Անոնք են՝ Միասնիկ Մալխասեան, Ռուբէն Հայրապետեան, Սուրէն Խաչատրեան, Ժիրայր Գէորգեան, Արամ Յովհաննիսեան, Սամուէլ Սաղաթելեան, Հրանդ Գրիգորեան, Արա Կետիկեան, Ղուկաս Ուլիխանեան եւ Ռուբէն Գէորգեան: Նոյն քայլին դիմած են «Կայունութիւն» խմբակցութենէն՝ Յակոբ Յակոբեան եւ Երեմ Կարապետեան:

Ցիշեալ 12 պատգամաւորները մտադիր են հիմնելու «Երկրապահ» պատգամաւորական խմբակցութիւնը:

«ԱԶԱՏԱՄԱՐՏԻԿ ՎԵԹԵՐԱՆՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ» ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԶՕՐ. ԱՐԿԱԴԻ ՏԷՐ ԹԱԴԷՒՈՍԵԱՆԻ ԲՆԱԿԱՐԱՆԸ Կ'ԵՆԹԱՐԿՈՒԻ ԶԻՆԵԱԼ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԻ

ԵՐԵՒԱՆ, 15 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Կիրակի՝ Երկուշաբթի լուսցող գիշեր անծանօթներ յարձակած են «Ազատամարտիկ Վեթերաններու Միութիւն» նորաստեղծ կազմակերպութեան հիմնադիր զօր. Արկադի Տէր Թադեւոսեանի (քոմանտօ) բնակարանին վրայ:

Այս առիթով, Ա. Տէր Թադեւոսեան Երկուշաբթի օր տուաւ մամլոյ ասուլիս մը, որուն ընթացքին յայտնեց, որ դիմակաւոր յարձակողները կը կրէին «Թէ. Թէ.» տիպի ատրճանակներ եւ ռատիոկապով կը ղեկավարուէին անծանօթ կեդրոնէ մը: Յարձակումը կանխած է Ա. Տէր Թադեւոսեանի թիկնապահը՝ ղարաբաղեան պատերազմին անոր զինակիցը՝ Սերժ Պետրոսեան: Յարձակողները փորձած են սպաննել թիկնապահը սրածայր գոյքի մը միջոցով, սակայն հարուածները դպած են Ս.

Շար.ը՝ էջ 10

ՆՇՄԱՐ *ԼՕԽԻ 70ԱՄԵԱԿԻ*

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՔ... ՆՈՐՈԳԵԱԼ ԿՈՐՈՎ ՀԱՅՈՒՀԻՆԵՐՈՒՆ

Լիբանանի Օգնութեան Խաչի 70 տարիներու գործունէութեան նուիրուած յոբելենական հանդիսութիւնները այսօր վերջ կը գտնեն եզրափակիչ հանդիսութեամբ մը, ԵՈՒՆԵՍՔՕի պալատի սրահին մէջ, նախագահութեամբ Լիբանանի Ա. տիկին Ա. Լահուտի:

Հինգերորդ պաշտօնական հանդիսութիւնն է այս, Մանուկներու Օրուան, Կանայի նահատակներու յիշատակի այցին, Ռիվիերա պանդոկի Հայկական Տօնական Օրուան եւ «ՊՐԵՆՉ»ի հանդիպումէն ետք, Ռիճընսի Փալաս պանդոկի ճաշարանին մէջ:

Այս առիթով Շաբաթ, 13 Մայիսին Պէյրութ ժամանեց ՀՕՄի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետուհի Մարօ Մինասեան:

Այսքան ծաւալուն եւ համապարփակ աշխատանք մը արժանաւորապէս նախրութեան ներկայացնելու առիթներ եղան յիշեալ ձեռնարկները, որոնց ընդմէջէն երեւան եկաւ անգամ մը եւս հայ կնոջ նախաձեռնող ու ծառայասէր ոգին, օգնութեան փութալու անօր անսակարկ նուիրումը:

Հայկական իրականութեան մէջ, Հայաստանէն սփիւռք չկայ նման կնոջական կազմակերպութիւն, որ իր հազարաւոր անդամուհիներու շարքերով շարունակէ նայապահպան գործունէութիւն: ՀՕՄը արդէն կը տօնակատարէ իր հիմնադրութեան 90ամեակը, իսկ Լիբանանահայ Օգնութեան Խաչը իր հիմնադրութեան 70 տարիները: Լիբանանի նման փոքր տարածութեամբ երկրի մէջ կայք հաստատած հայութեան մէջ ծնած եւ աճած ԼՕԽը այսօր կու գայ իր կարգին իր երախտագիտութիւնը յայտնելու իրեն նեցուկ կանգնած, իր աշխատանքները քաջալերած լիբանանահայ ժողովուրդին, բարերարներուն, ԳՈՐԾԻՆ նիւթապէս եւ բարոյապէս օժանդա-

ՇԱՀԱՆ ԴՈՒԽՏ

Շար.ը՝ էջ 10

Նախագահութեամբ՝

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏԻԿԻՆ ԱՆԴՐԷ ԷՄԻԼ ԼԱՀՈՒՏԻ

Հովանաւորութեամբ՝

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Ներկայութեամբ՝ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐՕ ՄԻՆԱՍԵԱՆԻ
Ատենապետուհի ՀՕՄի Կեդրոնական Վարչութեան

Լ. Օ. ԽԱՉԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 70ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Տեղի կ'ունենայ այսօր՝ Երեքշաբթի, 16 Մայիս 2000ին, երեկոյեան ժամը 7:00ին, ԵՈՒՆԵՍՔՕի պալատին մէջ:

ԾԱՆՕԹ.- Փոխադրամիջոցը՝ երթ ու դարձ ապահովուած, սակ իւրաքանչիւր անձի 1500 լ. ոսկի: Մեկնում՝ երեկոյեան ժամը 6ին «Շաղզոյեան» կեդրոնէն:

ՔՈՖԻ ԱՆԱՆԻ ՅՂՈՒԱԾ ՆՈՐ ՆԱՄԱԿՈՎ ՄԸ

1964ԻՆ ԵՒ 1967ԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՒ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԻՋԵՒ ԳՈՅԱՑԱԾ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ ՄԱԶԱՐԷՂ ՇԸՊԱԱՆ ԿԸ ՊԱՏԿԱՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ԿԸՆԴԳԾԷ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀՈՍ

Վարչապետ Սելիմ Հըս երէկ նամակ մը եւս յղեց ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանի՝ վերարծարծելով Մազարէի Շըպաայի հարցը:

Հըս նամակին մէջ ըսաւ, որ լիբանանեան ու սուրիական կառավարութիւնները ունին երկու փաստաթուղթեր, մէկը՝ 27/2/1964, իսկ միւսը՝ 21/2/1967 թուակիր ատենագրութիւններ՝ լիբանանեւսուրիական սահմանագիծի ճշդումին միացեալ յանձնախումբի այն ժողովներուն, որոնց ընթացքին քննարկուած է Մազարէի Շըպաայի հարցը, եւ երկուքն ալ կը հաստատեն, թէ Լիբանանի եւ Սուրիոյ միջեւ համաձայնութիւն գոյացած է, թէ անոնց սահմանը երկուստեք կալուածներու գրանցումներու սահմանները, այսինքն՝ Լիբանանի կողմէ գրանցուած կալուածներու սահմանն է լիբանանեւսուրիական սահմանագիծը:

ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Վարչապետ Սելիմ Հըս երէկ հանդիպումներ ունեցաւ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդի մնայուն անդամ հինգ երկիրներու դեսպաններուն հետ՝ բացատրելով Մազարէի Շըպաայի առնչութեամբ Լիբանանի կեցուածքը, որ ներկայացուած է ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղարին յղուած յուշագիրներով ու վաւերաթուղթերով կ'ապացուցուի այդ շրջանին լիբանանեան պատկանելիութիւնը:

Հըս դեսպաններէն պահանջեց, որ այս բացատրութիւնները ներկայացնեն իրենց կառավարութիւններուն, որպէսզի անոնք իրավէկ դառնան ու գիտնան այդ շրջանի իսկական կարգավիճակը եւ չտարուին Իսրայէլի խաբէութեամբ ու ՄԱԿի թիւ 425 եւ 426 որոշումները շրջանցելու փորձերով, ինչպէս նաեւ՝ Ապահովութեան Խորհուրդը այդ որոշումները անտեսող քայլերու առաջնորդող խուսանաւումներով:

Հըս վերահաստատեց, որ Մազարէի Շըպաան Լիբանանի համար անվիճելի է, անոր պատկանելիութիւնը ապացուցուած է Անանի յղուած յուշագիրին կցուած փաստաթուղթերով եւ անընդունելի է այդ շրջանի ճակատագիրը թիւ 242 որոշումին, կամ խաղաղութեան բանակցութիւններուն կապելու իսրայէլեան փորձը:

Շար.ը՝ Էջ 10

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԲՌՆԱՐԱՐՔՆԵՐԸ ՄԱԳԼՑՈՒՄ Կ'ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՆ ՀԱՐԱՒԻ ՄԷՋ

Իսրայէլեան ռմբակոծումներուն հետեւանքով երէկ վիրաւորուեցան չորս քաղաքայիններ եւ նիւթական վնասներ կրեցին բազմաթիւ շրջաններ, իսկ դիմադրութիւնը հակադարձեց հարուածելով իսրայէլեան ու լահտեան ուժերու բազմաթիւ դիրքեր:

Արդարեւ, իսրայէլեան օդուժն ու հրետանին երէկ սաստիկ ռմբակոծումի ենթարկեցին բռնագրաւեալ գօտիին սահմանակից բայց նաեւ անկէ հեռու շրջաններ ու բնակարանային թաղամասեր:

Քֆարթրպնիթի մէջ թշնամի արձակազէններու կրակէն վիրաւորուեցաւ լիբանանեան բանակի զինուոր Հասան Ապտըլ Քարիմ Հիւսէյնը, իսկ գիւղին ռմբակոծումէն վիրաւորուեցաւ աղջնակ մը, եւ նիւթական վնասներ կրեցին ջուրի ու հեռաձայնի ցանցերն ու բազմաթիւ բնակարաններ:

Այս դէպքերուն ընթացքին, իսրայէլացիք նաեւ կրակ բացին Թըթթակիցներուն ու լրատու միջոցներու լուսանկարիչներուն վրայ:

Նախանցեալ գիշեր չորս յարձակումներ գործելէ ետք, իսրայէլեան օդուժը երէկ առաւօտ ռմբակոծեց Ռիհանի դաշտը, ապա յարձակում մը գործեց Երժմորի ձորին վրայ, ուր վիրաւորուեցան երկու հողագործներ:

Իսլամական դիմադրութիւնը երէկ հաղորդագրութիւններով յայտարարեց, որ նախանցեալ գիշեր ու երէկ իր ուժերը հարուածած են Պիր Քալլապի, Սալաայի, Թիպլէի, Քուսայրի, Պայատայի, Հարտունի, Ռատարի, Ալի Թահէրի, Ռիհանի, Ապու Քամհայի, Այշիյէի եւ Շարիֆայի դիրքերուն վրայ:

Աւելի ուշ, իսլամական դիմադրութիւնը յայտարարեց, որ Քֆարթրպնիթի քաղաքայիններուն դէմ թշնամիին արարքին հակադարձելով, իր ուժերը ռմբակոծած են սահմանային Տահր ըլ Ժամալ դիրքը:

Ամալ հաղորդագրութեամբ մը յայտարարեց, թէ իր ուժերը հարուածած են Պյաթի, Հարտունի, Ռուաֆի եւ Հըմայէտի դիրքերը:

Ամալ նաեւ յայտարարեց, որ լահտեան զինեալներէն Մուհամմէտ Շաֆիք Ֆարհաթ բռնագրաւեալ գօտիէն փախուստ տալով անձնատուր եղած է իր դիրքերէն մէկուն ջոկատին:

Միւս կողմէ, ազգային լրատու գործակալութիւնը երէկ հաղորդեց, որ իսրայէլեան ուժերը ամբողջացուցած են Սալաայի եւ Քուսայրի իրենց դիրքերուն պարպումը, իսկ Թիպլէի իրենց դիրքը յանձնած են լահտեան ջոկատի մը:

Իսրայէլեան բանակը յայտարարեց, որ Թիպլէի դիրքին լահտեան ուժերուն յանձնումը Լիբանանէն իսրայէլեան ուժերու հեռացումի նախապատրաստութեան ծիրէն ներս այդ ուժերու վերադասաւորումներու մէկ քայլն է:

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

Այսօր՝ Երեքշաբթի, 16 Մայիս 2000ին
Երեկոյեան ժամը 19:00ին
«ՅՈՒՇԵՐ ԵՒ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ»
Նուիրուած՝ ընկ. Ներսէս Խիտավերտեանի
ընկ. Վարդգէս Տէր Կարապետեանի
եւ ընկ. Լեւոն Պէրպէրեանի
Կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ՝
Սոնիա Քիլէճեան

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանութիւնները Լիբանանում եւ Սիրիայում միասնաբար կազմակերպում են «Հայաստանի ձեռարուեստի շաբաթ - ցուցահանդէս»:

Ցուցահանդէսը կը բացուի Սանայայում, Լիբանանեան համալսարանի իրաւաբանական ֆակուլտետի շէնքում, Լիբանանի նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի հովանաւորութեան ներքոյ Մայիսի 26ին, ժամը 18:00ին եւ բաց կը լինի մինչեւ Յունիսի 3ը, ամէն օր, ժամը 11:00ից 22:00ը:

Պէյրութում իր տեսակի մէջ առաջին անգամ կազմակերպուող ձեռնարկի ընթացքում այցելուները այստեղ կը գտնեն հայ վարպետների ձեռքերով հռչակաւոր օբսիդեանի քարից եւ փայտից պատրաստուած առարկաներ, խեցեգործական իրեր, գորգեր, նուրբ ձեռագործ, հայկական անուշեղէն, մեղր, երշիկեղէն, հանքային ջրեր, գարեջուր, գինի:

ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՄԼՈՅ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐՁՈՒ ԲՆԱԿԱՐԱՆ

●Պուրճ Համուտ, Քաղաքապետարանի շէնքեր. 2 ննջասենեակ եւ յարակից մասեր:

Դիմել հեռ. 03 - 648916:

ԾԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

●Պուրճ Համուտ, Հարպոյեան Թրէյտ Սանթըրի մէջ, պլոք A. յարմար գինով վճարումի դիւրութեամբ. հեռ. 03 - 238884 եւ 03 - 273602:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ժամացոյցի հաստատութիւն մը կարիքը ունի ծախող երիտասարդի մը, որ գիտնայ համակարգիչ գործածել, ինչպէս նաեւ անգլերէն, ֆրանսերէն եւ արաբերէն:

C. V. ուղարկել հետեւեալ թիւին. Fax.-01-268193:

ԾԱԽՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ (ԽԼՈՒՅՈՎ)

●CARINO SHOES, Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» պողոտայ, Էտոյեան շէնք. տամանի դրութեամբ եւ կամ գործընկեր կօշիկի վաճառքով: Հեռ. 01-258912:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՓԻԹԸՐ ՀԷՅՆԸ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ երէկ ընդունեց Բրիտանիոյ արտաքին գործոց պետական նախարար Փիթըր Հէյնը, որ երէկ առաւօտ Դամասկոսէն ժամանած էր Պէյրութ՝ այցելութիւններ տալու լիբանանցի պաշտօնատարներուն:

Նախագահական պալատին հրապարակած յայտարարութիւնը նշեց, որ Հանրապետութեան նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ Հէյնի հետ հանդիպումին ընթացքին վերահաստատած է Լիբանանի սկզբունքային կեցուածքը, թէ Լիբանան կառչած կը մնայ ՄԱԿի թիւ 425 որոշումին առանց նախապայմաններու գործադրութեան պահանջին, որուն հիմամբ լիբանանեան գերիշխանութիւնը պէտք է տարածուի լիբանանեան ամբողջ հողատարածքին, ներառեալ Մազարէհ Շըպաայի վրայ, մինչեւ միջազգայնօրէն ճանչցուած սահմաններ: Պէտք է նաեւ ազատ արձակուին իսրայէլեան բանտերուն մէջ արգելափակուած բոլոր լիբանանցիները, աւելցուց ան:

Հանրապետութեան նախագահը նաեւ վերահաստատեց թէ արդար, ամբողջական եւ վերջնական խաղաղութիւնը չի կրնար իրականանալ առանց նաեւ Կոյանէն ամբողջական հեռացումի եւ պաղեստինցի գաղթականներու տունդարձի իրաւունքի երաշխաւորման:

Բրիտանացի պաշտօնատարը նախագահ Լահուտի հետ իր ունեցած տեսակցութենէն ետք ըսաւ, որ Բրիտանիա զօրավիգ կը կանգնի խաղաղութեան ու կայունութեան Լիբանանի ձգտումին, եւ անոնց պահպանումին, ՄԱԿի թիւ 425 որոշումին հիմամբ իր հողերէն իսրայէլեան ուժերու մինչեւ միջազգային սահմաններ հեռացումէն ետք:

Հէյն ըսաւ, որ նախանցեալ օր Դամասկոսի մէջ եւ նախապէս Իսրայէլի մէջ իր ունեցած խորհրդակցութիւնները լաւատեսութիւն կը ներշնչեն եւ դեռ յոյս ունի, որ խաղաղութիւն կը հաստատուի մէկ կողմէ Լիբանանի եւ Սուրիոյ եւ միւս կողմէ Իսրայէլի միջեւ:

Առնչութիւն ունեցող բոլոր կողմերը պէտք քաջալերենք շուտով արդիւնաւորելու բանակցութիւնները, որովհետեւ ժամանակ կ'անցնի եւ ամբողջ շրջանը, յատկապէս Լիբանանի ժողովուրդը կարիքը ունին խաղաղութեան:

Պաղեստինցի գաղթականներու պարագան կարեւոր հարց մըն է եւ այս հարցը կարեւոր տեղ պէտք է գրաւէ Իսրայէլի հետ բանակցութիւններուն ընթացքին, ըսաւ ան, իսկ Իսրայէլի մօտ արգելափակուած լիբանանցիներուն մասին ան նկատել տուաւ, որ ամբողջ շրջանին մէջ արգելափակուածներ կան եւ անոնց հարցը պէտք չէ անտեսուի:

«Այնուհանդերձ, այժմու առաջնահերթ ու հրատապ հարցը իսրայէլեան ուժերու կանոնաւոր, ապահով եւ ամբողջական հեռացումն է մինչեւ միջազգային սահմաններ, ինչպէս նաեւ խաղաղութիւն ապահովել անցեալ դարուն վերջաւորութեան դառն տառապանքներ կրած Լիբանանի ժողովուրդին», ըսաւ ան:

ՊԸՐՐԻԻ ԵՒ ՀԸՍԻ ՀԵՏ

Բրիտանացի պաշտօնատարը ապա այցելութիւններ տուաւ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի եւ վարչապետ Սելիմ Հըսի:

Վարչապետարանին մէջ Հէյն ըսաւ, որ վարչապետ Հըսի փոխանցած է, թէ Լոնտոն կ'ողջունէ ՄԱԿի թիւ 425 որոշումին հիմամբ հարաւային Լիբանանէն իսրայէլեան ամբողջական հեռացումը:

Հէյն ըսաւ, թէ տակաւին յոյս ունի, որ Լիբանան եւ Սուրիա կը յանգին Իսրայէլի հետ խաղաղ լուծումի մը, որ յոյս եւ կայունութիւն կը շնորհէ շրջանին:

Լիբանանի եւ Իսրայէլի մէջ տեղի ունեցած վերջին վայրագութիւններուն առնչութեամբ մտահոգութիւն յայտնելով, ան ըսաւ որ վայրագութեան մագլցումը ոչ ոքի կը նպաստէ, եւ յոյս յայտնեց, որ բոլոր կողմերը, մեծ բարեփոխումներու եւ առիթներու այս հանգրուանին, ինքնազսպում կը ցուցաբերեն:

Իսրայէլեան հեռացումի որոշումը ողջունելով, Հէյն յոյս յայտնեց, որ բոլոր կողմերը եւ յատկապէս Իսրայէլ տէր կը կանգնին իրենց պատասխանատուութիւններուն եւ թիւ 425 որոշումի գործադրութեան առնչութեամբ, անվերապահօրէն կը գործակցին ՄԱԿի հետ:

Ոչ ոք կը ստորագնահատէ դժուարութիւնները, բայց պէտք չէ չափազանցել զանոնք, ոմանք պիտի փորձեն

Շար.ը՝ Էջ 10

Մասնակցութեամբ Լիբանանի Առաջին Տիկին
ԱՆՏՐԷ ԼԱՀՈՒՏԻ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻՆ՝

Հայ Համայնքի Ընկերային
Ծառայողներու Միութեան
Մտքով Թերաճ Հայ Մանուկներու
«ՁՈՒԱՐԹՆՈՑ» Կեդրոնը

Գործակցաբար Ծնողական
Յանձնախումբին հետ Պատիւն ունի
ձեւ հրաւիրելու իր Տարեկան
Ձեռնարկին՝

ՆԱԽԱՃԱՇ
եւ
ՁԵՌԱՅԻՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒ
ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 19 Մայիս 2000, առաւօտեան ժամը 10:00ին, Հայ Կաթողիկէ Ս. Եղիա - Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ սրահներու, Տըպ-պաս հրապարակ - Պէյրութ:

●Տոմսերը կարելի է ստանալ մուտքին:

ԴԵՍՊԱՆ ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏԻ

Նախագահ Լահուտ երէկ ընդունեց այցելութիւնը Լիբանանի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Արման Նաւասարդեանի:

Հանդիպումին քննարկուեցան երկկողմանի հետաքրքրութիւն ներկայացնող հարցեր, որոնց կարգին՝ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը, հայ - լիբանանեան համագործակցութեան բոլոր բնագաւառները, ինչպէս նաեւ՝ նախագահ Էմիլ Լահուտի Հայաստան պաշտօնական այցելութեան ժամանակացոյցը:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԶՕՐ. ԺԱՄԻԼ ՍԱՅԷՏԸ

Արամ Ա. կաթողիկոս երէկ յաջորդաբար ընդունեց այցելութիւնները Լիբանանի մօտ Գերմանիոյ եւ Չինաստանի դեսպաններուն:

Վեհափառը Գերմանիոյ դեսպանին լայն տեղեկութիւններ տուաւ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան, եւ յատկապէս լիբանանահայութեան մասին: Ապա, խօսակցութիւնը կեդրոնացաւ յառաջիկայ Սեպտեմբերին վեհափառին Գերմանիա տալիք այցելութեան վրայ, Հալէ քաղաքին մէջ ԿԻԼԻԿԻԱ թանգարանի գանձերու ցուցադրութեան առիթով:

Չինաստանի դեսպանին այցելութեան ընթացքին, խօսակցութեան առանցքը հանդիսացաւ Լիբանանի ու Չինաստանի միջեւ քաղաքական ու տնտեսական յարաբերութիւնները, Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը, ինչպէս նաեւ Հայաստան - Չինաստան փոխյարաբերութեանց կապուած հարցեր:

Դեսպանը գնահատեց Լիբանանի հայութեան աշխոյժ ու դրական մասնակցութիւնը լիբանանեան կեանքին, եւ փափաքեցաւ աւելի լայն տեղեկութիւններ ունենալ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կապուած այլ գաղութներու մասին: Դեսպանը վեհափառը հրաւիրեց յարմար առիթով մը այցելելու Չինաստան:

Վեհափառը ընդունեց նաեւ այցելութիւնը ընդհանուր ապահովութեան ընդհանուր տնօրէն զօր. Ժամիլ Սայէտի:

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

FM 94.7 Mhz հեռ. 241272 - 241199

- 6:30 - Բացում
- 6:35 - Բարի լոյս
- 7:00 - Հայկական եւ օտար մեղմ երգեր
- 8:00 - Օրուան յայտագրի ընթերցում
- 8:15 - Տեղական մամուլի խորագիրներու ընթերցում
- **8:30 - Հայերէն լուրեր**
- 8:40 - Օդերեւոյթ
- 8:45 - Ինչ կ'ըսեն աստղերը
- 9:00 - Ժամանց HOLLYWOOD
- 9:30 - Թոիչք
- 10:00 - Սակարան
- **10:30 - Արաբերէն լուրեր**
- 10:45 - Արաբերէն երգեր
- 11:00 - Տաղարան
- 11:30 - Կնոջական
- 12:00 - Շահանդուխտի հետ
- 12:15 - Կոմիտասեան երգեր
- **12:30 - Հայերէն լուրեր**
- 13:00 - Սակարան
- 13:10 - Ազգային յեղափոխական երգեր
- **14:30 - Արաբերէն լուրեր**
- 15:00 - Արաբերէն յայտագիր
- **16:30 - Արաբերէն լուրեր**
- 16:40 - Պատուէր / խաղ
- **18:30 - Հայերէն լուրեր**
- 19:00 - Յուշեր եւ վկայութիւններ
- 20:00 - Եկեղեցին Հայկական
- 20:30 - Քնարային
- 22:30 - Պատուէր
- 00:30 - Փակում

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐՈՇԵՑ ԱՊՈՒ ՏԻՍ ԵՒ ԱՅՋԱՐԻԷ ԳԻՒՂԵՐԸ ՅԱՆՁՆԵԼ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒՆ

Պաղեստինցի ցուցարարներ կը փոխադրեն վիրաւոր մը. մինչ ուրիշներ կը պատսպարուին իսրայէլեան փամփուշտներէն

Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք երէկ ապահովեց կառավարութեան հաւանութիւնը երկու գիւղեր պաղեստինեան իշխանութեան յանձնելու ծրագրին: Պարաք այս ձեւով խաղաղարար ժեստ մը կը կատարէ, որ կրնայ գոհ պահել պաղեստինցիները՝ միեւնոյն ատեն վտանգելով Պարաքի կառավարական ընկերակցութիւնը:

15 թեր եւ 6 դէմ քուէով, Իսրայէլի կառավարութիւնը հաւանութիւն տուաւ Երուսաղէմի մօտ գտնուող Ապու Տիս եւ Այսարիէ գիւղերը յանձնելու պաղեստինեան իշխանութեան: Պարաք ըսաւ, որ այսպիսի քայլ մը կարեւոր է յառաջխաղացքի մէջ պահելու համար խաղաղութեան գործընթացը:

Քուէարկութենէն անմիջապէս ետք, բնակեցման հարցերու նախարար Իցհակ Լեւի, որ Ազգային կրօնական կուսակցութեան անդամ է, յայտարարեց, որ ժամանակաւոր կերպով պիտի հեռանայ կառավարութենէն: Ա. Կ. կուսակցութիւնը յառաջիկայ շաբթուան մէջ պիտի որոշէ Պարաքի կառավարութեան մէջ մնալ, թէ քաշուիլ: Յիշեալ կուսակցութիւնը հինգ աթոռ ունի խորհրդարանին մէջ, ուր Պարաքի կառավարական ընկերակցութիւնը 68 - 52ի մեծամասնութիւն մը կը վայելէ: Ա. Կ. կուսակցութիւնը կօրավիգ կը կանգնի հրէական բնակեցման վայրերուն եւ համաձայն չէ պաղեստինցիներուն յանձնելու ծրագիրներուն: Ա. Կ. կուսակցութեան կառավարութենէն քաշուիլը վտանգ մը չի սպառնար Պարաքի. հարցը բաւական լուրջ կը դառնայ, երբ ժայռայեղ-ական կրօնական Շասու հրեական ներգաղթողներու մէկ այլ կուսակցութիւն մը հեռանայ եւ իրենց կօրակցութիւնը քաշեն Պարաքի կառավարական ընկերակցութենէն:

Կառավարութեան նիստին աւարտին հրապարակուած յայտարարութեամբ մը, Պարաք հերքեց այն ամբաստանութիւնները, որոնց համաձայն վարչապետը սկսած է Իսրայէլի հակակշիռը թուլցնելու Երուսաղէմի վրայ: Պարաք դիտել տուաւ, որ կառավարութիւնը կ'որդեգրէ միջոցառումներ, որոնց թիւին է ամրապնդել Իսրայէլն ու անոր ապահովութիւնը: Պարաք վերըսկսաւ շեշտել, որ ապագայի պաղեստինցիներուն հետ ստորագրելիք որեւէ համաձայնագիրի պարագային Երուսաղէմը պիտի մնայ միացեալ, իբրեւ մայրաքաղաքը հրէական պետութեան:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Իսրայէլեան ուժերը պաղեստինցի պատանի մը սպաննեցին եւ հարիւրաւոր ուրիշներ վիրաւորեցին երէկ պաղեստինեան շրջաններուն մէջ, ուր ցուցարարներ կը բողոքէին իսրայէլեան պետութեան 52ամեակին առիթով:

Կապան ու Այսյորդանանի բնակիչները պոռթկացին Իսրայէլի եւ անոր ուժերուն բնակեցման վայրերու բնակիչներուն դէմ:

Ցուցարարները քարերով, շիշերով եւ վառած անիւներով իրենց փողոցները: Ցուցարարները անիւներով փակեցին ճամբաները եւ քարեր ու շիշեր նետեցին իսրայէլցի կիսուրներուն ու հրեայ բնակիչներուն վրայ:

Ականատեսներ յայտնեցին, որ 18 տարեկան Ալեաա Մաֆատի սպաննուեցաւ Նապլուսի մօտ տեղի ունեցած բախումներուն ընթացքին: Չորսօրեայ բախումներուն երկրորդ զոհը դարձաւ Մաֆատի: Կապայի ու Այսյորդանանի մէջ ցոյցերը սկսած էին անցեալ շաբաթ, իբրեւ կօրակցութիւն Իսրայէլի մէջ բանտարկուած պաղեստինցիներուն, որոնց ապատարձակումը կը պահանջուի: Աւելի ուշ, ցոյցերը վերածուեցան բողոքի արտայայտութեան Իսրայէլի հիմնադրութեան 52ամեակին առիթով, որ իբրեւ աղէտ ընդունուած էր պաղեստինցիներուն կողմէ: Ականատեսներու եւ հիւանդանոցներու աղբիւրներուն համաձայն, երէկ միայն մօտաւորապէս երեք հարիւր պաղեստինցի վիրաւորուած է իսրայէլեան ուժերուն կողմէ:

●ԻՍՐԱՅԷԼ ապատարձակեց իսլամական Համաս շարժումի ղեկավարներէն՝ շէյխ Մալահ Շեհատան, որ տասը տարիէ ի վեր բանտարկուած է:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԲՈՂՈՔԵԼՈՎ ՇՈՒԼՏԻ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑՈՂ ԳԱԼՂՏՆԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

ԵԱՍԷՐ ԱՊՏ ՌԱՊՊՕ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ

ՌԱՄԱԼԼԱ, 15 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իսրայէլի հետ բանակցող պաղեստինեան պատուիրակութեան առաջնորդը հրաժարեցաւ Երկուշաբթի օր՝ բողոքելով Շուէյտի մէջ տեղի ունեցող պաղեստինեա-իսրայէլեան գաղտնի բանակցութիւններուն դէմ:

Եասէր Ապտ Ռապպօ բսաւ, որ հրաժարականի որոշումը անդառնալի է՝ ինչպէս իսրայէլեան իշխանութեան հակադարձութիւնները: Ապտ Ռապպօ Սեպտեմբերէն ի վեր կը վարէ Իսրայէլի հետ բանակցութիւնները՝ ամրողջական համաձայնագիրի մը պատկերացումը ունենալու համար: Պաղեստինցի պաշտօնատարներ ըսին, որ նոյն պահուն, պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթ կանաչ լոյս տուած է գաղտնի բանակցութիւններուն՝ առանց խորհրդակցելու Ապտ Ռապպոյի հետ:

Ապտ Ռապպօ բսաւ, որ իր հրաժարականը ներկայացուցած է Արաֆաթի: Յայտարարութեան մէջ Ապտ Ռապպօ կը նշէր, որ կը հրաժարի, որպէսզի Շուէյտի մէջ բանակցող պատուիրակութիւնը ըլլայ Իսրայէլի հետ բանակցութիւններ կատարող պաղեստինեան միակ խմբակը: Ապտ Ռապպօ դիտել տուաւ նաեւ, որ պայմանները հիմա տարբեր են, հետեւաբար կարիքը չկայ գաղտնի բանակցութիւններ կատարելու ինչպէս որ պատահեցաւ 1993ին, Օսլոյի մէջ:

Պաղեստինեան աղբիւրներ յայտնեցին, որ Շուէյտի բանակցութիւնները կը վարէ պաղեստինեան խորհրդարանի նախագահ Ահմէտ Քորէյ: Անոր կ'ընկերանան նաեւ Հասան Ասֆուր եւ կագայի ապահովութեան մարմի պետ Մուհամմէտ Տահլան:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՐԿՈՒ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՎ

ԻՐԱՆԸ ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԼՈՒ ԲԱԻԱՐԱՐ ՓԱՍՏԵՐ ՉԿԱՆ

ԿԸՍԷ ԹՈՒՐՔՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

ԱՆԳԱՐԱ, 15 (ՌՈՅԹԵՐ).- Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրել Երկուշաբթի օր յայտնած է, թէ տակաւին բաւարար փաստեր գոյութիւն չունին Իրանը ամբաստանելու համար՝ քաղաքական երկու սպանութիւններու մեղսակցութեամբ:

Թրքական լրատու աղբիւրներ հաղորդած էին, թէ ըստ կասկածելիներու վկայութեանց, 1993ին տեղի ունեցած ականատես ինքնաշարժի մը պայթումը, որ ձախակողմեան թղթակից Ուկուր Մուճչուն սպանած էր, իրանցիներու մեղսակցութեամբ եւ մարկումով եղած է:

Կասկածելիներէն մէկը Կիրակի օր ըսած է, որ նոյն *Թեհիփտ* վիճեալները կը կանգնին նման յարձակումի մը ետին, որ անցեալ տարի սպանած էր մշակոյթի նախարար Ահմէթ Թանէր Քիսլալին:

Մինչ մամուլը առաջին էջով կու տայ իրանեան կապերու կապուած այս տեղեկութիւնները, պաշտօնական Թուրքիան՝ շատ աւելի վգուշ է եւ ուղղակի չ'ամբաստաներ իր դրացին:

Ոստիկանութիւնը Երկուշաբթի օր Անգարայի մէկ արուարձանին մէջ գտած է պահուած վէնքերու, պայթուցիկ նիւթերու եւ վինամթերքի երկրորդ վայր մը նախապէս գտնուած նման վէնքերու վայրին մօտ:

ՄԻՆՉ ՓՈԻԹԻՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ԿՐԵՄԼԻՆԻ ՀԱԿԱԿՇԻՌԸ ԱՄՐԱՊՆԴԵԼ ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ ԴՈՒՐՍ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐ ՎԼԱՏԻՄԻՐ ԵԱՒՈՎԼԵԻ ՄԵԾ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՄԸ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑ Ս. ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿԻ ՄԷՋ

Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինի նախկին ընդդիմադիրներէն Վլատիմիր Եաքովլեւ երէկ երկրին երկրորդ մեծագոյն քաղաքին՝ Ս. Փեթերսպուրկի կառավարիչի պաշտօնին իր վերընտրութիւնը տօնախմբեց, մինչ Կրեմլինի ղեկավարը կը պատրաստուէր խորհրդարանական բանալի քուէարկութեան մը:

Եաքովլեւ, որ քուէներու 70 առ հարիւրը ապահոված է, դիտել տուած է, որ իր յաղթանակը տրամաբանական է:

Շրջաններու վրայ հակակշիռը տաք հարց դարձած է Փութինի Շաբաթ օրուան մէկ հրամանագիրէն ի վեր՝ մայրաքաղաքէն դուրս Մոսկուայի ազդեցութեան վարկ տալու համար:

Ար. Այ. Էյ. լրատու գործակալութիւնը յայտնեց, թէ Կրեմլին ողջունած է քուէարկութեան արդիւնքները, թէեւ Փութին ուղղակի ոչինչ յայտնած է այդ մասին: Ան կը պատրաստուէր Չորեքշաբթի օրուան (վաղը) Պետական Տումային մէջ կայանալիք քուէարկութեան՝ վաւերացնելու համար վարչապետ Միխայիլ Քասիանովի նշանակումը:

Փութին շաբաթավերջին որոշած էր նաեւ իր նախորդին՝ Պորիս Ելցինի կողմէ անտեսուած սահմանադրական իրաւասութիւններ գործածել՝ առկախելով քանի մը շրջաններու մէջ տեղական մարմիններու կողմէ վաւերացուած օրէնքներ, որոնք չեն համընկներ դաշնակցային օրէնքներուն հետ:

ՆԵՐՈՒՄԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐՋԱՆԸ Կ'ԱՒԱՐՏԻ, ԲԱԽՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Միւս կողմէ, չեչէն վիրեալներու համար Ռուսիոյ կողմէ ներումի առաջարկ մը երէկ աւարտեցաւ, սակայն որեւէ ցուցանիշ չկար, թէ դէպի խաղաղարար բանակցութիւններ յառաջդիմութիւն կրնայ ըլլալ, մինչ ռուսական բանակը կը յայտներ, թէ ըմբոստ շրջանին քանի մը վայրերու մէջ բախումներ արձանագրուած են:

Ներումի կարելիութիւնը Դեկտեմբերէն ի վեր ի գործու է եւ որեւէ հաւանականութիւն չկայ, որ վերանորոգուի:

Հարիւրաւոր կասկածելիներ ապատարձակուած են ներումի ծիրէն ներս: Անիկա կը վերաբերէր ոեւէ մէկուն, որ վայրագ ոճիրներ չէ գործած եւ որ կամաւոր կերպով իր վէնքը կը յանձնէ:

Մինչ այդ, ռուս պաշտօնատարներ յայտնեցին, թէ ռազմական երկու ուղղաթիռներ ջախջախուած են Կիրակի օր, մէկը՝ Չեչենիոյ մէջ միւսը՝ մօտակայ քաղաքի մը մէջ: Երկու դէպքերուն հետեւանքով քանի մը հոգի վիրաւորուած է, սակայն մահ չէ արձանագրուած:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՍՈՒՐՃ Ա. ԿԱՐԳԻ
200 ԿՐԱՄ
1.350 L.L.

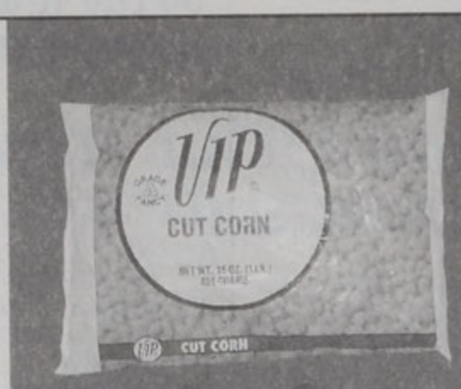

1.360 L.L.

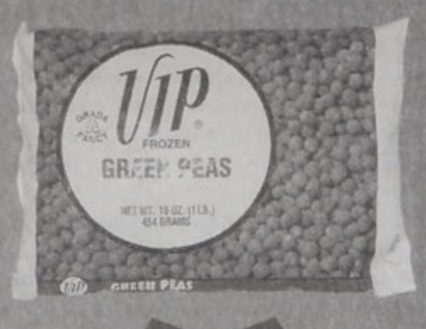

1.250 L.L.

490 L.L.

ԱՔՔԱՈՒԻ ՊԱՆԻՐ
1 ՔԻԼՕ
3.500 L.L.

5.850 L.L.

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ MASTER MALL

ԳՆՈՒՄԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՀԱՍՑԷՆ

3.780L.L.

Ա. ԿԱՐԳԻ ՄՈՐԹԱՏԷԼ
200 ԿՐԱՄ
1.950 L.L.

660 L.L.

1.545 L.L.

1.755 L.L.

ԹԱՆԱՅԷԼԻ ՏՈՒՊԲԼ ՔՐԷՄ ՊԱՆԻՐ
1 ՔԻԼՕ
2.750 L.L.

«ՀՈԳԵԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ»

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ՇԱՐՔ ԼՕԽԻ «ԱՐԱՔՍԻ ՊՈՒԼՂՈՒՐՃԵԱՆ» ԸՆԿԵՐԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

«Հոգեկան Առողջութիւն» թեմայով դասախօսական շարքին երրորդը տեղի ունեցաւ 12 Ապրիլին, ԼՕԽի «Արաքսի Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի «Թնճուկեան» սրահին մէջ, կազմակերպութեամբ ԼՕԽի Շրջանային Վարչութեան առողջապահական յանձնախումբին եւ «Արաքսի Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի նախագահութեան:

Դասախօսութեան նիւթն էր «Ծնողներ [illegible] իրենց զաւակներու դժուարութիւններուն եւ թերութիւններուն», իսկ դասախօսն էր Հոգեբան Կարին Ջահրապեան:

Հոգեբանական հարցերու մասնագէտ Կ. Ջահրապեան հաղորդական ոճով մինչեւ իրական կեանքէն օրինակներ ներկայացուց:

Զաւակներու դժուարութիւններն են՝ ֆիզիքական, մտային, դպրոցական եւ ընկերային հարցերը, իսկ թերութիւնները ֆիզիքական ու մտային են: Մնողքը իր զաւակը դեռ չծնած կ'երեւակայէ միւսներէն կատարեալ եւ տարբեր: Երբ երեխան ծնի, ինք ամսուան վախերը բնական ձեւով կը փարատին: Մայրը զաւկին ընդմէջէն իրականացած կ'ուզէ տեսնել իր փափաքներն ու ցանկութիւնները, բայց հետզհետէ դժուարութիւններ կը յայտնուին:

- Լեզուական բարդութիւններ (կակազել, խլութիւն) կամ հոգեբանական այլ հարցեր:

- Փոքրիկին մաքրութեան հարցը, որ պէտք է բնական ձեւով ըլլայ եւ ոչ թէ ճնշում բանեցնելով:

- Դպրոց յաճախելով ընտանիքին բաժանումը պարզ եւ հեզասահ ընթանայ:

- Փոքրիկին ընկերային կեանքը բնական զարգանայ:

- Դպրոցական արդիւնքները լաւ ու գոհացուցիչ ըլլան:

Բնական է, որ ծնողները չտեսնեն կամ չուզեն տեսնել զաւկին դժուարութիւնները. որքան շուտ ծնողները անդրադառնան եւ ընդունին իրենց զաւակներուն տարբերութիւնները, այնքան շուտ առաջքը կ'առնուի բարդութիւններուն:

Թերութիւնները երկու տեսակ են՝ ֆիզիքական եւ մտային: Ի ծնէ եղած թերութիւնը կամ վերջը արկածով եղածը շատ ծանր հարուած է ծնողքին, քանի որ կատարեալ զաւակի պատկերը չքացած է: Որեւէ թերութիւն ունեցող անհատի մը դիմաց մարդիկ ապշած կը հակազդեն եւ չեն ուզեր հարցին լուծում գտնել: Կարեւոր է հասկնալ եւ ընդունիլ, որ թերութիւնը բրտութիւն մըն է անձի մը դէմ:

Ֆիզիքական թերութեան կը վարժուինք, երբ մտային իմաստով մարդը ամբողջականօրէն կա՛յ: Մինչդեռ մտային թերութիւնը աւելի ծանր է, քան ֆիզիքականը: Հոգեկան խորունկ հիւանդութիւն մըն է, երբ անհատը իրականութենէն կտրուած է եւ հետը հաղորդակցիլը անկարելի է: Մնողքին հակազդեցութիւնը կ'ըլլայ՝ նախ չընդունիլ, ուրանալ իրականութիւնը, մերժել դարմանումը եւ պցտիկին չօգնելով աւելի բարդացնել հարցը: Ուստի ընտանիքը կը լռէ ու կը մեկուսանայ, իսկ միւս անդամները կը փախչին այդ հիւանդագին մթնոլորտէն: Կամ կը պատահի, որ վսեմանալով՝ բարձր ու վեհ բաներու մէջ կը գտնեն գոհունակութիւն: Դուրսէն մասնագիտացած օգնութիւն պէտք է, որպէսզի ընտանիքը հաւասարակշռութիւնը պահէ:

Երբ մայրը կը գրաղի միայն թերութիւն ունեցող զաւակով, միւսները բնական հակազդեցութեամբ շատ կ'ազդուին: Բայց մայրը ջղայնութեան մղումով այ կ'ատէ զաւակը, վայրկեանի մը համար յարձակողական կ'ըլլայ, բայց ետքը յանցաւոր զգալով կրկնապատիկը գուրգուրանք կը ցուցաբերէ, ինչ որ լաւ չէ. զաւակը կրնայ ի նպաստ իրեն շահագործել այդ զգացումը:

Ի՞նչպէս դիմագրաւել դժուարութիւններն ու թերութիւնները:

Պէտք է ընդունիլ, որ թերութիւն ունեցող զաւակ մը ահաւոր հարուած է ծնողքին: Մէկ կողմ պէտք է դնել երազած սքանչելի երեխան, տեսնել իրականութիւնը եւ զաւակը ընդունիլ այնպէս, ինչպէս որ է, տեսնել անոր դրական կողմերը:

Հարկաւոր է երկար տարիներու համբերատար ու տարբեր ուղղութիւններով աշխատանք՝ կացութիւնը դրականօրէն փոխելու համար:

Դասախօսութեան աւարտին դասախօսը պատասխանեց ներկաներուն հարցումներուն:

ՎՐԱՑԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՅ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԵՏԵՐՈՒՆ ԴԻՄՈՒՄԸ՝ ԻՐԵՆՑ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐՈՒՆ

Վրացական եւ Հայ եկեղեցիներուն պետերը՝ Իլիա Բ. եւ Գարեգին Բ. 11 Մայիսին Թիֆլիսի մէջ ստորագրեցին միասնական դիմում մը՝ ուղղուած Հարաւային Կովկասի բոլոր ժողովուրդներուն:

Վրացական Ուղղափառ եւ Հայ Առաքելական եկեղեցիներուն պետերը իրենց հրապարակած դիմումին մէջ անգամ մը եւս հաստատեցին երկու երկիրներուն, ժողովուրդներուն եւ եկեղեցիներուն դարաւոր բարեկամութեան անխախտելիութիւնը եւ խաղաղութեան ու համաձայնութեան կոչ ուղղեցին Հարաւային Կովկասի բոլոր ժողովուրդներուն:

Փաստաթուղթի ստորագրութենէն ետք համայն Վրաստանի պատրիարք - կաթողիկոս Իլիա Բ. յայտարարեց, թէ Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ.ի Վրաստան կատարած այցելութիւնը պատմական նշանակութիւն ունեցող իրադարձութիւն մըն է, որ յուրջ ազդեցութիւն պիտի ունենայ ոչ միայն վրացական եւ հայ եկեղեցիներուն, այլ նաեւ՝ երկու երկիրներու ժողովուրդներուն եւ կառավարութիւններուն բարեկամութեան եւ եղբայրութեան զարգացման եւ ամրապնդման վրայ:

Իր կարգին, Գարեգին Բ. կաթողիկոս խօսք առնելով նշեց, որ իր այցելութեան առաջին օրերուն Վրաստանի մէջ զգաց «առանձին ջերմութիւն Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ եւ ընդհանրապէս Հայաստանի նկատմամբ»:

Ըստ Գարեգին Բ. կաթողիկոսի, այդ ջերմութիւնը կը բխի ոչ միայն վրացական հոգեւորականութենէն, այլ նաեւ՝ Վրաստանի աշխարհիկ իշխանութիւններէն:

ՆՇՄԱՐ

ՀԱՅՈՐԴԻ՛, ՔԱՐ ՄԸ ԶԵՏԵՂԷ Ս. ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ԿԱՌՈՅՑԻՆ

Եօթանասուն տարի առաջ տարագիր հայեր եկան Լիբանանի այս տարածքները, բնակութիւն հաստատեցին երկրին տարբեր շրջաններուն մէջ, որոնցմէ մին Պուրճ Համուտի մէկ ծայրին, ուր հիւղաւան մը երկար տարիներ իր խլեակի գոյութիւնը քաշքշեց: Իրարու վրայ խռնուած հայ ընտանիքներ կերպը գտան գոյատեւելու, ու մանուկներ ծնան հիւղաւաններու մէջ, հայեր աճեցան եւ բազմացան:

Հիւղաւանին կեանքը շարունակուեցաւ մինչեւ 1960ական թուականները, մինչեւ որ վերջին հրդեհը ստիպեց, որ վերջին ընտանիքներն ալ տեղաւորուին մարդավայել բնակարաններու մէջ: Ու ԱԶԳԸ օգնեց այս անհաճոյ կացութենէն դուրս գալու:

Մօտ 15 տարիէ ի վեր Թիրօ - Նորաշէն թաղամասը գոյն ու ձեւ փոխած է. նախկին հիւղաւանին տեղը այժմ կան արդիական ու գեղատեսիլ կառոյցներով վաճառատուներ, որոնց մէջ «Մասըըր Մոլ» ընդարձակ հանրախանութը:

Այս միջավայրին մէջ կային նաեւ թիթեղաշէն եկեղեցի մը եւ դպրոց մը, որոնք փուլ եկան նոյնպէս հրդեհէն ու այլ փորձանքներէ:

Աւելի քան տասնամեակ մը առաջ ձեռնարկուեցաւ նոր եկեղեցւոյ կառուցման, որ երկրին մէջ հետզհետէ աճող տնտեսական տագնապին պատճառով մնաց կիսաւարտ, ու այսօր կոչ կ'ուղղուի հաւատացեալ ժողովուրդին մասնակցելու շինութեան գործին, ՔԱՐ ՄԸ աւելցնելով...

ՔԱՐ ՄԸ... Եկեղեցին կը կոչուի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցի: Ո՞ր մէկ հայը պիտի չուզէր քար մըն ալ ինք դնել կիսաւարտ եկեղեցւոյ կառուցումը ամբողջացնելու:

Մօտ երկու տարիէ ի վեր եկեղեցին կ'ընդունի հաւատացեալներ, հոն կը կատարուին Սուրբ պատարագի մատուցում, եկեղեցական արարողութիւններ: Բայց տակաւին մեծածախս գումարներու կը կարօտի տաճարը, որպէսզի կառուցուի խորանը, մկրտարանը, տեղադրուին գմբէթին խաչն ու յարակից յարդարանքը, ծեփուին ու ներկուին ներքին պատերը, իսկ արտաքին պատերը պատուին սրբատաշ քարերով: Այս քարերը հայթայթելու համար կոչ կ'ուղղուի ժողովուրդին, որ քար մըն ալ իր կողմէ դնէ ու մասնակցի համաժողովրդական օժանդակութեան: Քար մը, որուն արժէքն է 20 ամերիկեան տոլար: Եթէ հաւատացեալ մը քար մը նուիրելով մասնակցի այս սրբազան կառոյցին ամբողջացման, մօտիկ ապագային մենք կ'ունենանք փառաշուք կառոյց մը, այս նորոգուած ու գեղեցկացած շրջանին մէջ:

Յանուն փառաւորման Սրբոց Վարդանանց յիշատակին, քար մը զետեղենք այս տաճարին շինութեան, որպէսզի մեր հոգիները խաղաղին, ու տասնամեակէ աւելի կիսաւարտ մնացած եկեղեցին փառաւորուի: Այս նախաձեռնութիւնը լիբանանահայ մեր ժողովուրդին պարտքն ու պարտականութիւնն է: Յիշենք, որ եկեղեցւոյ ներքնայարկին կառուցուած է նաեւ տարածուն հանդիսասրահ մը, որ իր կարգին կիսաւարտ է, որուն ամբողջացումը անշուշտ դարձեալ բարիք մը պիտի ըլլայ մեր գաղութին համար:

Քար մը, սրբատաշ քար մը, որպէսզի պայծառացեալ տեսքով ներկայանայ եկեղեցին Հայկական:

Ս. Դ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 85ԱՄԵԱԿ

ԱՆԳԼԻՈՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԸ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵՑ

Լոնտոնի հայկական խորհրդարանական խումբը, որուն մաս կը կազմեն բոլոր կուսակցութիւններու ներկայացուցիչները, 18 Մայիսին Լոնտոնի մէջ կազմակերպեց հանդիսութիւն մը նուիրուած Հայկական Ցեղասպանութեան 85ամեակին:

Հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ «Մարգրիտ» եկեղեցւոյ խորհրդարանի ներկայացուցիչներու պալատի ծխական եկեղեցիին մէջ: Եկեղեցական արարողութիւնը կատարեց սոյն եկեղեցւոյ պետը եւ «Մարգրիտ»ի ծխական դպրոցի տնօրէն Ռոպըրթ Ռայթ, Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ Մեծն Բրիտանիոյ թեմի առաջնորդ Եղիշէ արք. Գիզիրեանի ներկայութեան:

Հանդիսութեան ներկայ էին Անգլիոյ հայկական խորհրդարանական խումբի նախագահ Արմէն Սարգսեան, քաղաքապետներ, Անգլիոյ կառավարութեան եւ դիւանագիտական ներկայացուցչութիւններու անդամներ եւ հայ համայնքի ներկայացուցիչներ: Ելոյթ ունեցաւ խորհրդարանական խումբին հիմնադիրներէն Լորտ Շաննօ, ինչպէս նաեւ խորհրդարանի անդամ եւ խորհրդարանական խումբի նախագահ Լորտ Ուոլփոլ:

Հանդիսութեան ընթացքին ընթերցուեցաւ նաեւ Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. կաթողիկոսի ուղերձը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՁԱՅՆԱՍՓԻՒՌԻ ԿԱՅԱՆԸ ԿԸ ՍՏԵՂԾԷ ԵՐԵՔ ՆՈՐ ՀԱՂՈՐԴԱՇԱՐՆԵՐ

Հակառակ Հայաստանի Ազգային ձայնասփիւռի կայանի դիմագրաւած տնտեսական դժուարութիւններուն, վերջերս ստեղծուած են երեք նոր հաղորդաշարներ՝ «Հայաստան – Սփիւռք», «Իսահան Ալիք» եւ «Իրծաբար Ալիք»:

Այս ծիրէն ներս վերարացուած է ձայնասփիւռի կայանի «Տէրեան» արխիւին, որ ձայնասփիւռի երաժշտական խումբերու կատարողութեամբ արդէն ձայնագրած է 100 ստեղծագործութիւն: Յառաջիկային պիտի ձայնագրուի նոյնպէս 100 ստեղծագործութիւն, որոնք բացառապէս հայ երաժշտագէտներու կը վերաբերին:

ԱԶ ՈՒԺԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆՐԱՀԱՒԱՔԸ

Հայաստանի Աջ Ուժերու Միութիւնը ներկայացնող գործիչներ 12 Մայիսին Երեւանի Ազատութեան Հրապարակին վրայ հանրահաւաք մը կազմակերպեցին: Հանրահաւաքին ընթացքին խօսք առին Յովհաննէս Թոքմաջեան, Միքայէլ Հայրապետեան, Վահագն Խաչատրեան, Պետրոս Մակեեան, Վիգէն Խաչատրեան, Ալեքսանդր Արզումանեան, Ալեքսան Յարութիւնեան, Շանթ Յարութիւնեան եւ Դաւիթ Շահնազարեան:

Բոլոր ելոյթ ունեցողները անխտիր խօսեցան Հայաստանի մէջ վերջին երկու տարիներուն արձանագրուած տնտեսական, ընկերային եւ այլ բնագաւառներու անկման մասին այդ բոլորին համար մեղադրելով նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանը, Սերժ Սարգսեանը եւ անոնց շրջապատը: Անոնք կոչ ուղղեցին Հայաստանի Ազգային ժողովին նախագահ Քոչարեանի հրաժարականի քայլերը շարունակելու համար:

ՍԻՄՓՈԶԻՈՄ՝ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿԱՍՊԻՑ ԾՈՎՈՒ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒՆ

Միացեալ Նահանգներու Առեւտուրի եւ Բարգաւաճման Գործակալութեան հովանաւորութեամբ, 5էն 7 Յունիսին Թաշքենդի մէջ տեղի պիտի ունենայ սիմփոզիոմ մը նուիրուած Կասպից ծովու շրջանի երկիրներու առողջապահական հարցերուն:

Հայաստանի, Ազրպէյճանի, Վրաստանի, Ղազախստանի, Խըրխըզիստանի, Տաճիկիստանի, Թուրքմենիստանի եւ Ուզպեքիստանի ներկայուցիչներու կողքին, սիմփոզիոմին պիտի մասնակցին ամերիկեան առաջատար ընկերութիւններ, ինչպէս 3 էմի, Ճենըրըլ Էլեքթրիքի եւ Աճիլըն Թեքնոլոճիզի ներկայացուցիչները: Սիմփոզիոմին պիտի քննարկուին յիշեալ ութ երկիրներուն առողջապահական սարքերու եւ ճարտարարուեստի փոխանցման կարելիութիւնները:

Անդրադառնալով Կասպից ծովու քարիւղի հարստութեան եւ օտար ներդրումներու Առեւտուրի եւ Բարգաւաճման Գործակալութեան տնօրէն Կրանտմէյսոն յայտնեց, որ երբ այս երկիրները սկսին տնտեսական աճ արձանագրել, առաջին մարզերէն մէկը, որուն ուղղութեամբ պիտի աշխատին այս երկիրները, առողջապահութիւնն է:

Le comité du musée Cilicie vous invite à une rencontre avec

GUVDER

Artiste-peintre

au cours de laquelle il sera décoré par

SA SAINTETE ARAM I

- Prendront la parole

- **ANITA TOUTIKIAN**
Artiste contemporaine

- **SYLVIA AGEMIAN**
Conservateur adjoint du musée Nicolas Sursock

- **GEORGES HADDAD**
Directeur de L'Académie Libanaise des Beaux - Arts (ALBA)

- **JOSEPH TARRAB**
Critique d'Art

A cette occasion une exposition retrospective des œuvres de Guvder aura lieu le Vendredi 19 Mai à 18h00, dans la salle du Musée.

L'exposition sera ouverte au public du 19 au 25 Mai, chaque jour de 10h00 à 20h00.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԸ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԻ 20 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐԻ ՎԱՐԿ ՄԸ

Համաշխարհային Դրամատան գործադիր տնօրէնութեան խորհուրդին որոշումով 20 միլիոն տոլարի վարկ պիտի տրամադրուի Հայաստանի:

Տրամադրուած վարկը պիտի օգտագործուի Հայաստանի կառավարութեան կողմէ՝ կարիքաւոր ընտանիքներու կենսամակարդակը բարձրացնելու եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ամրապնդման համար՝ Հայաստանի Ընկերային Ներդրումներու Հիմնադրամին կողմէ իրագործուող ծրագրին միջոցով: Հայաստանի մէջ Համաշխարհային Դրամատան ներկայացուցիչ Օուէյս Սատաթ Ուրբաթ օր տուած մամլոյասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, որ ամբողջ ծրագրին իրագործումը կը կարօտի 29.32 միլիոն տոլարի եւ մնացեալ 9.32 միլիոն տոլարը պիտի ապահովուի Հայաստանի կառավարութեան, տեղական ինքնակառավարման մարմիններու եւ նուիրատուութիւններու միջոցով:

Ընկերային Ներդրումներու Հիմնադրամը կը ֆինանսաւորէ փոքր համայնքներու, ներառեալ դպրոցական շէնքերու, ըմպելի ջուրի խողովակներու ցանցի վերանորոգման ծրագիրները՝ միաժամանակ ժամանակաւոր աշխատատեղեր ստեղծելով:

Հիմնադրամի տնօրէն Աշոտ Կիրակոսեան յայտնեց, որ ծրագիրը պիտի իրագործուի հինգուկէս տարուան ընթացքին, շուրջ 500 մանր նախագիծերու գործադրման միջոցով: Ան նկատել տուաւ, որ ինքնակառավարման մարմինները պիտի որոշեն, թէ ինչ նախագիծ պիտի գործադրուի: Նախագիծերու հիմնական մասը պիտի գործադրուի Աղէտի գօտիի շրջանին, ինչպէս նաեւ գաղթականներու կողմէ բնակեցուած վայրերու մէջ: Սատաթ նշեց, որ վարկը տրամադրուած է 35 տարուան համար:

ՓԱՔՈՒԻ ՄԷՋ ԿԸ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԻ ՁԱՅՆԱՍՓԻՒՌԻ ՆՈՐ ԿԱՅԱՆ ՄԸ

«Պի. Պի. Սի.» լրատու գործակալութիւնը ազրպէյճանական «Էյ. էն. էս.» անկախ լրատու գործակալութեան հետ միասնաբար Պաքուի մէջ պիտի հիմնէ ձայնասփիւռի նոր կայան մը:

«Պի. Պի. Սի.»ի Կեդրոնական Ասիոյ եւ Կովկասի ծառայութեան տնօրէն Ճէնի Նորթըն «Էյ. էն. էս.»ի հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին յայտնեց, որ «Պի. Պի. Սի.» հինգ տարիէ ի վեր է, որ կ'աշխատի Ազրպէյճանի մէջ եւ կը նկատէ, որ այս երկրին մէջ աշխատանքը աւելի դիւրին է, քան նախկին Խորհրդային Միութեան այլ երկիրները, ուր «Պի. Պի. Սի.»ի ձայնասփռումները դադրած են:

Նոր կայանը պիտի սփռուի ազրպէյճաներէն, ռուսերէն, թրքերէն եւ անգլերէն, եւ ԵԱՀԿի հովանաւորութեամբ պիտի ներկայացնէ մարդկային իրաւանց մասին յայտագիրներ: Նպատակը բացատրելն է եւ ոչ թէ քննադատելը, ըսաւ Նորթըն:

ԱՇՃԵԱՆ ԹՈՒՐԶ

ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ՝ ԲԱՅՑ ԻՐԱՒ

Ա.- Յունիս 12էն սկսեալ ամէն Երկուշաբթի առաւօտեան Armenian Airlinesով վայելեցէք Հայաստանը, մէկ շաբաթ Ա. կարգի «Դուին» պանդոկը, Պէյրութ - Հալէպ - Պէյրութ շքեղ minibusով փոխադրութիւն, Հալէպի օդակայանի տուրքերը, Կիրակի գիշեր ընթրիք - խրախճանք «Անի» ճաշարանի մէջ, առաւել իւրաքանչիւր ճամբորդողի hand bag, գլխարկ, T-Shirt, մատիտ, տետրակ եւ հրահան մը նուէր 380Տ:

ԾԱՆՕԹ.- Նախապատուութիւնը կանուխ արձանագրուողներուն:

Բ.- Զօրավար Դրոյի աճիւններուն Հայաստան փոխադրութեան եւ Մայիս 28ի առիթով, 26 Մայիսէն 2 Յունիս Երեւան, Ա. կարգի պանդոկ 415Տ, Երեւան - Արցախ 600Տ լման յայտագիրով:

Գ.- Մելգոնեանի ամավերջի հանդէսին առիթով, 16-19 Յունիս, դէպի Կիպրոս լման յայտագիրով, միայն 255Տ:

Դ.- Կիրակի, 21 Մայիս, միօրեայ պտոյտ Դամասկոս, Սէտնայա, Մաալուլա, միայն 18Տ:

Ե.- Յունիս 18էն սկսեալ C/s QUEEN CONSTANTINA շքեղ 2000ի տիպ կբօսանաւով վայելեցէք մէկ շաբաթ եօթը յունական կղզիները + Աթէնքը եւ Միքոնոսը, լման ճաշերով ամէն գիշեր նաւու վրայ խրախճանք, իւրաքանչիւր սենեակ առանձին բաղնիք, w/c - a/c, գին՝ 380Տ:

●Արձանագրութիւն՝ ԱՇՃԵԱՆ ԹՈՒՐԶ, հեռ. 01-261177, 240654, 265068, (03)233978 եւ գիշերները (01)258887:

ՕՍԿԱՆԵԱՆ ԵՒ ՇԼԱՅԽԸՐ ԿԸ ՔՆՆԱՐԿԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇՐՋԱՓԱԿՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՀԱՐՑԵՐԸ

10 Մայիսին Եւրոպական Խորհուրդի Հարաւային Կովկասի երկիրներու ներկայացուցիչ Ուրսուլա Շլայխըր հանդիպում մը ունեցաւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանի հետ: Հանդիպման ընթացքին այլ հարցերու շարքին քննարկուած են Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման, Հայկական Ցեղասպանութեան Թուրքիոյ կողմէ Հայաստանի շրջափակման եւ հայ թրքական յարաբերութիւններուն վերաբերող հարցեր:

Շլայխըր լրագրողներուն ըսաւ, թէ «Եւրոպական Միութենէն ներս Թուրքիոյ անդամակցութեան առնչութեամբ ոչ մէկ նոր հարց պէտք է ծագի, եւ հիմա Թուրքիա պէտք է լուծէ իր բոլոր հարցերը»:

Հանդիպման ընթացքին նախարար Օսկանեան իր խօսակիցին դիտել տուաւ, թէ որպէսզի Թուրքիա ընդունուի Եւրոպական Միութենէն ներս, ան պէտք է որոշ սկզբունքներ յարգէ, ինչպէս նաեւ ամբողջացնէ Եւրոպական Խորհրդարանի 1987ի ծանօթ բանաձեւին ենթադրած նախապայմանը՝ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումը:

Այս առնչութեամբ, Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Արա Պապեան դիտել տուաւ, թէ Հայկական Ցեղասպանութեան ընդունումը Թուրքիոյ կողմէ ոչ միայն պատմական արդարութեան, այլ նաեւ Հայաստանի ապահովութեան վերաբերող հարց է:

Հանդիպման մասնակիցները նշեցին նաեւ, թէ Բ. Աշխարհամարտէն ետք, Գերմանիոյ եւ Ֆրանսայի հաշտութիւնը կարելի դարձաւ շնորհիւ այն հանգամանքին, որ կողմերը խաղաղութիւն հաստատելու տրամադիր էին:

Օսկանեան յայտնեց, թէ Թուրքիոյ կողմէ Հայաստանի շրջափակումը լուրջ խոչընդոտ չէ առեւտուրի դէմ, ինչ որ առաւելաբար կը կատարուի Իրանի եւ Վրաստանի վրայով, սակայն անիկա լարուածութիւն կը ստեղծէ եւ արգելք կը հանդիսանայ Եւրոպայի ուղղութեամբ համարկումի գործընթացին, ինչ որ անկարելի է առանց շրջափակումի վերացումին:

Իր կարգին, Շլայխըր ըսաւ, թէ Հայաստանի եւ Եւրոպական Միութեան գործակցութեամբ Հայաստանի ձայնը աւելի բարձր կրնայ լսուիլ:

ԼՕԽԻ «ՆԱՅԻՐԻ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ԱՆԹԻԼԻԱՍ

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐ

Օրուան պատգամախօս

ՊՐՆ. ԿԱՐՕ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

●ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 23 Մայիս 2000, առաւօտեան ժամը 10:00էն սկսեալ «Քասր Էլ Սուֆարա» ճաշարանին մէջ, Տըպպայա:

ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲՆԱԶԴՆ ԷՐ, ՈՐ ԱՅԴ ՈՒԺԵՐԻՆ ՄՂԵՑ ՀԱՄԱԽՄԲՄԱՆ

ԿԸՍԷ ԳԵՂԱՄ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Ստորեւ կու տանք «Երկիր» թերթի հարցազրոյցը Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի անդամ Գեղամ Մանուկեանի հետ: Մանուկեան իր պատասխաններուն մէջ կը վերլուծէ Աջ Ուժերու Միութեան ստեղծման դրդապատճառները:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Աջ Ուժերի համախմբման նպատակը ո՞րն էք համարում:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Առաջին հերթին ինքնապաշտպանական բնազդն էր, որ այդ ուժերին մղեց համախմբման, որովհետեւ իրենց անցեալով եւ անանկ գաղափարախօսութեամբ այդ խմբակը վաղուց արդէն դադարել էր ինքնուրոյն գործելուց, եւ պէտք էր մի քայլ՝ հասարակութեանը իրենց մասին նորից յիշեցնելու: Քայլը միութեան ստեղծումն էր, որն, իմ կարծիքով, ժամանակաւոր բնոյթ կ'ունենայ:

Հ.- Բոլորովին այլ կարծիքի են վերոնշեալ ուժերի ներկայացուցիչները՝ պատրաստուելով աշխուժ դերակատարում ունենալ Հայաստանի քաղաքական զարգացումներում:

Պ.- Մարդիկ, ովքեր երբեւէ չեն փորձում ընդունել նախորդ ութ տարիների իրենց իշխանութեան շրջանում գործած մեղքերն ու յանցանքները, չեն կարող ընդունուել հասարակութեան կողմից:

Հ.- Հետաքրքրականն այն է, որ Աջ Ուժերի Միութիւնը իրեն հեռացնելով ՀՀՇից՝ չի էլ փորձում նրանց հետ կիսել այդ տարիների սխալները:

Պ.- Բայց Վիգէն Խաչատրեանը ի՞նչպէս կարող է թաքցնել, թէկուզ եւ շատ է ցանկանում, որ ինքը 96ի զինուորական յեղաշրջման մասնակից պետական պաշտօնեայ էր: Դաւիթ Շահնազարեանը չի կարող չընդունել, որ ինքը 30ական թուականների «ՉԵԿԱ»յական գործելաձեւի հեղինակն էր: Նոյն կերպ եւ Բաբգէն Արարքցեանը չի կարող չընդունել, որ իբր թէ դաւանած եւրոպական խորհրդարանական վարչաձեւին հակառակ, եղել է պատգամաւոր ծեծող խորհրդարանի ղեկավար: Եւ, վերջապէս, եթէ այս մարդիկ չեն ընդունել իրենց մեղքերը, ի՞նչպէս կարող են Հայաստանում ընդունելի դառնալ:

Հ.- Այնուամենայնիւ, Աջ Ուժերն իրենց հռչակագրում յայտարարում են, որ ի վիճակի են երկիրը հանել ստեղծուած իրավիճակից: Հնարաւոր համարո՞ւմ էք:

Պ.- Եթէ նրանք իրենց այդպիսի դերակատարութիւնն են վերապահել, դա գալիս է կրկին հաստատելու, որ Հայաստանն այսօր փտած երկիր է: Բայց մի բան պարզ է, որ այդ ուժերի գործած մաֆիայի սարդոստայնը իրենց միջոցով չէ, որ պէտք է քանդուի: Դրա համար մաքուր ձեռքեր են պէտք:

Հ.- Հոկտեմբերի 27ի ողբերգութիւնը եթէ չլինէր, արդեօ՞ք նմանատիպ աշխուժացում կ'ապրէին նախկինները:

Պ.- Աջ Ուժերի ստեղծման առաջին քայլը եղել է 1998ի Փետրուարի 4ին, երբ Լեւոն Տէր Պետրոսեանն իր հրաժարականի խօսքում Հայաստանի ժողովրդին զգուշացրեց սպասուելիք քաոսի մասին: Այդ ուժերը ձեռքերը շփելով սպասեցին Հայաստանում բարդ իրավիճակի ստեղծմանը, որպէսզի պատրաստեն իրենց վերադարձը: Այդ պահը եկաւ. դա 1999ի Հոկտեմբերի 27ի գիշերն էր, երբ առնետների նման Ազգային Ժողովում եւ պաշտպանութեան նախարարութիւնում փորձում էին Հայաստանում էլ աւելի բարդացնել առանց այն էլ լարուած իրավիճակը: Նոյնը շարունակում են եւ այսօր, միայն թէ իրականացուի բաղձալի երազանքը՝ վերադարձ իշխանութիւն: Սակայն իրենք եւս համոզուած են, որ չեն կարող ստանալ ժողովրդի քուէն: Դա էր պատճառը, որ սկսեցին անցնել սեմինարային գործունէութեան ծաւալմանը: Ի դէպ, նրանք Էպերթի հիմնադրամի ձեւով սկսեցին Հայաստանում հասարակական գործունէութիւն ծաւալել: Զաւեշտն այն է, որ այդ Էպերթի հիմնադրամը ընկերվար - ժողովրդավարական կազմակերպութեան հիմնադրամ է, եւ նրանց գաղափարախօսութեան հետ որեւէ առնչութիւն չունի, եթէ չասեմ, որ հակառակորդն է: Նրանց պարզապէս պէտք էր դրամ՝ անկախ նրանից, թէ որտեղից, միայն թէ հնարաւորութիւն ունենային ջրի երեսին մնալու:

«ԵՐԿԻՐ»

ՍԱՏԱՆԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ՉՈՒՆԻ ՄԷՋԲԵՐԵԼՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ

Անհեթեթութիւնների երկիր ենք: Նրանք, ովքեր անձամբ իրականացրին կամ իրենց անվերապահ աջակցութեամբ սատար եղան այն անիծեալ վարչակարգին, որն իր հաստատման պահից ի վեր որդեգրեց տասնամեակների տքնանքով ստեղծուած ազգային հարստութիւնների կողոպտման ու փոշիացման քաղաքականութիւն, որ ցրտի, խաւարի ու սովի մատնեց սեփական ժողովրդին՝ զարկ տալով հայրենիքի հայաթափման աղէտին, որ գործեց անհաշիւ չարիքներ՝ իշխանաւորների կամայականութիւնն ու լկտիութիւնը բարձրացնելով պետական քաղաքականութեան մակարդակի, անպատժելիութիւնը դարձրեց կենսակերպ եւ պոռոտախօսութիւնը՝ գործելակերպ, ամայացնելով արտադրութիւն, մշակոյթ, գիտութիւն, արժեզրկելով հայրենասիրութիւն, խիղճ, պատիւ եւ այլ վեհագնող հասկացութիւններ՝ հիմա յանկարծ հանդէս են գալիս... փրկութեան ելք որոնողների ու առաջարկողների դերում: Եւ ի՛նչ են բարբառում.

ա) «Տնտեսութեան ի սպառ բացակայութիւն»

Ո՞վ կործանեց Հայաստանի տնտեսութիւնը, ոչ յարգելի պարոններ: Դո՛ւք, ձեր բերած վարչակարգը: Ձե՛ր որսք ջրի գնով սեփականաշնորհուած հսկայական գործարանների հաստոցային պարկը տարիներով կրւում էր Պարսկաստան՝ ուռեցնելով վարչակարգի հաւատարիմների գրպանները:

բ) «Մի խումբ տղրուկներ կուտակում են անհաւատալի հարստութիւններ, կառուցում դղեակներ»:

Դուք կամ ձեր մերձաւորները, ընկերները չէ՞ն նոյն այդ տղրուկները, ձեր ժամանակ եւ ձեր աչքի առաջ ծայր չառա՞ւ դղեակաշինութիւնը, երբ ժողովուրդը շատ աւելի կիսաքաղց էր:

գ) «Հանրապետութիւնը յայտնուել է մոլեգնող ահաբեկչութեան ճիրաններում»: Եւ սա ասում են մարդիկ, որոնք հաստատել էին ահաբեկչական վարչակարգ:

Հասարակական հնչեղութիւն ստացած մի շարք դատավարութիւններում («Վանօ Սիրադեղեան-11», «Արմէն Տէր Սահակեանի հրոսակախումբ») արդէն իսկ ցնցող մերկացումներ են արւում:

Մեղադրեալները բաց դատավարութեան ընթացքում յայտարարում են, թէ պետութեան մէջ գործել է «7 հոգուց բաղկացած» պետական պաշտօնատարների մի վոհմակ, որն էլ կայացրել է վարչակարգի անցանկալիներին առանց դատ ու դատաստանի մահապատժի ենթարկելու որոշումներ՝ «ազգի համար» փարիսեցիական «արդարացմամբ»: Իրենք ընդամէնը երկրի քաղաքական իշխանութիւնը զաւթած այդ վոհմակի չարամիտ կամքի կատարողներն են եղել:

Եւ ահա այդ ահաբեկչական վարչակարգի երէկուան յենասիւները՝ Երեւանի նախկին քաղաքապետ, նախկին արտաքին գործոց նախարար, ընտրակեղծիքներով խորհրդարան թափանցած նախկին պատգամաւորներ եւ այլք, այժմ յայտարարութիւն են ընդունել՝ հայ ժողովրդին հրաւիրելով Ազատութեան Հրապարակ՝ հանրահաւաքի:

Այն ամէնն, ինչ ասուած է այդ յայտարարութեան մէջ, իրօք մտահոգիչ է, իրօք կայ:

Բայց դրա ստեղծողներն ամէնից առաջ իրենք են եղել, իրենց երէկուան կուսակիցները, ընկերները, բարեկամները: Երբ ժամանակին մենք ըմբոստանում էինք այդ բոլոր հրէշաւոր երեւոյթների դէմ, այսօրուան յայտարարութեան հեղինակները (Վահագն Խաչատրեան, Ալեքսանդր Արզումանեան, Վիգէն Խաչատրեան, Յովհաննէս Թումաջեան, Շողեր Մաթեւոսեան եւ այլք) պատնէշների այն կողմում էին, վարչակարգի հաւատարիմ պահապանների կուռ շարքերում: Մեր, անձամբ իմ ըմբոստացումներն արհամարհող-քամահրողների, անուշադրութեան մատնողների շարքերում: Հիմա ես ինչպէս հաւատամ սոյն պարոնների անկեղծութեանը: Ինչպէս կանգնեմ... նրանց կողքին: Սատանան ի՛նչ իրաւունք ունի մէջբերելու Աւետարանը:

Տարրական բարոյականութիւնը պահանջում է, որ երիտթուրքերին վկայակոչող ու երիտթուրքերի մոլեգնութեամբ երկիրն ամայացրած վարչակարգի երբեմնի երեւելիներն այսօր գոնէ... լռեն: Մեր երկրի ծուռն ու թերին, մեր պետութեան խաթարուած մեխանիզմները իրօ՛ք պիտի շտկուեն: Եւ պիտի շտկուեն արմատից՝ ՀՀՇական վարչակարգի բոլոր չարագործութիւնները ջրի երես հանելով, մեղաւորներին պատժելով, կողոպտիչներին յականէ-յանուանէ դատի առաջ կանգնեցնելով: Եթէ մի շատ մեծ մեղք կայ, որ ունի ներկայիս վարչակազմը՝ այդպիսիներին մերկացնելու, քաղաքական գնահատական տալու, բարոյական դատափետման ենթարկելու գործում ցուցաբերուող դանդաղկոտութիւնն է (միւս մեղքերին չանդրադառնամ, նաեւ նրան, որ այս վարչակազմը այդպէս էլ մինչեւ այժմ չի մաքրուել նախկին վարչակարգի փտած ու քիչ ներկայացուցիչներից): Միայն անցեալի արատները սրբագրելով կարելի կը լինի ապագայ կերտել: Եւ դա պիտի արուի: Անպայմա՛ն: Բայց ի սէր Աստծոյ, առանց իրե՛նց: Իրենք շտկող չեն, աւերո՛ղ են: Տեսել ենք, գիտենք: Հիմա ժողովրդի ընկերային ծանր վիճակից բխող դժգոհութիւնները հրահրելով՝ փորձում են ետ գալ, կրկին տիրանալ իշխանութեան կորցրած լծակներին: Չի՛ անցնի, պարոնայք: Դուք ձեզ այնպէս էք վարկաբեկել, որ այլեւս ձեր ձեռքերին, ձեր խղճին, ձեր ճակատին կպած աղտեղութիւնները ոչնչով մաքրել չէք կարողանալու: Մի՛ աղմկէք: Դուք կորցրել էք նոյնիսկ աղմկելու բարոյական իրաւունքը:

ՌԱՖԻԿ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

«Ազգ»

ԱԿՆԱՐԿ

ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԼԾԱԿՆԵՐԸ ՊԱՀԵԼՈՒ ԲԱՐԴՈՅԹԸ

Շուշիի ազատագրման 8րդ տարեդարձի այս օրերին, ի տես Հայաստանում եւ Արցախում վերջին ամիսներին տեղի ունեցող ներքաղաքական զարգացումներին ու իրադարձութիւններին, խառն զգացումներ եւ յուզումներ է ապրում ամբողջ հայութիւնը եւ յատկապէս Հայաստանի ու Արցախի ժողովուրդը, նրա այն հատուածը, որ ուղղակի իր ներդրումն է ունեցել Շուշիի ու մնացեալ հայապատկան շրջանների ազատագրման գործին, իր վրայ է կրել պայքարի ծանր բեռը:

8 տարիների հեռաւորութիւնից ակնյայտ է, թէ ինչպէս ժողովրդի այդ օրերի դրական տրամադրութիւնները՝ գործի անպայման իր յաջող աւարտին հասցնելու վճռականութիւնն ու կորովը տեղի են տուել ներքաղաքական, ընկերային - տնտեսական ծանր կացութեան առջեւ, նրա մեծ մասի մօտ խամրել է յաղթանակի աւեթած բերկրանքը, պայքարը իր յաջող աւարտին հասցնելու յոյսն ու կորովը:

Հեգնանքն սակայն այն է, որ ժողովուրդը նման յուսախաբութիւն է ապրում յատկապէս այնպիսի մի ժամանակաշրջանում, երբ երկրի իշխանութեան լծակների մօտ են կանգնած հիմնականում նաեւ նրանք, որոնք արդար, բայց յաճախ նաեւ անարդար կերպով շեշտում են իրենց բանալի դերակատարութիւնը այդ յաղթանակներում: Փաստ է, որ յաջողութիւնների եւ յաղթանակների աստիճաններով իշխանութեան բարձր մակարդակներում հասած այդ անձինք, ռազմադաշտում տարած յաղթանակները, տնտեսական, քաղաքական եւ ընկերային առումով ամրագրելու իրենց երբեմնի «նպատակներ»ը մոռացած, այսօր պարզապէս լծուել են իրենց անձնական կամ նեղ խմբակային շահերը պաշտպանելու գործին՝ չկարողանալով ձերբազատուել իշխանութեան վրայ անպայման մնալու, իշխանութեան ուժի լծակները պահելու բարդոյթից:

Այդ են վկայում նաեւ վերջին օրերում մայրաքաղաքի տարբեր տեղերում Երկրապահների կուտակումները, հաւաք-միթինկները, որոնց նպատակը փաստօրէն, առնուազն սարսափի եւ վախի միջոցով ճնշում բանեցնել եւ իրե՛նց թեկնածուին վարչապետի աթոռին հասցնելն է: Վարքագիծ, որը, ըստ պտտուող լուրերի, պատճառ է դարձել նաեւ Երկրապահների եւ նրանց քաղաքական թեւի՝ Հանրապետականների միջեւ հակադրութիւնների, նոյնինքն Երկրապահի շարքերում երկպառակութեան:

Բայց դեռ շատ մօտիկ անցեալում թէ՛ գործադիր եւ թէ՛ օրէնսդիր իշխանութեան բոլոր լծակները գտնւում էր (եւ այժմ էլ մեծ մասամբ գտնւում է) միեւնոյն խմբի ձեռքում, վարչապետի աթոռին էր իրենց իսկ թեկնածուն եւ պատեհ առիթն ու հնարաւորութիւնը կար շարունակելու, վերսկսելու երկրում կարգուկանոն մտցնելու, արդարութիւն, օրէնքի իշխանութիւն հաստատելու բոլոր այն ծրագրերը, որոնք իր առջեւ էր դրել «Միասնութիւն»ը եւ յատկապէս իրենց առաջնորդ Վ. Սարգսեանը: Ի՞նչն էր խանգարում եւ ինչն է խանգարում նաեւ այսօր, որ այդ ճակատը փորձեր եւ փորձի իրագործել այդ ծրագրերը: Վարչապետի պաշտօնանկութեան հարցի վրայից Երկրապահների համարեա լուռ անցնելը ակամայ մղում է մտածելու, որ խնդրոյ առարկան ոչ այնքան ծրագրերն ու դրանց գործադրումն են, որքան անձնական իշխանութեան հաստատումը, իշխելու լծակների պահպանումը:

Եւ ինքնաբերաբար արդարացւում են այն բոլոր մտքերը, ըստ որոնց, դաշինքի ներսում «խարդաւանքներն» էին, որ ակամայ վարչապետին մղեցին հակադրուելու նախագահի հետ եւ արդիւնքում ստացուեց առաջինիս գործից ազատումը: Ներխմբակային խաղեր, որոնց նպատակը, ըստ երեւոյթին, բոլորովին էլ երկիրը այս ճգնաժամից դուրս բերելը չէ, չկայ, կամ եթէ կայ նման ծրագիր, ապա չկայ կամեցողութիւն, այլ կայ միայն իշխանութեան վրայ մնալու ցանկութեան բաւարարում, իշխանութեան ուժը ձեռքից չտալու միտում:

Իշխանութեան լծակները ամէն գնով պահելու շռայլութիւնը այլեւս անթոյլատրելի է որեւէ քաղաքական ուժի կամ խմբակցութեան, յատկապէս երբ այն չունի նաեւ համապատասխան ծրագիր՝ երկիրն ու ժողովուրդը բազմատեսակ այս ճգնաժամերից դուրս բերելու համար:

Վ. Յ.

«ՇՈՒՇԻՆ ՍԿԻԶԲՆ ԷՐ...»

Շուշիի ազատագրութեան 8րդ տարեդարձին առիթով, *«Երկիր»* թերթը հետեւեալ զրոյցը ունեցած է ազատագրութեան կռիւի մասնակցած առաջին վաշտի սպայ՝ Յովհաննէս Ամիրեանի եւ անոր զինակիցներուն հետ:

- Քաղաքի վրայ գրոհին վաշտը սպասում էր դեռ Ապրիլի 24ից: Տղաների մէջ կար անհամբեր սպասում Մեծ Եղեռնի օրը նշանաւորել մեր պատմական թշնամու դէմ տարած յաղթանակով,- վերյիշում է Վաղարշակը,- բայց շտաբից յորդորում էին սպասել. դեռ ժամանակը չէ: Ու չնայած դրան բոլորը համոզուած էին, որ Մայիսը լինելու է վճռական ամիս: Դա էր պահանջում ղարաբաղեան ճակատում տիրող իրավիճակը: Շուշին մատի փուշ էր դարձել, եւ այն պէտք էր հանել:

Բայց մատից փուշը հանելու համար պատրաստուել էր պէտք: Եւ, ինչպէս վկայեցին տղաները, մինչեւ Մայիսի 7ը վաշտի ողջ կազմը թափով նախապատրաստւում էր մօտալուտ իրադարձութիւններին: Քաղաքի բնական դիրքը, որ նրան դարձնում էր գրեթէ անառիկ, թելադրում էր ոչ աւանդական մօտեցումներ եւ մարտավարութիւն ունենալ: Այդ նպատակով Ստեփանակերտի մօտակայքում տեղակայուած յենակէտում հաշուած օրերի ընթացքում անցկացուեցին ռազմական պայմաններին մօտեցուած վարժանքներ: Հետախուզութիւնն ընթանում էր զօր ու գիշեր պարզելով հակառակորդի տեղաշարժի ուղղութիւններն ու բերդի առաւել մատչելի եւ նպատակային ուղիները:

- Գրոհն սկսուեց Մայիսի 7ի լոյս 8ի գիշերը, եւ մեր ջոկատն առաջացաւ նախապէս հաստատուած երթուղիներով: Սկզբում թշնամու դիմադրութիւնն ուժեղ էր: Նոյնիսկ մի պահ ջոկատը յայտնուեց ծուղակում՝ խաչաձեւ կրակի տակ: Դիմացի ինքնաշարժների կանգառում, որ մեր նպատակակէտն էր, ամրացել էր թշնամու բաւականին մեծ խմբաւորում եւ փակել մեր առաջխաղացումը դէպի Շուշի,- պատմում է Յովիկը,- գումարած դրան կողքից մեզ հարուածում էր մէկ այլ խմբաւորում, որ դիրքաւորուել էր անասնագոմերում: Շարժուելը դարձաւ անհնար, ուստի հրամանատարութեան հրամանով անտեղի կորուստներից խուսափելու նպատակով, մեր խումբը շրջանցեց հակառակորդին եւ նրան հարուածեց թիկունքից շարունակելով առաջխաղացումը... Երեկոյեան ուշ քաղաքը բոլոր կողմերից արդէն առնուած էր սեղմ օղակի մէջ: Գիշերն անցկացրինք Շուշուայ ամրոցի պարիսպների տակ դիրքաւորուած: Մնացել էր վերջին հարուածը տալ թշնամուն...

Ամփոփելով անցնող օրուան ընթացքում տեղի ունեցածը պարզուել էր, որ միայն հարեւան «Զուարթնոց» ջոկատում զոհուել էին 4ը, ծանր կորուստներ էր տուել յատկապէս լենինականցիների ջոկատը՝ շուրջ 12 հոգի: Ընդհանուր հաշուով Շուշիի գործողութեան առաջին օրուան ընթացքում զոհուել էին 25ը, վիրաւորուել կրկնակին:

«ԾԱԿ» ՊԱՐԿ

Թշնամու դիմադրութիւնը հնարաւորինս թուլացնելու նպատակով հրամանատարութիւնը Մայիսի 8ին կիրառեց «ծակ պարկի» մեթոդը: Միջանցք բացելով Շուշիում պատսպարուածների համար եւ, միեւնոյն ժամանակ, ուժեղացնելով ճնշումը Կրկժան - Ղայբուլաղ - Լաչինլար գծում, ըստ էութեան, հիմք դրուեց զինուժի մասնատմանը եւ բնակչութեան համատարած փախուստին: Գիշերուան քողի տակ իւրայիններին օգնութեան շտապող ազըրպէյճանական 200 հոգանոց ջոկատին այդպէս էլ վիճակուած չէր հասնել իւրայիններին: Մայիսի 9ի լուսաբացին հայկական ուժերը մտան Շուշի...

«ԵԿԵԼ ԷԻ ԹՈՇԱԿ ՍՏԱՆԱԼՈՒ»

- Ամայացած քաղաքում միայն մի քանի ազրպէյճանցի էր մնացել, այն էլ հաւանաբար քնած էին եղել, կամ որոշել էին մինչ քաղաքից հեռանալը թալանել իւրայինների ունեցուածքը,- պատմեց Արտակը,- ստուգեցինք ու գտանք Հայաստանի գրանցումով մէկին: Տարիքով մարդ էր, բայց մի փոքր մեզ վազեցրեց իր ետեւից: Պարզեցինք, որ նրա երեք տղաները մեր դէմ կռւում են Աղդամի ճակատում, իսկ ինքը, իր խօսքերով, Շուշի էր եկել թոշակ ստանալու: Նոյն օրը նրան յանձնեցինք գլխաւոր *շտաբին*: Բայց մինչեւ այնտեղ հասնելը զոհուածների մայրերը մի լաւ «թոշակ» սարքեցին դրա գլխին:

«ՅԱՂԹԱԿԱՄԱՐ»

Վաղարշակի մտքից չի հեռանում, թէ Ստեփանակերտն ինչպէս դիմաւորեց յաղթանակած զինուորներին: Քաղաքի դարպասների մօտ հաւաքուած ժողովուրդը ծաղիկներով, աղ ու հացով դիմաւորեց նրանց: Համատարած ցնծութիւնը շարունակուեց մի քանի օր, սակայն առաջին վաշտի տղաները չկարողացան մասնակցել տօնախմբութեանը. հրամանատարութեան որոշմամբ, ջոկատը պէտք է մեկնէր Աղդամի մատոյցները կասեցնելու թշնամու առաջխաղացումը Դահրազի եւ Աղբուլաղի ուղղութեամբ: «Շուշիի գրաւումը արդէն կանխորոշել էր պատերազմի հետագայ ելքը մեր վերջնական յաղթանակը: Տղաների մարտական ոգին աւելի էր բարձրացել: Շուշիից մեր պայքարը նոր թափ ստացաւ, ու սկսուեց գրաւեալ տարածքների ազատագրման գործընթացը: Մեծ թափ ստացաւ կամաւորական շարժումը»:

ՄԵՏԱԼԻ ԳԻՆԸ

Պարզւում է, այն տարիների ներքաղաքական հակասութիւնները այնքան էին սրուած, որ նոյնիսկ Շուշիի գրաւումը դարձաւ շահարկումների առարկայ: Վաշտի հրամանատար Յովհաննէսի հաւաստմամբ, Շուշիի գրաւման համար շքանշաններ շնորհելիս, չգիտես ինչու, վաշտի տղաներին յիշել են շատ ուշացումով: «Մեր տուեալներով գործողութեանը մասնակցել էին 2000 հոգի, բայց յետոյ, ինչպէս պարզեցինք, շքանշանի արժանացան 6000ը: Մեր տղաներից շատերը չարժանացան շքանշանի: Բայց դա մեզ համար կարեւոր չէ. մեր շքանշանը մեր հաւատն է. եթէ պէտք լինի, նորից կը գնանք կռուելու ու մետալ էլ չենք ուզում»...

ՎԱՐԴԱՆԻ ԴՐՕՇԸ

- Մեր ընկեր Վարդան Բախշեանը Շուշի չհասաւ: Զոհուեց ազատագրումից մի քանի ամիս առաջ՝ խոստումը չկատարած,- վերյիշում են տղաները,- Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործերով արտասահմանում եղած ժամանակ այնտեղ նրան տուել էին մի հնօրեայ դրօշ՝ խնդրելով այն ամրացնել ազատագրուած Շուշիի ամենաբարձր կէտում: Նրա խոստումը կատարեցինք մենք, մի փոքր ուշացումով, երբ Երեւանից նրա մայրն ուղարկեց դրօշը: Այն երկար ժամանակ փողփողում էր Շուշիի հեռուստաաշտարակի կատարին: Դա երեւի մեր պարտքն էր նաեւ Շահէնի, Պետոյի, Թաթուլի, Բեկորի, Դուշմանի եւ մեր միւս նահատակների յիշատակի առջեւ...

ՏԻՐԱՆ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐ

ՇԻՔԱԿՈՅԻ ԵՒ ՏԻԹՐՈՅԻԹԻ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐՈՒՆ ԿԱԶՄԱՒՈՐՈՒՄԸ

Միացեալ Նահանգներու հայկական հին, գլխաւոր եւ մեծ գաղթօճախներէն են Շիքակոյի եւ Տիթրոյիթի համայնքները։ Հայ պանդուխտներ հիւսիսային այդ քաղաքներուն մէջ բնակութիւն հաստատած են նախաեղեռնեան շրջանին, աշխատելու, դրամ խնայելու եւ յետոյ Երկիր վերադառնալու նպատակով, բայց հետագային մնայուն կեանքի հիմեր դրած են, եկեղեցի եւ դպրոց կառուցած, կազմակերպութիւններ հիմնած եւ հաւաքական կեանքի պայմաններ ստեղծած են։ Յետեղեռնեան շրջանին հազարաւոր հայեր բնակութիւն հաստատեցին այդ քաղաքներուն մէջ եւ անհամեմատօրէն ստուարացուցին հին համայնքները։

Շիքակոյի լճափնեայ գօտին։

ՇԻՔԱԿՈՅԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ԿԱԶՄԱՒՈՐՈՒՄԸ

Շիքակօ քաղաք մըն է Իլինոյ նահանգին մէջ, Միչիկըն լիճին հարաւ- արեւմուտքը․ բուն քաղաքը 590,8 քառ. քմ. տարածութիւն ունի․ իսկ արուարձանային գօտին կ'ընդգրկէ Քուք գաւառը, Շիքակօ - Կէրի եւ յարակից ինը գաւառներ, որոնց երկուքը՝ Ինտիանա նահանգին եւ մէկն ալ Ուիսքոնսին նահանգին մէջ։ Շիքակօ գետը 1,6 քիլոմեթր երկարութիւն ունի եւ քաղաքը հիւսիսային, արեւմտեան եւ հարաւային մասերու կը բաժնէ։

Շիքակօ 2,8 միլիոն (արուարձաններով՝ 8 միլիոն) բնակչութիւն ունի եւ համայնքներու խառնարան մըն է․ սեւամորթները բնակչութեան մօտաւորապէս քառասուն առ հարիւրը կը կազմեն․ իրլանտացիները քաղաքին հարաւային գօտիներուն մէջ կեդրոնացած են եւ քաղաքական կարեւոր ուժ կը ներկայացնեն․ Ամերիկայի լեհական ամէնէն մեծ համայնքը Շիքակոյի մէջ կեդրոնացած է եւ որոնք հիւսիս- արեւմտեան թաղամասերուն մէջ կը բնակին․ կան շուէտացիներ, գերմանացիներ, չեխեր, սլովաքներ, յոյներ, հրեաներ, չինացիներ, ճափոնցիներ, քորէացիներ, հայեր, բնիկ հնդիկներ եւ անկլօ- սաքսոն տարրեր խմբաւորումներ։

Շիքակօ Միացեալ Նահանգներու ամէնէն ճարտարարուեստականացած քաղաքներէն է․ անիկա երկրին մետաղամշակման ճարտարարուեստին գլխաւոր կեդրոնն է․ զարգացած են շինարարական բազմատեսակ մեքենաներու, սարքաւորումներու, ինքնաշարժներու, գիւղատնտեսական մեքենաներու, ելեկտրական գործիքներու, քիմիական, քարիւղի մշակման, կարի, կաշիի եւ պահածոներու արտադրութիւնները։ Անիկա նաեւ առեւտրական մեծ կեդրոն է։

Քաղաքը յայտնի է իր ճարտարապետական կոթողներով, հսկայ երկնաքերներով (Սիրս Պիլտինկ՝ 109 յարկ, 442 մեթր, կառուցուած՝ 1970 - 1974ին)։ Ծովափին կան շքեղ ապարանքներ, գրօսայգիներով եւ ծառուղիներով։

Շիքակոյի շրջանին մէջ առաջին անգամ 1673ին ֆրանսացի երկրախոյզներ Լուի Ժոլիէ եւ Ժաք Մարգէթ, հնդկական հին ուղիին հետեւելով Շիքակօ գետի ափերը հասան, եւ Միչիկընի ափերէն յառաջանալով՝ իրենց հետեւորդներով ուղղուեցան դէպի Միսիսիփիի հովիտը։ ԺԸ. դարուն հոն սկսան թափանցել ոչ հնդիկ վերաբնակիչներ, եւ այս ժամանակ ալ Ժան Պաթիսթ Փուան Սապլը, զաւակը՝ մեծահարուստ առեւտրականի մը, Հայիթիէն գալով 1770ական տարիներուն հոն հաստատուեցաւ եւ սեւամորթ կնոջ մը հետ ամուսնացաւ։

1803ին հոն կառուցուեցաւ Ֆորթ Տիրպրն զինուորական պահակակէտը, որ սակայն քանդուեցաւ 1812ին, հնդիկներու արշաւանքին ժամանակ, եւ անոր զինուորական ու քաղաքային ամբողջ բնակչութիւնը բնաջնջուեցաւ․ միայն մէկ հոգի ազատեցաւ։ Պահակակէտը վերակառուցուեցաւ 1816ին եւ անոր պատերէն դուրս փոքրիկ բնակավայր մը կազմաւորուեցաւ։

Էրիք ջրուղիին կառուցումը՝ 1825ին, ինչպէս նաեւ մօտակայ Քուք գաւառին զարգացումը նպաստեցին Շիքակոյի վերելքին, եւ նոր վերաբնակիչներ հաստատուեցան հոն։ 1837ին, երբ Շիքակօ քաղաք հռչակուեցաւ, անիկա 4,200 բնակիչ ունէր։ Ճամբաներու կառուցումը եւ առեւտուրին զարգացումը նպաստեցին քաղաքի արագ աճին, եւ 1850էն 1870 բնակչութեան թիւը 17 անգամով աւելցաւ։

Հայեր Շիքակոյի մէջ սկսան բնակութիւն հաստատել 1880ական տարիներուն։ Այս ժամանակ Շիքակօ արդէն աւելի քան կէս միլիոն բնակչութիւն ունէր եւ Ամերիկայի ամէնէն մեծ քաղաքներէն մէկը դարձած էր, ուր սկսած էր զարգանալ մետաղամշակման ծանր ճարտարարուեստը եւ այլատեսակ մեքենաներու կառուցման, քարիւղի մշակման եւ միսի պահածոներու պատրաստութեան գործարաններ եւ ջաղացքներ բացուած էին։ Այս պատճառով ալ շատ մը հայ պանդուխտներ, ինչպէս նաեւ նոյն տարիներուն Ամերիկա հասնող ասոր, հրեայ, իտալացի, լեհ, սերպ, խրուաթ եւ չեխ գաղթականներ Շիքակօ ուղղուեցան, հոն գործ գտնելու համար։

Շիքակօ հասնող հայ առաջին պանդուխտները մեծամասնութեամբ խարբերդցիներ էին, քաղաքէն եւ գիւղերէն, եւ ընդհանրապէս՝ բողոքականներ, որոնք միսիոնարներու օժանդակութեամբ եւ յանձնարարութեամբ Ամերիկա հասնելով՝ Շիքակոյի մէջ բնակութիւն հաստատեցին։ Անոնց նպատակն էր քանի մը տարի աշխատիլ, դրամ խնայել եւ յետոյ Երկիր վերադառնալ։ Շիքակոյի գործարանները այս ժամանակ կարիքը ունէին աշխատող ձեռքերու, եւ գրեթէ բոլոր պանդուխտներն ալ այդ գործարաններուն մէջ աշխատանքի մտան։

Այս ժամանակ, 1 Մայիս 1886ին բանուորական մեծ ցոյց մը տեղի ունեցաւ Շիքակոյի մէջ, պատահեցան սպանութիւններ, որմէ ետք օրական ութ ժամուան աշխատանքի դրութիւն հաստատուեցաւ։

Գաղթականներու առաջին խմբակին յաջորդեցին ուրիշներ, որոնք նոյնպէս ընդհանրապէս խարբերդցիներ էին․ այնուհետեւ չարսանճագցի եւ սեբաստացի պանդուխտներ եւս հոն բնակութիւն հաստատեցին։

Շիքակօ հաստատուած առաջին հայերէն էր Կարապետ Փուշման, որ շնորհիւ իր ձեռներէցութեան՝ տնտեսական փայլուն դիրքերու տիրացաւ։ Ան մեծապէս օգտակար եղաւ Շիքակօ հասնող հայ պանդուխտներուն, ոմանք իր մօտ պատսպարեց, օրերով ու երբեմն ամիսներով խնամեց, կերակրեց, մինչեւ անոնց բնակարան եւ գործ գտաւ։

Հետագային, երբ գաղթօճախը ստուարացաւ եւ Երկրէն գալով ընտանիքներ սկսան հաստատուիլ հոն, եւ շատ մը երիտասարդներ ընտանիք կազմեցին, Կարապետ Փուշման օգնեց բոլորին, անոնց զաւակներուն դպրոցական հայթայթեց, օգնեց բարեսիրական միութեանց, ակումբներ հիմնեց եւ այլն։ Անոր ջանքերով նաեւ կազմակերպուեցաւ աւետարանական համայնքը։

Գաղթօճախը բաւական ստուարացած ըլլալով՝ 1903ին հոն սկսաւ հրատարակուիլ «Դաստիարակ» պարբերականը, որուն հետագային յաջորդեցին այլ հրատարակութիւններ։ 1906ին հիմնուեցաւ «Հայ Որբասիրաց Ընկերութիւնը» (հետագային՝ 1922ին անիկա վերանուանուեցաւ «Հայ Որբասիրաց Հիմնարկութիւն»)։ Այնուհետեւ հիմնուեցան Հ.Բ.Ը.Մ.ի Շիքակոյի մասնաճիւղը եւ ՀՕՄի «Անահիտ» մասնաճիւղը։

Սկզբնական շրջանին հայերը գործաւորներ եւ արհեստաւորներ էին․ այնուհետեւ ոմանք տարբեր ծառայութիւններ եւ ասպարէզներ ընդգրկեցին, շատեր նիւթական որոշ կարողութիւններ ձեռք ձգելով՝ առեւտրական ասպարէզ նետուեցան եւ յաջողութիւններու տիրացան։

1910ի տուեալներով, Շիքակոյի եւ անոր շրջակայքին մէջ հազար հայեր կը բնակէին։

Համայնքին բազմացումով, հետագային կառուցուեցան Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ, Ամենայն Սրբոց եւ Ս. Փրկիչ եկեղեցիները, եւ անոնց կողքին՝ հայկական միօրեայ դպրոցներ, ինչպէս նաեւ տիկնանց եւ երիտասարդական միութիւններ կազմուեցան։

ՏԻԹՐՈՅԻԹԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ԿԱԶՄԱՒՈՐՈՒՄԸ

Տիթրոյիթ քաղաք մըն է Միչիկըն նահանգի Ուէյն գաւառին մէջ, Տիթրոյիթ գետի ափին եւ ճիշդ Քանատայի սահմանին վրայ կը գտնուի։ Անիկա հիմնուած է 1701ին, ֆրանսացի առեւտրական Անթուան տըլա Մոթէ Քատիյաքի կողմէ, որ ամրոց մը կառուցեց գետի ափին եւ զայն կոչեց Ֆորթ - Փոնշարթրէն - Տիւ - Տէթրուա։ Անիկա մուշտակի առեւտուրի կեդրոն դարձաւ, եւ հետագային անգլիացիք զայն աւելի պարզ հնչումով Տիթրոյիթ կոչեցին։

Ֆրանսական եւ հնդկական 1760ի պատերազմին տիթրոյիթցիք բրիտանացիներուն յանձնուեցան, բայց յետոյ ֆրանսական եւ հնդկական միացեալ ուժերը եւ մանաւանդ Օթթաուա ցեղախումբը իր ցեղապետ Փոնթիաքի գլխաւորութեամբ 1763ին մեծ յարձակում մը շղթայազերծեցին գրաւելու համար ամրոցը, բայց չյաջողեցան։ 19 Նոյեմբեր 1794ին կնքուած Ժէյի համաձայնագրով բրիտանացիք համաձայնեցան պարպել Հիւսիս - արեւմտեան (Նորթուէսթ) հողերը, եւ 1796ին Տիթրոյիթ անցաւ Միացեալ Նահանգներուն։ 1812ի պատերազմէն ետք Տիթրոյիթ դարձեալ գրաւուեցաւ բրիտանացիներուն կողմէ, բայց ամերիկացիք 1813ին վերագրաւեցին զայն։ 1815ին Տիթրոյիթ քաղաք հռչակուեցաւ։

Մեծ լիճերուն վրայ, Տիթրոյիթէն Պաֆըլօ շոգենաւի երթեւեկի գիծ հաստատուեցաւ, որուն շնորհիւ Տիթրոյիթ հացահատիկի մթերման շտեմարան դարձաւ․ այնուհետեւ մեծ ջրաղացներ կառուցուեցան հոն, ալիւր աղալու համար, եւ այսպիսով հոնկէ մեծ քանակութեամբ ալիւր սկսաւ արտածուիլ դէպի Եւրոպա։

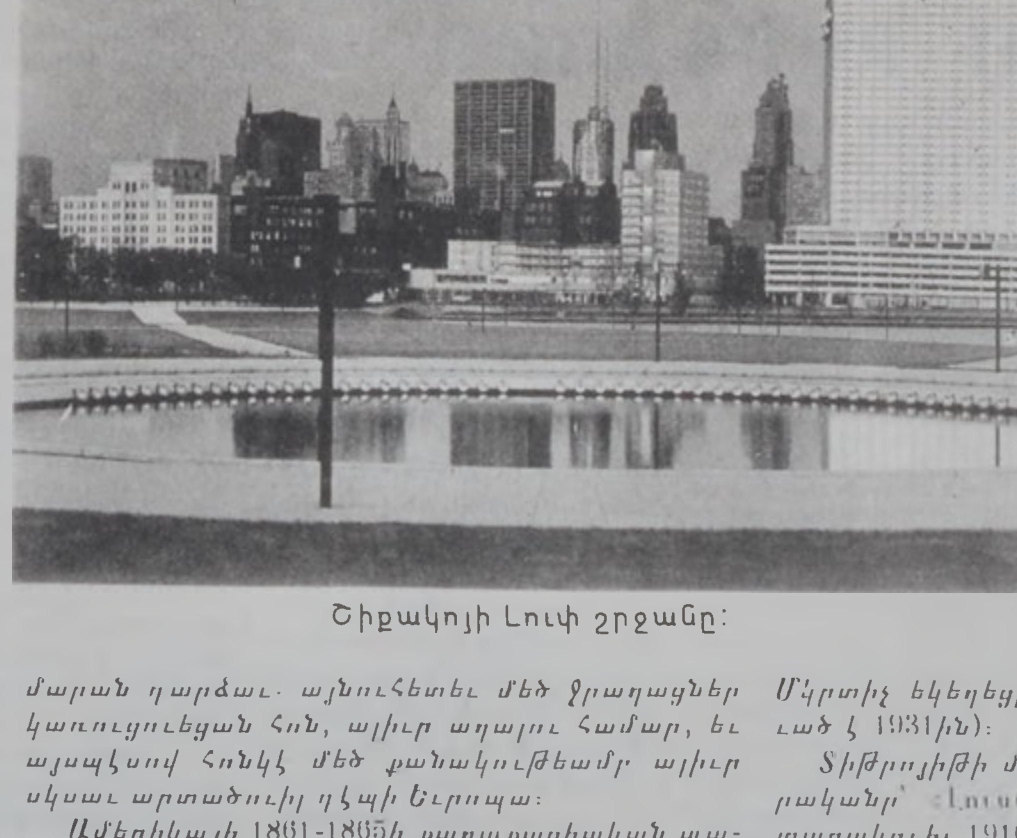

Շիքակոյի Լուփ շրջանը։

Ամերիկայի 1861-1865ի քաղաքացիական պատերազմէն ետք Տիթրոյիթ առեւտրական իր կեդրոնէն սկսաւ վերածուիլ ճարտարարուեստական կեդրոնի։

Հայեր Տիթրոյիթի մէջ առաջին անգամ բնակութիւն հաստատեցին հաւանաբար 1900ին։ Առաջին գաղթականներուն մէկ կարեւոր մասը Անատոլուի կեդրոնական թրքախօս գաւառներէն՝ եոզղատցի, կեսարացի, էվերէկցի եւ ֆենեսէցի երիտասարդներ էին, որոնք Ամերիկա հասնելէ ետք Տիթրոյիթ ուղղուեցան՝ հոն գործ ճարելու համար․ այնուհետեւ անոնց յաջորդեցին համագաւառացի այլ պանդուխտներ, ինչպէս նաեւ՝ ընտանիքներ, եւ այսպիսով ընդհանրապէս թրքախօս հայերէ բաղկացած փոքրիկ համայնք մը կազմաւորուեցաւ հոն։

Մօտաւորապէս նոյն ժամանակաշրջանին քղեցի խումբ մը պանդուխտներ եւս Տիթրոյիթի մէջ բնակութիւն հաստատեցին․ անոնք ի տարբերութիւն միւս գաւառացի պանդուխտներուն, հայախօս էին եւ իրերօգնութեան կապեր ունէին, այն իմաստով, որ քղեցիք տարիներէ ի վեր Ամերիկայի տարբեր քաղաքները հաստատուած հայրենակիցներ ունէին, որոնք բաւական կազմակերպուած էին եւ միութիւններ ալ ունէին։ Այսպէս, 1900ին Փրովիտընսի մէջ կազմուած «Քղիի Խուրս գիւղի Հայկազեան Երկսեռ Վարժարանաց Ուսումնասիրաց Միութիւն»ը (հետագային վերակոչուեցաւ «Վերաշինաց», յետոյ ալ՝ «Հայրենակցական») մասնաճիւղ մը կազմեց նաեւ Տիթրոյիթի մէջ։

Տիթրոյիթի մէջ բնակութիւն հաստատեցին նաեւ վասպուրականցի պանդուխտ երիտասարդներ եւ ընտանիքներ։ Համիտեան բռնակալութեան այդ ժամանակաշրջանին Վասպուրական բաւական ճնշուած էր Պարսկաստանի սահմանին, Թադէի եւ Դերիկի վանքերէն Երկիր թափանցող զինատար խումբերն ու գործիչները հետապնդելու անուան տակ գիւղեր կը քանդուէին եւ խաղաղ բնակիչներ կը բռնագաղթուէին կամ այլազան նեղութեանց կ'ենթարկուէին։ Բայց հակառակ այս իրողութեան, յարաբերաբար քիչ թիւով վասպուրականցիներ (մանաւանդ՝ բաղդատմամբ քղեցիներուն) բռնեցին գաղթի ճամբան։ Յիշենք, որ գաղթականներէն ոմանք Շատախի հեռաւոր, մեկուսացած եւ աղքատ գիւղերէն էին, ուր անոնք ամէնէն նախնական պայմաններու տակ կ'ապրէին։

Գաղութի կազմաւորման առաջին տարիներէն Տիթրոյիթ հաստատուեցան նաեւ սեբաստացիներ․ անոնք մեծ մասամբ Կովտուն գիւղէն էին, Սեբաստացի Մուրատի համագիւղացիներ, որոնք քանի մը տարուան ընթացքին բաւական թիւ կազմեցին եւ լաւ կազմակերպուեցան․ կային նաեւ Սեբաստիոյ այլ գիւղերէ եւ քաղաքէն գաղթականներ։

Տիթրոյիթ հաստատուած հայ գաղթականները թէեւ տակաւին նոր սկսած էին տնտեսութիւն կազմել, բայց սկիզբէն իսկ իրենց նպաստը բերին ազգային հաւաքական կեանքին, դրամ, զինամթերք եւ կամաւորներ ղրկեցին Երկիր։ 1909ի ջարդէն ետք անոնք 300 տոլար հանգանակեցին եւ ղրկեցին Պոլիս։

Սեբաստացիներու շրջանակին մէջ 1909ին հիմնուեցաւ «Մուրատ Ֆոնտ»ը, Սեբաստացի Մուրատի անունով, որուն նպատակն էր Երեւանի մէջ արհեստից դպրոց մը հիմնել, որ սակայն չիրականացաւ քաղաքական պայմաններու բերումով։ Անիկա հետագային նախաձեռնեց Մուրատի կեանքին ու գործունէութեան նուիրուած գիրքերու հրատարակութեան։

Շիքակոյի մօտակայ Կէրիի աշխարհի պողպատի ամէնէն մեծ գործարաններէն մէկը։

«Մուրատ Ֆոնտ»ի հիմնումէն ետք, կովտունցիներու շրջանակին մէջ 1911ին հիմնուեցաւ «Սեբաստիոյ Կովտուն գիւղի Ուսումնասիրաց Միութիւն»ը, որ մասնաճիւղեր կազմեց նաեւ Փրովիտընսի, Մեսինայի, ինչպէս նաեւ Փարիզի եւ Պոլսոյ մէջ։ Միութիւնը օժանդակութիւններ հաւաքեց եւ ղրկեց հայրենի գիւղի դպրոցին։

Յիշենք, որ 1910ի տուեալներով 400 հայեր կը բնակէին Տիթրոյիթի մէջ։

Հենրի Ֆորտ 1914ին ինքնաշարժի արտադրութեան գործարան բացաւ Տիթրոյիթի մէջ, եւ այնուհետեւ շատ մը հայեր այդ գործարանին մէջ աշխատանքի մտան։

Այլեւս բաւական թիւով հայութիւն կեդրոնացած ըլլալով՝ 1915ին հոն հիմնուեցաւ Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին (ներկայ եկեղեցին կառուցուած է 1931ին)։

Տիթրոյիթի մէջ հայկական առաջին պարբերականը՝ «Լուսաւորիչ» հանդէս սկսաւ հրատարակուիլ 1916ին, որուն հետագային յաջորդեցին 18 պարբերականներ, տարբեր ժամանակաշրջաններու։

Տիթրոյիթի համայնքը մեծապէս ստուարացաւ յետեղեռնեան շրջանին, Կեսարիայէն, Երզնկայէն, Խարբերդէն, Սեբաստիայէն, Տարօնէն, Վասպուրականէն, Շապին Գարահիսարէն եւ Պոլիսէն հասնող գաղթականներով, եւ Տիթրոյիթի ու շրջակայքին մէջ հայութեան թիւը մինչեւ 1930 հասաւ տասներկու հազարի։

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

ՍԻՐԵԼԻ ԸՆԹԵՐՑՈՂ

ԼՕՄի Շրջանային վարչութեան առողջապահական յանձնախումբը եւ «Ա. Պուղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի նախազգուշական բաժանմունքը անցեալ տարեշրջանին կազմակերպեցին 5 զրոյց - դասախօսութիւններ՝ «Հասկնանք Մեր Զաւակներու Հոգեկան Աշխարհը» խորագրով, որոնք կը վերլուծէին երեխաներու հոգեկան հարցերը։

Հաւատալով, որ հոգեկան առողջութիւնը ֆիզիքական առողջութեան նպաստող կարեւորագոյն ազդակներէն մէկն է, այս տարի եւս կազմակերպած ենք 7 հոգեբանական դասախօսութիւններ, որոնք կը վերաբերին ընտանիքի բոլոր անդամներուն։

Առ այդ. ձեզ կը հրաւիրենք ներկայ գտնուելու շարքի հինգերորդ հանդիպումին։

Նիւթ՝

«ԵՐԲ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ԿԸ ԿՈՐՍՆՑՆԷ ԻՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐԷՆ ՄԷԿԸ»

Դասախօսուհի՝

ՏԻԿԻՆ ԿԱՐԻՆ ԶՕՀՐԱՊԵԱՆ

(հոգեբան)

Դասախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ Չորեքշաբթի, 17 Մայիս 2000ին, առաւօտեան ժամը 10:00ին, «Ա. Պուղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի «Թնճուկեան» սրահին մէջ։

ԼՕՄի ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ ԵՒ ԼՕՄի «Ա. ՊՈՒՂՈՒՐՃԵԱՆ» ԸՆԿԵՐԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

Յ. Գ.։ Ուշադրութիւն։ Դասախօսական շարքի մասնակցողներուն առիթ պիտի տրուի իրենց հարցերը ներկայացնելու եւ ստանալու մասնագիտական համապատասխան ցուցմունքներ։

Հ. Մ. Ը. Մ.ի ԺՏԷՅՏԷԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

(Բ. ՆԻՍՏ)

Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 16 Մայիս 2000, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Լ. Օ. Խաչի Մար Եուսէֆի «Անահիտ» մասնաճիւղի ակումբին մէջ։

ԾԱՆՕԹ.- Ժամը 8:30ին, ներկաներուն թիւը մեծամասնութիւն պիտի նկատուի։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ

ԱՄԷՆ ՄԱՐԴ ՆՈՅՆ ՀԱՄԵՄԱՏՈՒԹԵԱՄԲ ՑԱՒ ՉԻ ԶԳԱՐ

Կ'ԸՍԵՆ ԳԻՏՆԱԿԱՆՆԵՐ

Նոյն այն գործընթացը, որ առիթ տուած է Քարէ դարու որսորդին, որ արագօրէն վազելով խոյս տայ առիւծէ մը՝ հակառակ ոտքը ցաւցուցած ըլլալուն, կրնայ օժանդակել 21րդ դարու գիտնականներուն՝ ցաւի դէմ աւելի լաւ դարմանումներ գտնելու, կ'ըսեն գիտնականներ:

Մասնագէտներ ձեռնարկած են հետազօտութիւններու՝ գտնելու համար ծինային տարբերութիւններ՝ ո՛չ միայն ցաւի հանդէպ հակադարձութեան, այլեւ՝ ինքնին ցաւի զգացումի համեմատութիւններու գծով:

Ցարդ անոնք գտած են, թէ ո՛չ միայն մեծ տարբերութիւններ գոյութիւն ունին մարդոց ցաւ զգալու մէջ, այլ նաեւ կը թուի, թէ կիներ ու տղամարդիկ՝ ցաւ զգալու համար տարբեր գործընթացներ ունին:

Իլինոյի համալսարանի (Մ. Նահանգներ) հոգեբանութեան բաժանմունքի մասնագէտներէն Ճեֆրի Մոկիլի հետազօտութիւնները ցոյց տուած են, թէ ցաւ զգալու մէջ տարբերութեանց 50 առ հարիւրը ծինային է:

Անոր խմբակը բուծած է մուկեր, որոնք չափազանց զգայուն են կամ դիմադրականութիւն ունին ցաւի հանդէպ: «Տարբերութիւնները պարզապէս հերոսական են», կ'ըսէ ան՝ դիտել տալով, որ ասիկա բնականօրէն արձանագրուող տարբերութիւն մըն է, զոր «եթէ կարենանք հասկնալ, կրնանք օգտագործել զայն»:

Մոկիլ կը յայտնէ, որ թերեւս ծինային դարմանումի ճամբով կարելի է ցաւ դարմանել, կամ ծինային քննութիւններ կրնան բժիշկներու նախօրօք յայտնել, թէ ո՛ր հիւանդները լաւագոյնս պիտի հակադարձեն յատուկ դեղի մը:

ԷԳԵՐ ԵՒ ԱՐՈՒՆԵՐ ՏԱՐԲԵՐ ՁԵՒՈՎ ԿԸ ԶԳԱՆ ՑԱՒԸ

Գիտնական Գիտութեանց Յառաջդիմութեան Ամերիկեան Ընկերակցութեան Փետրուարի մէկ ժողովին յայտնած է, թէ մուկերու եւ առնէտներու մօտ հաստատած է ընդհանրապէս գոյութիւն ունեցող այն համոզումը, թէ էգեր եւ արուներ ցաւը տարբեր ձեւերով կը զգան:

Երկուքն ալ ցաւ կը զգան, սակայն անոնք տարբեր ձեւերով կը հակադարձեն՝ ուղեղին մէջ տարբեր ճամբաներ օգտագործելով, կ'ըսէ ան:

Ըստ հետազօտողին, արուներու ուղեղային բջիջները էգերու ուղեղէն տարբեր քիմիական «անցք» մը կ'օգտագործեն՝ առիթ տալու համար ցաւի դէմ դեղերու, որ ուղեղային բջիջներու վրայ ազդեն:

Մոկիլի համաձայն, եղափոխութիւնը կրնայ այս երեւոյթը բացատրել: «Եղափոխուած ենք որսորդութեամբ եւ քաղելով գրաղելով, թերեւս մարդիկ աւելի յարմարութիւն ունին եւ վարժուած են վէրքեր ստանալու», կ'ըսէ ան նշելով օրինակներ՝ առիւծի խածուածք, նիզակի ծայրամասի պատճառած վէրք եւ այլն:

Առնէտներու պարագային, հետազօտողներ առարկայական միջոցներ կ'օգտագործեն ցաւի համեմատութիւնը չափելու համար:

Սակայն մարդիկ գիտակցաբար հակակշիռ տակ կ'առնեն ցաւի հանդէպ իրենց հակադարձութիւնը:

Մոնրէալի ՄքԿիլ համալսարանի հետազօտողներէն Քէթրին Պուշնըլ մարդոց պարագային կրցած է առարկայականօրէն չափել ցաւը Էֆ. Էմ. Ար. Այ. կամ Փի. Ի. Թի. սքէններով՝ գտնելու համար ուղեղին այն գօտիները, որոնք գործօն կը դառնան:

Ան մարդոց մօտ կը հաստատէ այն, զոր Մոկիլ գտած է մուկերու մօտ. շատ մեծ է տարբերութիւնը մարդոց մօտ ցաւի հանդէպ հակազդեցութեան մէջ:

Ցաւը ուղեղին մէջ գործօն կը դարձնէ գլխաւոր երկու գօտիներ՝ սոմաթոզզգացական գօտին եւ լիմպիք գօտին, որ յուզումներու կապուած է ու կ'ենթադրուի, թէ անձի մը զգացական հակադարձութիւնը կ'արտայայտէ ցաւի հանդէպ:

Իսկ ուղեղը կրնայ այնպիսի միջոցի մը դիմել, որ վստահ ըլլայ, թէ ցաւը կը զգացուի:

Պուշնըլ կ'ըսէ, թէ հետազօտողները, որոնք փորձած են վիրաբուժութեամբ խափանել ցաւը՝ անոր «ճամբաները» կտրելով, ձախողութեան մատնուած են, երբ ուղեղը պարզապէս ցաւի նշանը այլ ուղղութեամբ դրկած է: Գիտնականներ շատ լաւ գիտեն, թէ մարմինը կարողութիւնը ունի դիմադրութիւն զարգացնելու՝ ցաւի դէմ դեղերու շատ մեծ համեմատութիւններու հանդէպ:

Սակայն Պուշնըլի համաձայն, շատ նախնական հետազօտութիւններ ցոյց կու տան, որ եթէ ինքնին ցաւը կարելի չըլլայ խափանել, թերեւս անոր պատճառած զգացական վնասը կարելի է խափանել:

Ան դիտել կու տայ, որ երբ մարդ կ'ընէ բան մը, օրինակ, պարզապէս անձի մը ուշադրութիւնը շեղելու համար՝ անոր ցաւի զգացումը փոխելու նպատակով, «ցաւի նուազում կ'արձանագրուի»:

Կամաւորներու մօտ անոր ուսումնասիրութիւնը ցոյց տուած է, թէ անոնք ցաւ աւելի զգացած են, երբ ուշադրութիւն դարձուցած են անոր: Բնականաբար ասիկա ցաւը չ'անհետացներ, սակայն կը փաստէ, թէ մարդիկ երբեմն կրնան ցաւի իրենց զգացումը հակակշիռ տակ առնել:

Քալիֆորնիոյ համալսարանի մասնագէտներէն Ալըն Պասպաում կ'ըսէ, թէ գիտնականները ապագային ինչ ձեւի ալ դիմեն ցաւը հարուածելու համար, անոնք թիրախ պիտի առնեն մէկ գործարան՝ ուղեղը, որովհետեւ ցաւը հոն կը գտնուի:

ԿԾՈՒ ՊՂՊԵՂՆԵՐ ՑԱՒԻ ԴԷՄ ՆՈՐ ԴԵՂԻ ՄԸ ՃԱՄԲԱՆ ԿԸ ՀԱՐԹԵՆ

Ինկլիզ Սմիթ Քլայն Պիչըմ բրիտանական ընկերութեան գիտնականներ ցաւի դէմ նոր դեղ մը մշակելու համար պղպեղներու մէջ կծուութիւն տուող նիւթին՝ Քափսայսինի հակազդող փրոթէյին մը կ'օգտագործեն:

Զգացական բջիջներու մակերեսին վրայ գտնուող փրոթէյինը (Վի. Ար. 1) գործօն կը դառնայ Քափսայսինի կառչելով: Բարձր ջերմաստիճաններ, որոնք մարդոց ցաւ կը պատճառեն, նոյն ձեւով կը գործեն եւ այդ զգացումը կու տան:

Գիտնականներ ստեղծած են ծինային այլասերումի ենթարկուած մուկեր, որոնց մէջ փրոթէյինը դադրած է գործօն ըլլալէ. մուկերը ցաւի հանդէպ նուազ զգայուն եղած են:

Ըստ հետազօտող Ճոն Տէյվիսի, մուկերը շարունակած են ցաւ զգալ, սակայն դադրած են գերզգայուն ըլլալէ՝ բարձր ջերմաստիճաններու պատճառած ցաւին հանդէպ, զոր կը դիմագրաւէ բնական անասուն մը՝ բորբոքումի մը պարագային:

Տէյվիս «Նէյչըր» թերթին մէջ կը գրէ, թէ Վի. Ար. 1ը կրնայ դեղի իտէալ թիրախ դառնալ՝ բորբոքումներու, կեղերու, շաքարախտի եւ այրուածքներու պարագային:

Թէեւ անասուններ իբրեւ մոտէլներ կարելի չէ հարիւր տոկոսով օգտագործել մարդոց պարագային, ցաւի զգացումը նմանօրինակ է երկուքի մօտ, եւ գիտնականներ ինքնավստահ են, թէ մուկերը լաւ ցուցանիշ են, թէ մարդիկ ինչպէս պիտի հակադարձեն:

ՈՒՏԻՃԸ, ՇՈՂՈՏԸ ԵՒ ԽԽՈՒՆՋԸ ՑԱՒ ԿԸ ԶԳԱՆ

Նորագոյն հետազօտութիւնները ցոյց տուած են, թէ ուտիճը, շողոտը (*լիմաս*) եւ խխունջը ցաւ կը զգան, ինչ որ լաւ տեղեկութիւն է անասուններու պաշտպան խմբակներու համար, որոնք կ'ըսեն, թէ անոնք զգացումներ ունին:

Հետազօտութիւնը բրիտանական «Անասուններու Բարօրութեան Համալսարաններու Դաշնակցութիւն» բարեսիրական խմբակի անցեալ շաբթուան Լոնտոնի մէջ կայացած ժողովին նիւթը դարձած է:

Խմբակին անդամ տոքթ. Սթեֆըն Ուիքընզ *«Տէյլի Թելըկրաֆ»* թերթին յայտնած է, թէ մարդիկ, որոնք կը կարծեն, թէ միջատներ ցաւ չեն զգար, կրնան սխալիլ: «Թերեւս մարդիկ երկար պէտք է մտածեն միջատասպան դեղը գործածելէ առաջ», ըսած է ան:

Տոքթ. Քրիս Շըրուին, որ Պրիսթըլի համալսարանի գիտնականներէն է, կ'ըսէ, որ միջատներ շուներու եւ կատուներու նման կը հակազդեն ելեկտրական ցնցումներու:

«Եթէ շեմփանզէ մը ըլլայ, կ'ըսենք, որ անիկա ցաւ կը զգայ, եթէ ճանճ մը ըլլայ, ո՛չ կ'ըսենք. ինչո՞ւ», հարց կու տայ Շըրուին:

Բրիտանիոյ Քէյմպրիճ համալսարանի հետազօտողներ գտած են, թէ կովեր զգացական հակադարձութիւն կրնան ունենալ: Այլ ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, թէ ոչխարներ ենթադրուածին չափ ապուշ չեն եւ կրնան մարդիկը զանազանել:

«ԽԵԼԱՑԻ ՌՈՒՄԲԵՐ» ՔՐՈՆԻՔ ՑԱՒԸ ԿԸ ԹԵԹԵՒՑՆԵՆ

«Խելացի ռումբեր», որոնք ջիղ սպանող թոյներ կը հասցնեն ուղղակի ջղային այն բջիջներուն, որոնք *քրոնիք* ցաւ կը պատճառեն, կրնան հիւանդներու աւելի օգնել, քան *մորֆինի* նման դեղեր, որոնք ժամանակի ընթացքին իրենց օգտակարութիւնը կը կորսնցնեն, կ'ըսեն հետազօտողներ:

Թէեւ գիտնականները ցարդ միայն առնէտներու վրայ աշխատած են, սակայն անոնց կարծիքով, «խելացի ռումբերը» կրնան կարողութիւնը ունենալ քաղցկեղէ տառապող հիւանդներու անտանելի ցաւերը թեթեւցնել:

Մինեսոթա համալսարանի (Մ. Նահանգներ) մասնագէտներէն Փեթրիք Մենթին եւ անոր գործակիցները գործածած են ցաւի հետ կապուած պատգամ փոխադրող քիմիական նիւթ մը, որ *«նիւթ փէ»* կը կոչուի:

Ջղային կարգ մը բջիջներ իրենց մէջ կ'առնեն նշեալ նիւթը եւ անիկա ձեւով մը ցաւի նշաններ կ'արտադրէ:

Գիտնականները *«նիւթ փէ»*ի կապած են թոյն մը, որ ջղային բջիջներ կը սպաննէ:

Երբ անոնք այս միջոցը փորձարկած են առնէտներու վրայ, անիկա *քրոնիք* ծանր ցաւ պատճառող ջղային բջիջները սպաննած է, սակայն անիկա կեանքի վտանգ սպառնացող ցաւի հանդէպ զգայարանքները չէ տկարացուցած:

Ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, թէ *քրոնիք* ցաւը ողնածուծին մէջ կարգ մը ջղային բջիջներու կողմէ անճիշդ նշաններու հետեւանք է: Մինչ անոնք ջղային բոլոր բջիջներու նուազ քան 5 առ հարիւրը կը բաղկացնեն, անոնք կրնան անձ մը գրգռութիւններու հանդէպ գերզգայուն դարձնել:

Ասիկա կը նմանի այն պարագային, երբ անձ մը արեւէն կ'այրի եւ գաղջ ջուրով բաղնիք կ'առնէ ու յանկարծ կը զգայ, թէ շատ տաք է, կ'ըսէ Մենթին:

Անոր կարծիքով, գործածուած նոր միջոցը ընտրութիւն կատարելու կարողութիւնը ունի. այն իմաստով, որ կ'ընտրէ միայն այն բջիջները, զորս կ'ուզէ թիրախ առնել: «Անիկա մէկը միւսին ետեւէն բջիջ չի սպաններ», կ'ըսէ ան:

Ասիկա շատ կարեւոր է ջղային բջիջներ դարմանելու ընթացքին, նկատի ունենալով, որ անոնք «շղթայի ազդեցութեամբ» մէկը միւսի ետեւէ կրնան մեռնիլ: Կաթուածէ կամ կարգ մը այլ հիւանդութիւններէ ետք ջղային բջիջներ, որոնք հիւանդութեան պատճառով կը սպաննուին, կը դրկեն տեսակ մը նշաններ, որոնք իրենց դրացի բջիջներու մահը կը պատճառեն:

Մենթին եւ անոր գործակիցները կ'առաջադրեն իրենց մօտեցումը փորձարկել աւելի մեծ անասուններու վրայ, եւ եթէ ապահով ըլլայ անիկա, կարելի պիտի ըլլայ մահացու քաղցկեղէ տառապող հիւանդներու համար գործածել զայն:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՑՈՅՑ ՏՈՒԱԾ Է, ԹԷ ՄԱՐԻԽՈՒԱՆԱՆ Ի՛ՆՉՊԷՍ ՑԱՒԻՆ Կ'ԱԶԴԷ

Ցաւը կը մղէ, որ ուղեղը *մարիխուանայի* բնական «տարբերակը» արտադրէ, կ'ըսեն հետազօտողներ:

Անոնց յայտնաբերումը օգտակար է բացատրելու համար, թէ *մարիխուանան* ինչո՛ւ կրնայ ցաւը թեթեւցնել եւ յաւելեալ տեղեկութիւն կը հայթայթէ՝ ցոյց տալու համար, թէ այս նիւթը ուղեղին մէջ շարք մը կարեւոր դերեր ունի:

Փրովիտընսի Պրաուն համալսարանի (Մ. Նահանգներ) հոգեբանութեան դասախօս Մայքըլ Ուոքըր եւ անոր խմբակը առնէտներու վրայ փորձարկումներ կատարած են ցաւի եւ *անանտամիտի* կապակցութեամբ: (*Մարիխուանան անանտամիտի* ընտանիքին կը պատկանի):

Անոնք գտած են, թէ ուղեղը *անանտամիտ* կ'արտադրէ, երբ անոր յատուկ մէկ վայրը, որ ցաւի հետ կապ ունի, գրգռուի: Անիկա նաեւ *անանտամիտ* կ'արտադրէ իբրեւ հակադարձութիւն ցաւ պատճառող *ֆորմալին* քիմիական նիւթի սրսկումին:

Ըստ հետազօտողներուն, *անանտամիտի* արտադրութիւնը ցաւը կը թեթեւցնէ:

Ուոքըր կ'ըսէ, թէ յայտնաբերումը կրնայ օգտակար ըլլալ ցաւի դէմ նոր տեսակի դեղեր գտնելու համար:

Անանտամիտները քիմիականօրէն շատ նման են *քանապիսի* կամ *մարիխուանայի* մէջ գտնուող *քանապինոյիտներու*: Իսկ *քանապիսը* դարերէ ի վեր կ'օգտագործուի ցաւ թեթեւցնելու համար:

ՀԻՓՆՈՍԸ ՎԻՐԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ՑԱՒԸ ԿԸ ԹԵԹԵՒՑՆԷ

Հիփնոսը եւ դեղերու վրայ չհիմնուած այլ միջոցներ, որոնք կը նպատակադրեն ցաւը թեթեւցընել, օգտակար եւ ապահով միջոցներ են բժշկական գործողութիւններու ընթացքին, կ'ըսեն Հարվըրտ համալսարանի մասնագէտներ:

Էլվիրա Լէնկ կը յայտնէ, թէ ուսումնասիրութիւնը ցոյց տուած է, որ «մարզուած ոեւէ անձ կրնայ ասիկա ընել գերարհեստագիտական շրջապատի մը մէջ՝ հետեւելով յստակ մեթոտի մը»:

Հիփնոսի եւ «կառուցային ուշադրութիւն» կոչուած միջոցի մը օգտագործումով կարելի եղած է յաջող կերպով ցաւ եւ մտահոգութիւն նուազեցնել, երբ անոնք գործածուած են սովորական դեղերու հետ միասնաբար:

Հետազօտողները կ'ըսեն, թէ «կառուցային ուշադրութեան» թեքնիքներու մաս կը կազմեն՝ բժշկական անձնակազմին կողմէ ուշադիր մտիկ ընելը, քաջալերանքը եւ հիւանդի պահանջներուն անյապաղ պատասխան տալը: Անձնակազմը նաեւ պէտք չէ ժխտական լեզու գործածէ, ինչպէս օրինակ՝ «ասիկա կրնայ ցաւցնել կամ այրել»:

Ուսումնասիրութեան ընթացքին հիւանդներուն արտօնուած է ցաւի դէմ իրենց սեփական դեղերը իրենց ձեռքով առնելու՝ ապահովութեան որոշ սահմաններու մէջ:

Գիտնականները գտած են, թէ սովորական միջոցներու հետեւող հիւանդներու խմբակին անդամները շատ աւելի դեղ գործածած են, քան «ուշադրութեան» եւ հիփնոսի խմբակի անդամները:

Ի յայտ եկած է նաեւ, որ այս միջոցներուն դիմելով՝ վիրաբուժութիւնը միջին հաշուով աւելի կարճատեւ է ու հիւանդները աւելի կայուն կը թուին ըլլալ:

ԱՍԵՂՆԱԿԻՏՈՒՄ՝ ՑԱՒԸ ԹԵԹԵՒՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ասեղնակիտումը (աքիւփիւնքթիւր) ցաւը կը թեթեւցնէ եւ ուղեղային գործունէութեան սքէն մը ասիկա կը փաստէ, կ'ըսեն հետազօտողներ:

Նիւ Ճըրզիի բժշկագիտութեան եւ ատամնաբուժութեան համալսարանի բժիշկներ 12 կամաւորներու մօտ ցաւ յառաջացուցած են՝ թելով մը անոնց վերի շրթունքին դպչելով ու միաժամանակ Էմ. Ար. Այ. սքէնի միջոցով հետեւած են անոնց ուղեղային գործունէութեան աճին:

Մինչ կամաւորներու ցաւը կը թեթեւնար բութամատին եւ ցուցամատին միջեւ զետեղուած ասեղնակիտումի ասեղներով, անոնց ուղեղային նկարները ցոյց կու տային, թէ նշեալ գործունէութիւնը 60էն 70 առ հարիւրով կը նուազի, կ'ըսեն հետազօտողները:

«Կ'օգտագործենք նոր արհեստագիտութիւն մը՝ հասկնալու համար, թէ 2500 տարուան այս միջոցը ի՛նչպէս կը գործէ», կը յայտնէ հետազօտող Հուիճէն Լի:

Ան դիտել կու տայ, որ ցաւ դիմագրաւող շատ մեծ թիւով մարդիկ կ'ապաւինին մորֆինի նման դեղերու, որոնք կրնան կախեալ դարձնել: «Ասեղնակիտումը երկրորդական ազդեցութիւններ չունի եւ այլ ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, որ անոր պատճառած ցաւի թեթեւացումը ամիսներ կրնայ տեւել», կ'ըսէ ան:

Պատրաստեց Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Աղբիւր՝ *«ՌՈՅԹԸՐԶ»*

«ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԴԵՂԵՐ»՝ ԿՈՂՄՆԱԿԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՆՈՒԱԶԵՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Յառաջիկայ տասնամեակին իւրաքանչիւր անձի դեղերու հանդէպ հակազդեցութեան գծով անհատական տեղեկութիւններ բժիշկներու առիթ պիտի տան, որ կողմնակի ազդեցութիւնները նուազեցնեն, դարմանումները բարելաւեն եւ ծախսերը կրճատեն, կը նախատեսեն բրիտանացի գիտնականներ:

Դեղերու հանդէպ ժխտական հակադարձութիւններ սիրտխառնուքէ մինչեւ մազերը թափիլ, արիւնահոսութիւն ու բորբոքումներ, տարեկան Մ. Նահանգներու մէջ միայն, 100 հազար հոգիի մահուան պատճառ կը դառնան, իսկ Բրիտանիոյ մէջ հիւանդանոց ընդունուող 15 հիւանդէն մէկը այդ պատճառով է:

Սակայն դեղածինաբանութիւնը, որ կը վերաբերի մարմնին կողմէ դեղերու հանդէպ հակազդեցութեան ուսումնասիրութեան, ինչպէս նաեւ մարդկային ծիներու քարտէսին պատրաստութիւնը, ասիկա կրնան փոխել իւրաքանչիւր անհատի յատկութիւններուն համաձայն դեղեր պատրաստելով:

Մօտաւորապէս 40 տարիէ ի վեր կը խօսուի այն տեսութեան մասին, թէ դեղերու հանդէպ մարմնին հակազդեցութիւնը գէթ մասամբ ծինային հիմնաւորում ունի:

Բրիտանիոյ *Իմփիրիըլ Քէնսըր Ռիսըրչ Ֆանտի* մասնագէտներէն փրոֆ. Ռոլընտ Վուլֆ կ'ըսէ, որ ծիներու քարտէսի պատրաստութեան ծրագիրը եւ մոլեքիւլներու կենսաբանութեան մարզին մէջ արձանագրուող յառաջդիմութիւնները բժիշկներու առիթ պիտի տան յատուկ հիւանդի մը համաձայն ճիշդ դեղը եւ ճիշդ չափը գտնել սահմանափակելով մահուան պարագաները, կողմնակի ազդեցութիւնները եւ բժշկական ծախսերը:

ՆՄԱՆ ՓՈՐՁԱՐԿՈՒՄՆԵՐՈՒ ՉԴԻՄԵԼԸ ԿՐՆԱՅ ՕՐ ՄԸ «ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆ» ՆԿԱՏՈՒԻԼ

Նախապէս կատարուած ուսումնասիրութիւններու, գիտական ներկայացումներու եւ իրենց սեփական հետազօտութիւններուն վրայ հիմնուելով Վուլֆ եւ անոր գործակիցները *«Պրիթիշ Մետիքըլ Ճըրնըլ»* թերթին մէջ յօդուածով մը կը նախատեսեն, թէ օր մը կրնայ անբարոյական նկատուիլ նման փորձարկումներու չդիմելը:

Սքանտինաւեան երկիրները ամէնէն յառաջացածներն են դեղածինաբանական փորձարկումներու մէջ, յատկապէս P450 CYP2D6 անզիմին գծով, որ կապ ունի մարմնին մէջ դեղերու հանդէպ հակազդեցութեան:

Կարգ մը անձերու մօտ անզիմին պատրաստութեան համար անհրաժեշտ ծինը գործօն չէ, կամ անոնք այդ ծինէն բազմաթիւ օրինակներ ունին: Հետեւաբար անոնք կը ստանան դեղեր, որոնք ոեւէ ազդեցութիւն չունին, կամ անոնք կը կուտակուին իրենց մարմիններուն մէջ հաւանականօրէն ծանրակշիռ կողմնակի ազդեցութիւններով:

«Դեղածինաբանութիւնը մեզ կ'առաջնորդէ դէպի դեղերով աւելի անհատական դարմանումներ. անձնական դեղահատերու ժամանակաշրջանը գրեթէ հասած է արդէն», կ'ըսէ Վուլֆ:

ՕՐԱՑԵՑՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆ ԹԻԶԻՆԿ ՄԻՍԻՍ ԹԻՆԿԸԼ- (Էսփաս. Ամփիր. Տինն. Սոտեբօ. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս).- Դպրոցականներ իրենց սպահանջներուն տիրանալու համար սպանդ կը վերցնեն քիմիագիտութեան դասատու Միսիս Թինկըլ-ը:

◆ ԹՐՈՒ ՔՐԱՅՄ- (Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Քոնքորտ).- Լրագրող Քինթ Իսթվուտ ժամանակին դէմ կը մրցի: Ան չորս ժամ ունի. կախաղանէն փրկելու «անմեղ - դատապարտեալ մը:

◆ ՏԸ ԹԸՐՏ ՄԻՐԱՔԸԼ- (Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Քոնքորտ).- Կղերական էտ Հարիս իր գործուղուած վայրը կը հանդիպի աղջկան մը, որուն կը սիրահարի:

◆ ՄԻՍԹԸՐԻ ՄԷՆ- (Փլանէթ / Ապրաժ. Զուք. Քոնքորտ. Ֆրիոլէյ).- «Հերոսներու քաղաքի» բնակիչ «Քէփթըն Ըմէյզինկ»-ը դաւադրութեամբ կալանաւորուած է: «Հերոսներու խմբակ» մը կը կազմուի ազատելու քէփթընը:

◆ ԷՐԻՆ ՊՐՈՔՈՎԻՉ- (Էսփաս. Ամփիր / Սոֆիլ. Տինն. Սոտեբօ. Էլիթ. ՍէՆթ Էլի. Աթլանթիս. Կալաքսի. Լաս Սալինաս. Մքալլէս 2001. Սթարկէյթ).- Հակառակ բազմաթիւ անձնական խնդիրներուն. Էրին Պրոքովիչ կը փորձէ սրբագրել արդարադատութեան գրասենեակներու գործելաձեւը:

◆ ՖՈՐ ԼԱՎ ԱՖ ՏԸ ԿԷՅՄ- (Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Քոնքորտ. Ֆրիոլէյ).- Պէյզպոլի հռչակաւոր մարզիկ մը (Քեւըն Քոսթնըր) իր հռչակի անհամեմատ անհնգուգահեռ կը սիրահարի: Սակայն միշտ հաստատ կը մնայ ինքզինք պարտադրելու մարզադաշտին մէջ:

◆ ՀԱՈՒՋԱՆ ՀՈՆԹԸՏ ՀԻԼ- (Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Ֆրիոլէյ).- Նախկին յիմարանոց մը. որ վերածուած է մանուկներու յատուկ խաղավայրի, դարձած է «սարսափ»ի վայր մը. կարգ մը երեւակայական հոգիներու «վերակազմութեամբ» ով:

◆ ԷՍԹ - ՈՒԷՍԹ- (Ամփիր/ Սոտեբօ. Մքալլէս).- Խաբուելով Ստալինի տիպար Խ. Միութեան մը ստեղծումի խոստումներէն. ռուս ամոլ մը (կինը՝ ֆրանսացի) կը վերադառնայ Մոսկուա եւ կ'ինկնայ... ծուղակը:

◆ ԹԱԼԷՆԹԸՏ ՄԸՍԹԸՐ ՌԻՓԼԻ- (Էսփաս. Ամփիր / Սոֆիլ. ՍէՆթ Էլի. Լաս Սալինաս. Կալաքսի).- Իտալիոյ մէջ պատրաստուած հոգեբանական ֆիլմ մը, ուր մարդիկ իրենց նպատակին հասնելու համար. ծայրայեղ միջոցներու կը դիմեն: Դերակատարներ՝ Մէթ Տէյմըն. Քոյինէթ Փալթրօ եւ Ճուտ Լօ:

◆ ՍԹՈՒԸՐԹ ԼԻԹԸԼ- (Էսփաս. Սոֆիլ. Տինն. Սոտեբօ. ՍէՆթ Էլի. Էլիթ. Կալաքսի. Լաս Սալինաս. Աթլանթիս. Մքալլէս 2001).- Սթուըրթը մկնիկ մըն է. որ կ'որդեգրուի «բնական» զաւակ ունեցող ընտանիքի մը կողմէ: Մարդու նման «դաստիարակուած» մուկին միակ գլխացաւը... տան կատուն է:

◆ ՏԸ ՍԹՈՐԻ ԱՖ ԱՍ- (Փլանէթ/Ապրաժ. Զուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Ֆրիոլէյ).- 15 տարի խենթ սիրահարներու նման ապրելէ ետք. Պրուս Ուիլիս եւ Միշէլ Փֆայֆըր ամոլը կը կարծէ. թէ այդ սէրը սկսած է խամրիլ: Արդեօք որքանո՞վ ճիշդ է...

◆ ՏԸ ԿՐԻՆ ՄԱՅԼ- (Էսփաս. Ամփիր / Տինն. Սոտեբօ. ՍէՆթ Էլի. Լաս Սալինաս. Մքալլէս 2001).- Մահուան դատապարտուած անձի մը պատասխանատուն (Թոմ Հէնքս) մարդկայնօրէն կը փորձէ իր պաշտպանեալին պատիժը մեղմացնել:

◆ ԷՆԻՈՒԷՐ ՊԱԹ ՀԻՐ- (Էլիթ).- Զանձրացած միօրինակութենէն. Սուզըն Սարանտըն կը հաստատուի Պեվըրլի Հիլզ. իր աղջկան մօտ:

◆ ԷՆԻ ԿԻՎԸՆ ՍԱՆՏԷՅ- (Փլանէթ/ Զուք).- Օլիվըր Սթոնի բեմադրած այս ֆիլմին մէջ դեր վերցուցած են Տենիս Քուայտ, Քամերոն Տիազ եւ... Ալ Փաչինօ (որպէս ամերիկեան ֆութպոլի խումբի մարզիչ):

◆ ԹՈՅ ՍԹՈՐԻ 2- (Էսփաս. Ամփիր / Տինն. Սոտեբօ. ՍէՆթ Էլի. Կալաքսի).- «Թոյ Սթորի 1»-ին տարբերակը: Այս ֆիլմին մէջ Ուտտին առեւանգուած է խաղալիքներու սիրահարի մը կողմէ...

◆ ՊԻՄՊՕԼԷՆՏ- (Փլանէթ/ Քասլիք).- Երիտասարդուհի մը կը սիրահարի համալսարանի իր դասախօսին (Ժերար Տեփարտիէօ), որուն ներգրաւելու համար կը դիմէ... «մինի ժիւփ»-ին եւ «տեքոլթէ»-ին:

◆ ՍԼԻՓԻ ՀՈԼՕ- (Փլանէթ/ Քասլիք).- Բազմաթիւ ոճիրներ կը պատահին գիւղի մը մէջ. որուն բնակիչները կը հաւատան միայն երեւակայածին բաներու:

◆ ՏԸ ՀՈԼ ՆԱՅՆ ԵԱՐՏԶ- (Փլանէթ / Ապրաժ. Զուք. Քոնքորտ. Սթարկէյթ).- Նիքըլըսը եւ Սոֆին զիրար ատող ամոլ մըն է. որոնք իրարու հանդէպ նաեւ գէշ տրամադրութիւններ ալ կ'ունենան: Պատահաբար նոր դրացի մը կ'ունենան... աշխարհահռչակ ոճրագործ մը:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ- Քոնքորտ.- 738439 - Փլանէթ / Ապրաժ.- 292192 - Փլանէթ/Քասլիք.- 912503/4. Փլանէթ/Փլազա - 04-718690. Անպասատ.- 217490 Էլիթ.- 840286 - Ամփիր / Սոտեբօ.- 616706/7 - Ֆրիոլէյ.- 48559- Էսփաս.- 212526- ՍէՆթ Էլի.- 406706- Ամփիր / Տինն.- 7921231/4- Ամփիր / Սոֆիլ.- 204080- Սամէս.- 56200/6/7 - Կալաքսի.- (05) 455182/3/4:

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԼ. ԷԼ.
7:30.- Արաբ. լուրեր
8:00.- Եուրոնիուզ
8:30.- Սէսըմի Սթրիթ
9:00.- Սուպիմէ
11:30.- Արաբ. լուրեր
11:35.- Աստղեր
12:00.- Տեղ. ֆիլմաշար
13:00.- Վաւերագրական
13:30.- Տունիա Հէյք
14:30.- Լիբանանեան լուրեր
15:00.- Քլիփս
15:30.- Տեղ. ֆիլմաշար
16:00.- Տեղ. յայտագիր
17:00.- Կենդանի գծ.
17:30.- Գեղագրութիւն
18:00.- Տը Պոլտ Էնտ Տը Պիուտիֆուլ
18:30.- Խաղ
19:00.- Լիբանանեան առօրեայ
19:15.- Սակարան
19:30.- Արաբ. լուրեր
20:30.- Թոք Ռիփ Ալ Թաքրիր
21:30.- Մասիքում Պըլ Խէյր
22:30.- Պէսթ Սէլլըր
23:30.- Արաբ. լուրեր
00:00.- Վաւերագրական

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.
6:30.- Թէ. Էֆ. 1ի լուրեր
7:15.- Շուֆ Ուա Իշթիրի
7:30.- Թելէ Մաթէն
9:30.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
10:00.- Մոլիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
10:30.- Ուա Թընաա
11:00.- Մոլիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
11:15.- Թլէթ Պէնէթ
12:15.- Մոլիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
12:30.- Էս. Էլ. Շի.
13:30.- Մոլիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
13:45.- Շուֆ Ուա Իշթիրի
14:00.- Թէ. Էֆ. 1ի լուրեր
14:45.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
15:15.- Ալղանի Ալղանի
16:15.- Մա Վուայանթ Փրեֆերէ
17:00.- Պէ. Աշ. Վէ.
17:15.- Մինի Սթիւտիօ
18:00.- Էմ. Թի. Վի. Սփորթզ
18:15.- Մէյքինկ Աֆ
19:00.- Քըլ Մէյլէ Ալլէ
20:00.- Արաբերէն Լուրեր
20:30.- Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Մոսըլլ Ինք»
21:30.- Ուանս Ը Թիֆ
22:30.- Էմ. Թի. Վի. Սփորթզ
22:45.- Ամ. երկար ժապաւէն՝ «Տը Քրայընթ Կէյմ»
00:00.- Մոթոր Շօ

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.
7:00.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
7:30.- Փինաքըլ Եուրոփ
8:00.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
8:30.- Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա
9:00.- Տեղական ֆիլմաշար
10:00.- Լիասնա Տիփլոմաթիք
10:30.- Նահարքում Սայիտ
13:30.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
14:00.- Էսթրելիթա
15:00.- Ֆլէշ Նիուզ Սաթ
15:15.- Մեքսիքական ֆիլմաշար
16:30.- Ուըրլտ սփորթ
17:00.- Քիֆ Ու Լէյշ
18:00.- Պասքեթպոլ՝ Ասիոյ ախոյեանութիւն
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Պասքեթպոլ՝ Ասիոյ ախոյեանութիւն
22:30.- Փլէյըրզ
23:30.- Պոսթըն Փոփս
00:00.- Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Թրիմըրզ»

ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ.
7:00.- Ալամ Էլ Սապահ
13:00.- Ֆլէշ Ինֆօ
13:15.- Տալաա
14:00.- Քլիփս
14:15.- Ա. Թէ. Սէ. Էլ.ի թենիսի մրցաշարք
19:00.- Խաղ
19:58.- Շաուահէտ Մըն Ալամինա
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Ռուսում Մութահարրիքա
20:35.- Ալ Ռաժոլ Ալ Ախար
21:30.- Խայլիք Պըլ Պէյթ
23:30.- Եգիպտական երկար ժապաւէն

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
14:00.- Լուրեր
15:05.- Մուլթաքա Մուֆիտ
17:00.- Ֆլէշ
18:00.- Քուլթուր
18:45.- Նկարչութիւն
19:00.- Ալ Պիա
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Էն. Պի. Էն.
22:30.- Լուրեր
23:15.- Սփոր

Հ1 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
07:00.- Հայլուր
07:20.- Հեռուստասերիալ «Սուրճ՝ կնոջ բուրմունքով»
08:10.- Իմ տունը
08:20.- Մանուկի կրպակ
08:30.- «02»
09:00.- Մարդը եւ Օրէնքը
10:20.- Քուլիսների ետեւում
10:40.- Բարի ախորժակ
11:00.- Հայլուր
11:20.- Ռուսաֆիքոն
15:00.- Հայլուր
15:20.- Սեղամ. բացուիք
16:00.- Հեռուստասերիալ «Սուրճ՝ կնոջ բուրմունքով»
17:00.- Լուր
17:10.- Հեռուստալոտօ
18:00.- Քեզանից է կախուած Հայրենիքը
18:25.- Արտակարգ ալիք
18:35.- Տուն- տունիկ
19:00.- Հայլուր
19:40.- Պրեմիերա
19:55.- «Կենուորը»
21:40.- Հայլուր
22:00.- Կես գիշերային ճեպընթաց
23:00.- Ռուսաֆիքոն

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայ Օգնութեան Միութեան 90ամեակի գիտաժողով-շրջապտոյտ Հայաստանի մէջ 14 օր տեւողութեամբ. գիտաժողովը տեղի կ'ունենայ 18 Սեպտեմբերէն 28 Սեպտեմբեր:

Մասնակցութեան սակ ճշդուած է՝
1000$ առանձին սենեակ
730$ զոյգ կեցութիւն
700$ եռեակ կեցութիւն

Այս գիներուն մէջ ներառեալ են ծրագրեալ հաւաքներու եւ պտոյտներու հետ առնչուող բոլոր ծախսերը:

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին մասնակցիլ. կը խնդրենք, որ ամենաուշը մինչեւ 10 Յունիս 2000 կապ հաստատեն եւ տեղեակ պահեն ԼՕԽի Շրջանային Վարչութիւնը, հեռաձայնելով՝ 01/265359 թիւերուն:

ՀՕՄ Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՕՄի Շրջանային Վարչութիւնը կազմակերպած է ամառնային ճամբար Ծաղկաձորի մէջ 15 Յուլիս - 29 Յուլիս 2000ին: Այս ճամբարին կրնան մասնակցիլ 12էն 16 տարեկան սփիւռքահայ պատանիները:

Ծրագիրը կ'ընդգրկէ հաճելի ժամանցներ. շրջագայութիւն, պտոյտներ եւ հանդիպումներ:

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին մասնակցիլ. կը խնդրենք, որ ամենաուշը մինչեւ 10 Յունիս 2000 կապ հաստատեն եւ տեղեակ պահեն ԼՕԽի Շրջանային Վարչութիւնը, հեռաձայնելով՝ 01/265359 թիւերուն:

ՀՕՄ Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՔԹ. ՄԻՆԱՍ ՔԵՍՏԷՆԵԱՆ

(Մասնագէտ Ներքին եւ ռոմանթիզմի հիւանդութիւններու)

Վկայուած գերմանական համալսարաններէ, վերադարձած է Լիբանան եւ իր յարգոյ հիւանդները կ'ընդունի իր դարմանատան մէջ

Տորա, դեղարան Խաչաքի դիմաց, 2րդ յարկ
Ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 9:00էն - 12:00 եւ կէսօրէ ետք ժամը 3:00էն 6:00:

Հեռ.- 01- 253364, 03-484470

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Ձեր շուրջի մթնոլորտը զուարթութեամբ պիտի փոխուի համակրելի տրամադրութեան մը՝ հանդէպ ամէնուն: Մասնաւորաբար ձեր սրտին մօտիկ անձերուն հետ պիտի ապրիք զուարթ երեկոյ մը:

ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Այսօր առիթ մը պիտի ստեղծուի, եւ դուք պիտի ծանօթանաք օրուան փայլուն անձին: Ձեր կարգին առիթը մի՛ փախցնէք յաջողութեան մը տիրանալու:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Բացառիկ օր մըն է առ ամուրիներուն եւ ամուսնացած մարդոց համար: Պիտի ունենաք հաճելի հանդիպումներ ձեր սրտին խօսող անձերու հետ:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Երբ յարմար չէ շռայլօրէն ծախսելու, մանաւանդ երբ ապահոված չէք: Կարելիութիւն մը ստեղծեցէք բարեկամներու այցելելու՝ դուրս ելլելով անձնական ձեր տրամադրութենէն:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Մի՛ վարանիք անցեալին գործած ձեր սխալը սրբագրելու, քանի որ ձեզ աւելի սիրելի պիտի դարձնէ ձեր շրջանակին մէջ: Սխալը ընդունիլը վեհանձնութիւն է:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Հարցի մը անյարմար կողմերը նկատած էք, ուրեմն շտկեցէք այդ սխալը: Շուտով պիտի հասկնաք, թէ իրաւունք ունէիք ձեր կեցուածքը փոխելու:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Գործ մը ստանձնած էք եւ նոր ծրագիրներով հանգչած էք. ձեր գործակիցները շատ գոհ պիտի մնան այս նոր միտքերէն եւ գործելակերպէն:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Զգացական հարցի մը շուրջ պատրանքներ կը սնուցանէք, բայց ձեր տրամաբանութիւնը ճիշդ չէ: Այս խնդրութիւնը դաս մը պիտի ըլլայ ձեզի՝ նոր հայեացքով դիտելու կեանքը եւ ձեր շրջապատը:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Զգեցէք, որ ձեր պաշտօնակիցները իրենք անձամբ հասկնան իրենց սխալը, փոխանակ դուք մատնանշելու: Անոնք հարցը պիտի հասկնան ձեր բարի կեցուածքը:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Նոր նախաձեռնութիւններու սկսեցէք, որովհետեւ պիտի կարենաք յաջողիլ ձեր ծրագիրը իրագործելու: Այս ձեւով գոհունակութիւն պիտի զգաք:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Տուն մը ունենալու հարցով տարուած էք: Այսօր պիտի յարդարէք ձեր բնակարանը կամ պիտի կարենաք տիրանալ ձեր երազած բնակարանին: Յաջողութի՛ւն:

ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Թերեւս օրէն մի՛ մօտենաք ձեր ասպարէզին հարցերուն, իսկ եթէ ամպեր կուտակուին օրուան ձեր հորիզոնին վրայ, ջանացէք զանոնք հեռացնել ձեր երկինքէն:

ARA TRAVEL IATA ԱՆԴԱՄ
ARMENIAN AIRLINESի SALES AGENT,
ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, ՈՐ Կ'ԱՊԱՀՈՎԷ
ՊԷՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՒԱՆ - ՊԷՅՐՈՒԹ
ԵՒ ՀԱԼԷՊ - ԵՐԵՒԱՆ - ՀԱԼԷՊ
ARMENIAN AIRLINES ընկերութեան
• օդանաւային տոմսեր • ապրանքի փոխադրութիւն
ԱՐԱ ԹՐԱՎԸԼ,
Պուրճ Համուտ, Նամակատան շէնք,
Հեռ. 266594 - 261296 : FAX: 261296

Հ. Յ. Դ.
ԶԱՒԱՐԵԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՕՀՄԻԿ ԵՐԵԿՈՅ»
ՇԱԲԱԹ, 27 ՄԱՅԻՍ 2000

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնլի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ. եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ԲԻՒԶԻ ՇԱՄՄԱՍԵԱՆ կը ներկայացնէ՝
ՇԱՏ ՄԻ ԽԱՌՆԵՐ
Զբօսանք՝ երկու արարով

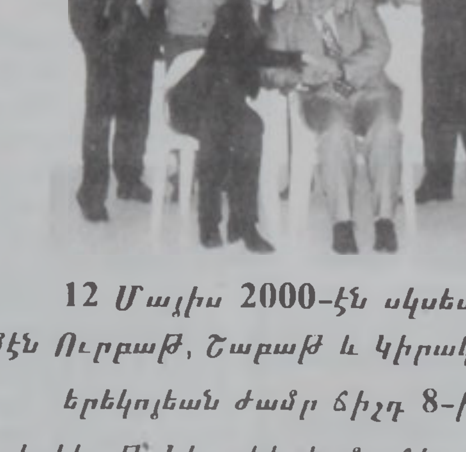

12 Մայիս 2000-էն սկսեալ,
ամէն Ուրբաթ, Շաբաթ և Կիրակի օրերը
երեկոյեան ժամը ճիշդ 8-ին,
ցերեկոյթ՝ Կիրակի ժամը ճիշդ 5-ին:
Յովհաննէս Պօղոսեան Թատերասրահին մէջ, Պ. Հ.
Տոմսերը կրնաք առնել Discotheque Geka-ն Պուրճ Համուտ, Studio Vatche՝ Հաճըն. եւ ամէն Չորեքշաբթի, Հինգշաբթի, Ուրբաթ եւ Շաբաթ օրերը կէսօրէ Կ. Ե. ժամը 6-էն սկսեալ:

Հովանաւորութեամբ
G. A. S. AYANIAN & SONS

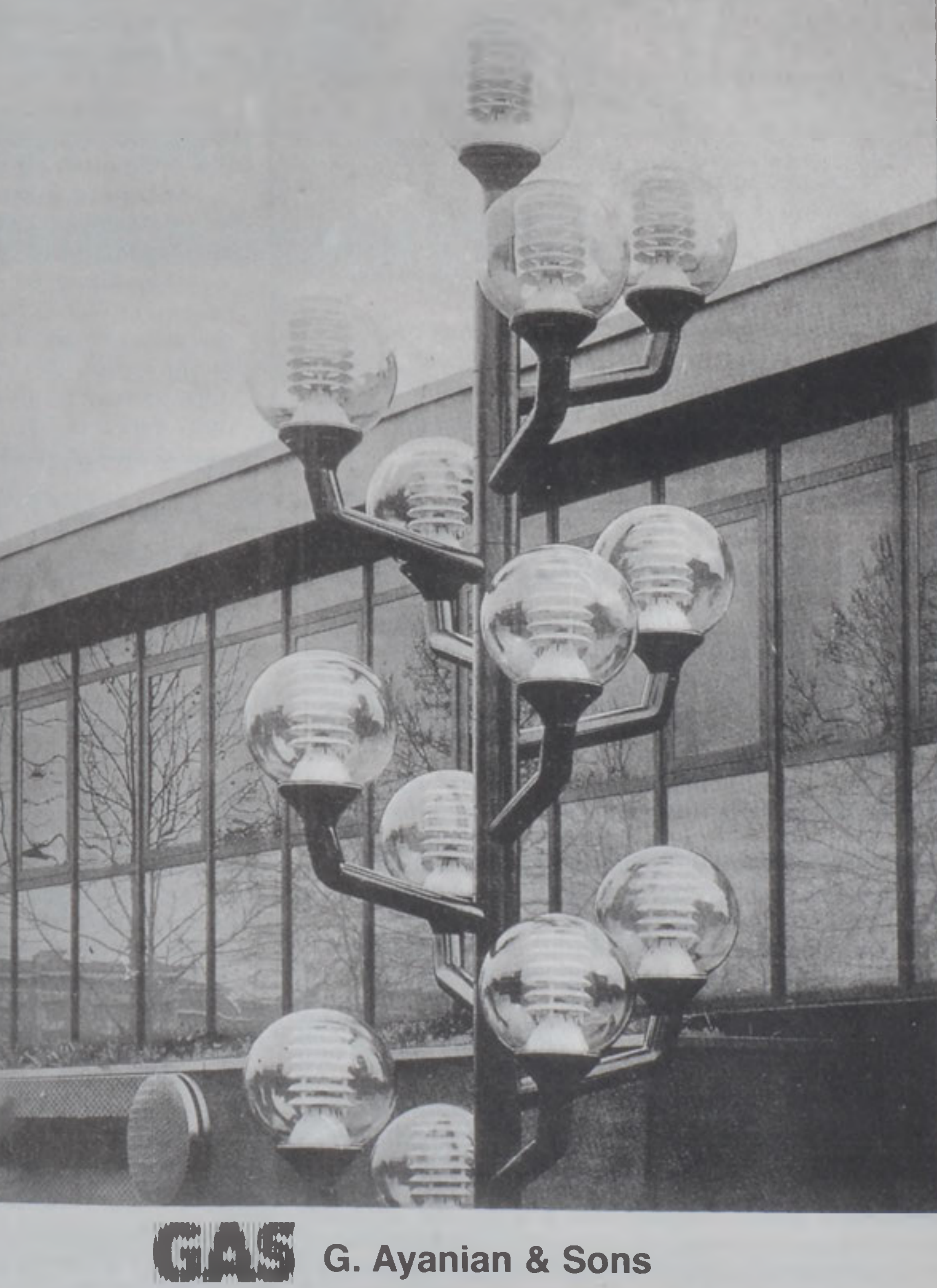

GAS G. Ayanian & Sons
Dora, Tel: 255222/3/4/5/6 Cellular: (03) 627728/9
Gemayzeh, Tel: 447000 - 445429, Fax: (01) 265187 - 582357

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՀՈՂԱՐՇԱՒ

ԹՈՐՓ 24 ԺԱՄՈՒԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ԿՈՏՐԵՑ ԻՆՔՆ ԻՐ ՄՐՑԱՆԻՇԸ

Հողարշաւի Աւստրալիոյ ազգային ախոյեանութեան մրցումներուն, Իան Թորփ, որ առջի օր 200 մեթր ազատ ոճի աշխարհի նոր մրցանիշ հաստատած էր, երէկ, միայն 24 ժամ տարբերութեամբ, արձանագրեց նոր մրցանիշ մը, աւելի ճիշդ՝ կտրեց ինքն իր մրցանիշը: Առջի օր, Թորփ 200 մեթրը կտրած էր 1՝ 45՞ 69ՀՆ: Երէկ ան բարելաւեց մրցանիշը, արձանագրելով 1՝ 45՞ 51 արդիւնք մը:

17 տարեկան Թորփ Սիտնիի մէջ այս ամառ կայանալիք Ողիմպիականին կը սպասուի, որ պատուհասը դառնայ Հողարշաւի ամերիկացի, գերմանացի եւ ռուս հակառակորդներուն:

ԱԹԼԵԹԻԶՄ

ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ ՓԱՅԼՈՒՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Լիբանանի երիտասարդութեան եւ մարմնամարզի նախարարութեան կազմակերպած աթլեթիզմի միջ-դպրոցական ախոյեանութեան, ճեմարանի աշակերտները իրենց մասնակցութիւնը բերին 20 մարզիկով եւ հասան մինչեւ աւարտական հանգրուան, ինչ որ բաւական մեծ իրագործում է իրաւամբ:

Աւելին: Ճեմարանականներ նաեւ խլեցին 3 մետալ: 1987-88ի ծնունդ տղոց գունտ նետելու մարզին մէջ, Կարօ Սեփեթճեան հանդիսացաւ առաջին եւ խլեց ոսկի մետալը՝ 11,90 մեթր նետելով իր գունտը:

Աղջկանց մէկ քայլ ոստումի մարզին մէջ, Դալար Վարմանտայեան հանդիսացաւ երրորդ (85-86ի ծնունդ) եւ արժանացաւ պրոնզ մետալին, ցատկելով 4,06 մեթր, իսկ տղոց մէկ քայլ ոստումին, 87-88ի ծնունդ Քրիստափոր Մալաճեան արժանացաւ արծաթ մետալին (երկրորդ), ցատկելով 4,36 մեթր:

ԹՐԵՋԵԿԷ Կ'ՈՒԶԷ ԻՏԱԼԻԱ ԿԱՄ ԱՆԳԼԻԱ ՄԵԿՆԻԼ

Ֆրանսայի ազգային խումբի կարկառուն յառաջապահներէն եւ Մոնաքոյի սիւներէն՝ Տաւիտ Թրեզեկէ, 22 տարեկան, «Լ'Էքիփ» մարգաթերթին մէջ հրապարակած հարցազրոյցի մը ընթացքին կը յայտնէ, թէ կ'ուզէ լքել իշխանապետական կազմը եւ մեկնիլ արտասահման, նախընտրաբար Իտալիա կամ Անգլիա:

«Կ'ուզեմ համաշխարհային խումբի մը մաս կազմել՝ աւելի բարձրանալու համար: Կ'ուզեմ Պաթիսթուէթայի, Քրեսփոյի կամ Շիրերի մակարդակին հասնիլ իրրեւ ֆութպոլիստ: Հետեւաբար պէտք է մեծ խումբի մը միանամ», կ'ըսէ Թրեզեկէ:

Ֆրանսայի երիտասարդ աստղը այս եղանակին Ֆրանսայի ախոյեանութեան ընթացքին նշանակած է 22 գոլ՝ Մոնաքոյի հաշուոյն: Ան կը նկատուի Եւրօ - 2000ին Ֆրանսայի ազգային խումբին գլխաւոր աթուոն՝ աւարտական հանգրուան հասնելու:

Թրեզեկէ կ'եզրակացնէ «Անելքան Ռէալ Մատրիտ է, թիերի Հանրին՝ Արսենալ, իսկ ես՝ Մոնաքօ: Պարզապէս ճիշդ չէ: Մենք երեքս նոյն սերունդին կը պատկանինք, հետեւաբար միասնաբար պէտք է բարձրանանք: Անոնք յառաջդիմեցին բաւական, չնորհիւ իրենց մեծ խումբերու մաս կազմելու որոշումին: Հերթը իմս է հիմա»:

Ըստ «Լ'Էքիփ»ի, Ա. Սէ Միլան բաւական մօտէն հետաքրքրուած է Թրեզեկէով, իսկ Խնդրոյ առարկայ աստղր կ'ըսէ, թէ իր երազն է մաս կազմել Ա. Սէ Միլանի:

ԼԵՎԱՄԻ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Անցեալ չարաթավերջին, Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոյեղի դաշտին վրայ տեղի ունեցան ՀՄԸՄի ԼԵՎԱՄի պասքեթպոլի մրցումները, որոնք տուին հետեւեալ արդիւնքները:

Ս. Հոփսիմեանց - Յառաջ (միջակ աղջիկներ)	34 - 37
Լ. եւ Ս. Յակոբեան - Հայ Աւետ. քոլեճ (մեծ տղաք)	65 - 27
Կ. Բ. Վ. - Յառաջ (միջակ տղաք)	43 - 29
Ս. Հոփսիմեանց - Մեսրոպեան (միջակ տղաք)	27 - 35
Մեսրոպեան - Եղիշէ Մաւուկեան (մեծ տղաք)	63 - 33
Եղիշէ Մաւուկեան - Ձեմարան (միջակ աղջիկներ)	14 - 28
Լ. եւ Ս. Յակոբեան - Եղիշէ Մաւուկեան (միջակ տղաք)	31 - 30

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԱՍԻՈՅ 4ՐԴ ԽՈՒՄԻ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԱԺԷՍ – ՉՈՊ ԱՀԱՆ՝ 73–67

Ասիոյ 4րդ ախոյեանութեան իր երկրորդ մրցումին, Լիբանանի ներկայացուցիչը եւ Ասիոյ տիտղոսակիրը՝ Սաժէս դժուար յաղթանակ մը տարաւ Իրանի ախոյեան Չոպ Ահանի դէմ՝ 73-67 արդիւնքով (կիսախաղ՝ 34-28):

Մրցումը եղաւ միջակ մակարդակի բայց մաքուր: Իրանեան կագմին պայքարելու ոգին ակնբեւ էր, իսկ անոնց խմբային խաղարկութիւնը բաւական յաջող: Մրցումին աւարտին թէեւ Մոհամմէտ Աչա (Սաժէս) ընտրուեցաւ մրցումին լաւագոյն մարզիկը, բայց իրանցի էմտատի կարծիք ետ չէր մնար իր խաղարկութեամբ եւ իր կարգին արժանի էր տիրանալու այդ տիտղոսին:

Սաժէսի տղոց մօտ բացակայ էր պայքարելու ոգին: Անոնք դաշտ իջած էին գերակայութեան բարդոյթով, ինչ որ մեծ սխալ մըն է անշուշտ եւ այլ պարագաներու կրնայ սուղ արժել խումբին:

Վերջապէս, ակնբեւ էր յարաբերարար առաջին մրցումին (Ուահտէի դէմ) Լիբանանի համակիրներուն բացակայութիւնը, իսկ դաշտը գտնուողներուն թմրած վիճակը թրիպիւններուն մէջ: «Ցառաջիկայ մրցումներուն կը սպասուի համակիրներէն չատ աւելին», ըսաւ արդէն մարգիչ Ղասսան Սարգիս, նկատել տալով, որ խումբին վեցերորդ մարզիկը համակիրն է եւ կենսական է անոր ներկայութիւնը:

Սաժէս այսօր եւ վաղը մրցում չունի կատարելիք, ինչ որ յաւ աւիթ է հանգիստի համար:

ՍՓՈՐԹԻՆԿ ԼԻԶՊՈՆ՝ ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆ

Փորթուգալի ֆութպոլի ախոյեանութեան 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Սփորթինկ Լիզպոն 4 - 0 արդիւնքով յաղթական վերադառնալէ ետք Սալգէյրոշի դաշտէն (15րդ), չահեցաւ երկրին ախոյեանութիւնը, 18 տարուան երկար սպասումէ ետք: Նախքան 34րդ հանգրուանը, Սփորթինկ մէկ կէտի առաւելութիւն ունէր Փորթոյի վրայ, սակայն անիկա եղանակը աւարտեց չորս կէտի տարբերութեամբ, որովհետեւ Փորթօ իր կատարած վերջին մրցումին 2 - 1 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Ժիլ Վիսենթէյի դաշտէն (5րդ): Նոյնիսկ եթէ Փորթօ յաղթէր պիտի չկարենար տիրանալ տիտղոսին եւ եղանակը պիտի աւարտէր մէկ կէտով ետ մնալով անկէ: Այսպիսով, Փորթօ, որ յաջորդաբար վեց տարի ախոյեան հանդիսացած էր (մրցանիշ մը), չկրցաւ իր հաստատած մրցանիշը րարելաւել: Անիկա սակայն յառաջիկայ եղանակին պիտի մասնակցի «Չեմփիընզ Լիկ»ի գաւառի մրցաշարքին, մինչ Սփորթինկ Լիզպոն՝ ուղղակի մրցաշարքին:

Այսպիսով, Սփորթինկ երկրին ախոյեան հանդիսացաւ 17րդ անգամ ըլլալով: Փորթօ ախոյեան հանդիսացած է 18 անգամ, իսկ Պենֆիքա՝ 30 անգամ:

1999 - 2000 եղանակը տարբեր տարի մը եղաւ Փորթոյի համար, նկատի առնելով, որ նախորդ հինգ տարիներուն, անիկա ախոյեանութեան աւարտն չարաթներ առաջ կը տիրանար տիտղոսին, մինչ այս տարի անիկա հանդիսացաւ փոխ ախոյեան:

Ցառաջիկայ կիրակի, վստահարար, որ Փորթօ պիտի չձգէ, որպէսզի Սփորթինկ տուայլէ մրիրագործէ, մինչ ինք եղանակը աւարտէ առանց բաժակ չհեծելու: Անոնք իրարու դէմ յանդիման պիտի գան Փորթուգալի բաժակի մրցաշարքի աւարտականին, յառաջիկայ կիրակի, 21 Մայիսին:

Ստորեւ՝ 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները եւ վերջնական դասաւորումը.

Ժիլ Վիսենթէ - Փորթօ	2 - 1
Սալգէյրոշ - Սփորթինկ Լիզպոն	0 - 4
Վիթորիա Սեթուպալ - Էէյրիա	0 - 0
Ֆարեենսէ - Պելենենսէշ	2 - 1
Ռիօ Աւէ - Ալվերքա	2 - 0
Սանթա Քլարա - Կիմարաէշ	3 - 2
Պենֆիքա - Մարիթիմօ	2 - 1
Պոաւիսթա - Պրակա	2 - 2
Ամատորա - Քամփոմախորենսէ	3 - 2

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	Կէտ
1.- Սփորթինկ Լիզպոն	77 (57 - 22)
2.- Փորթօ	73 (66 - 26)
3.- Պենֆիքա	69 (58 - 33)
4.- Պոաւիսթա	55 (40 - 31)
5.- Ժիլ Վիսենթէ	53 (48 - 34)
6.- Մարիթիմօ	50 (42 - 36)
7.- Կիմարաէշ	48 (48 - 43)
8.- Ամատորա	45 (40 - 35)
9.- Պրակա	43 (44 - 45)
10.- Էէյրիա	42 (31 - 35)
11.- Ալվերքա	41 (39 - 48)
12.- Պելենենսէշ	40 (36 - 38)
13.- Քամփոմախորենսէ	36 (31 - 51)
14.- Ֆարեենսէ	35 (35 - 60)
15.- Սալգէյրոշ	34 (30 - 49)
16.- Վիթորիա Սեթուպալ	33 (25 - 49)
17.- Ռիօ Աւէ	33 (34 - 54)
18.- Սանթա Քլարա	31 (35 - 50)

ՀՈԼԱՆՏԱ

Հոլանտայի ֆութպոլի ախոյեանութեան 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն, վերջին դիրքը «գրաւող» ՏՀՆ Պոչ հաւակառակ անոր, որ 7 - 0 արդիւնքով պարտուեցաւ մատնեց Սփարթա Ռոթերտամը (13րդ), սակայն փոխադրուեցաւ Բ. դասակարգ: Ցառաջիկայ եղանակին անիկա պիտի փոխարինուի Պրետայով: Յաղթական կագմին մարզիկներէն Հենք Վոս նշանակեց չորս կոյ:

Մասսթրիխթ եւ Քամպուր, որոնք յաջորդաբար գրաւեցին 16րդ եւ 17րդ դիրքերը, Ա. դասակարգ մնալու համար փլէյօֆի մրցումներ պիտի կատարեն Բ. դասակարգի վեց խումբերու հետ: Փլէյօֆի մրցումներուն աւարտին ութ խումբերէն երկուքը պիտի բարձրանան Ա. դասակարգ:

Ախոյեան հանդիսացած Փ. Մ. Վ. Այնտհովըն յառաջիկայ եղանակին փոխ ախոյեան հանդիսացած Հիրենվինի հետ պիտի մասնակցի «Չեմփիընզ Լիկ»ի մրցաշարքին, մինչ երրորդ դիրքը գրաւող Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ գտումի մրրցումներուն:

Վիթէս Արնհէմ հակառակ անոր, որ 2 - 2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Ֆորթունա Սիթարտի հետ (12րդ) մնաց 4րդ դիրքին վրայ եւ յառաջիկայ եղանակին պիտի մասնակցի Եուէֆա Ա. բաժակի մրցաշարքին: Անոր հետ մրցաշարքին պիտի մասնակցի Այաքս Ամսթերտամ (3րդ), հակառակ Իւթրէխթէյն (10րդ) իր կրած պարտութեան (3 - 1):

Ստորեւ՝ 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Իւթրէխթ - Այաքս Ամսթերտամ	3 - 1
Քամպուր - Վալվիք	2 - 1
Փ. Ս. Վ. Այնտհովըն - Նայմիկըն	2 - 0
Տէօթինչէմ - Հիրենվին	1 - 1
Տէն Պոշ - Սփարթա Ռոթերտամ	7 - 0
Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ - Թվենթէ	1 - 1
Վիթէս Արնհէմ - Ֆորթունա Սիթարտ	3 - 2
Ռոտա Քերքրատէ - Ադ Ալքմաար	3 - 2
Մասսթրիխթ - Ուիլեմ Թիլպուրկ	1 - 1

Ստորեւ՝ վերջնական դասաւորումը.

	Կէտ
1.- Փ. Ս. Վ. Այնտհովըն	84 (105 - 24)
2.- Հիրենվին	68 (65 - 36)
3.- Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ	64 (66 - 42)
4.- Վիթէս Արնհէմ	63 (67 - 43)
5.- Այաքս Ամսթերտամ	61 (72 - 51)
6.- Թվենթէ	60 (57 - 37)
7.- Ադ Ալքմաար	55 (69 - 59)
8.- Ռոտա Քերքրատէ	55 (62 - 53)
9.- Ուիլեմ Թիլպուրկ	48 (55 - 65)
10.- Իւթրէխթ	46 (55 - 61)
11.- Վալվիք	42 (44 - 67)
12.- Ֆորթունա Սիթարտ	38 (47 - 54)
13.- Սփարթա Ռոթերտամ	37 (48 - 75)
14.- Տէօթինչէմ	33 (41 - 60)
15.- Նայմիկըն	27 (35 - 62)
16.- Մասսթրիխթ	25 (38 - 68)
17.- Քամպուր	25 (35 - 66)
18.- Տէն Պոշ	23 (36 - 74)

●*ՊԵԼՃԻՔԱՑԻ ֆութպոլի ախոյեանութեան 1999 - 2000 եղանակը 8րդ դիրքին վրայ աւարտած եւ անցեալ եղանակին (1998 - 99) ախոյեան հանդիսացած Կլինք, յառաջիկայ եղանակին իրաւունք ստացաւ իր մասնակցութիւնը բերելու Եուէֆա Ա բաժակի մրցաշարքին, երբ անցեալ չարաթավերջին Պելճիքայի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի աւարտականին 4 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Սթանտարտ Լիեժը, որ ախոյեանութիւնը աւարտած էր 5րդ դիրքին վրայ:*

ՀԵՔԵԼԱՐՇԱՒ. ԻՏԱԼԻՈՅ ՇՐՋԱՎԱԶՔ (ԺԻՐՕ)

ՄՈՐԵՆԻ ՇԱՀԵՑԱՒ Բ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ ԵՒ ՀԱԳԱՒ ՎԱՐԴԱԳՈՅՆ ՇԱՊԻԿԸ

Իտալացի Քրիսթիան Մորենի երկկ չահեցաւ Իտալիոյ շրջավազքի (Ժիրօ) Բ. հանգրուանի մրցումը՝ Թերաչինայէն Մատալոնի (229 քմ.) եւ հագաւ վարդագոյն շապիկը, գայն խլելով ագգակից Մարիօ Ջիփոլինիէն:

Իտալացի Մաթէօ Թոսաթօ հանդիսացաւ երկրորդ, իսկ հոլանտացի Քարսթըն Քրուն՝ երրորդ:

Երկկուան մրցումը եղաւ հետաքրքրական: Անձրեւոտ օդին պատճառով թէեւ բաւական վտանգաւոր եղան յատկապէս գառիվարները, սակայն Մորենի ունեցաւ բացառիկ ելոյթ մը եւ կատարեց գեղեցիկ ուղօ մը, երբ վերջին 9 քիլոմեթրին փախաւ 5 հոգինոց փոքր փելոթոնէն եւ առանձինն մտաւ ժամանման գիծ:

Մորենի արհեստավարժ երկրորդ մրցումն էր, որ կը շահէր: Ան իր առաջին մրցումը շահած էր անցեալ տարի, Սպանիոյ շրջավազքին (Վուելթա):

Իտալացի Փաուլօ Սաւոլտելլի, տիտղոսին գլխաւոր թեկնածուներէն մէկը, անբախտ եղաւ. անոր հեծիկին անիւը պայթեցաւ երկու անգամ եւ բաւական ժամանակ կորսնցուց:

Այսօր տեղի կ'ունենայ 3րդ հանգրուանը՝ Փէսթում - Սքալէա, 177 քմ.:

Ստորեւ՝ երկրորդ հանգրուանի դասաւորումը.

1.- Քրիսթիան Մորենի (Իտալիա) Լիքուիկազ	6 ժամ 15՛ 18՞
2.- Մաթէօ Թոսաթօ (Իտալիա) Ֆասօ Պորթոլօ	5՞ ուշ
3.- Քարսթըն Քրուն (Հոլանտա) Ռապոպանք	նոյնը
4.- Խոսէ Կուբիերէս (Սպանիա) Քելմէ	նոյնը
5.- Էլիօ Ակիանօ (Իտալիա) Վիթալիսիօ	7՞ ուշ

ԹԵՆԻՍ

ԱՆՏՐԷ ԱԿԱՍԻ՝ ԱՌԱՋԻՆ

Թենիսի միջազգային ֆետերասիոնը երէկ հրապարակեց տղոց միջազգային դասաւորումը, որուն մէջ ամերիկացի Անտրէ Ակասի լայնօրէն կը գերազանցէ ազգակից Փիթ Սամփրասը եւ հանգիստ ձեւով կը գրաւէ պարագլուխի դիրքը:

Եղանակի երկրորդ կրան շելեմ մրցաշարքը՝ Ռոլան Կարոսը (Փարիզ), որ կը սկսի Մայիսի աւարտին, կրնայ այս իմաստով փոփոխութիւններ կրել, եթէ Սամփրաս յաջողի չահիլ տիտղոսը: Սակայն նման իրագործում այժմ դիւրին չէ Սամփրասի համար, գլխաւորաբար երկու տուեալով. առաջին՝ հոդածածկ դաշտի վրայ Սամփրաս վարպետ չի նկատուիր այնքան, որքան խոտի կամ պեթոնի վրայ: Երկրորդ՝ Սամփրաս իր յաւ օրերուն մէջ չի գտնուիր եւ հետզհետէ անոր խաղարկութիւնը կը նահանջէ:

Ինչ կը վերաբերի Անտրէ Ակասիի, ան կը պարզէ Սամփրասի հակառակ վիճակը եւ կը գտնուի իր յաւ օրերուն մէջ նոյնիսկ եթէ Գերմանիոյ Օփընին դուրս մնաց անցեալ չարաթ:

Իր յաւ օրերուն մէջ է նաեւ ռուս Եւգենի Քաֆելնիքով: Ան կը գրաւէ դասաւորման երրորդ դիրքը եւ այդքան ալ հեռու չէ երկրորդ դիրքին տիրանալէ, եթէ անշուշտ Սամփրաս Ռոլան Կարոսի մէջ ձախողի եւ ինք յաւ արդիւնք ձեռք ձգէ:

Ստորեւ՝ դասաւորման առաջին տասը դիրքերը.

	Կէտ
1.- Անտրէ Ակասի (Մ. Ն.)	5100
2.- Փիթ Սամփրաս (Մ. Ն.)	3308
3.- Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա)	2821
4.- Մակնուս Նորման (Շուէտ)	2785
5.- Սետրիք Փիոլին (Ֆրանսա)	2095
6.- Նիքոլաս Քիֆըր (Գերմանիա)	1899
7.- Կուստաւօ Քուէրթէն (Պրազիլ)	1887
8.- Թոմաս Էնքվիսթ (Շուէտ)	1871
9.- Նիքոլաս Լափենթի (Էքուատոր)	1814
10.- Էէյրըն Հուիթ (Աւստրալիա)	1748

ՊԱԹԻՍԹՈՒԹԱ ՖԻՈՐԵՆԹԻՆԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՆՈՐ ՄՐՑԱՆԻՇ ՀԱՍՏԱՏԵՑ

Ֆիորենցեի (Ֆլորանս) կապմին՝ Ֆիորենթինայի շուրջ հարիւր տարուան պատմութեան մէջ, արժանթինցի Կապրիէլ Պաթիսթութա նոր մրցանիշ մը հաստատեց, երբ նշանակեց իր 152րդ կոլը՝ Ֆիորենթինայի շապիկով: Կիրակի օր ան *հեթրիք* մը իրագործեց Քալչիոյի վերջին մրցումին՝ Վենեցիայի դէմ եւ իր կոլերուն թիւը բարձրացուց նշեալ թիւին:

Նախկին մրցանիշը կը պատկանի շուէտացի յառաջապահ Քուրթ Համրինի, որ 1950ականներուն Ֆիորենթինայի շապիկով նշանակած է 151 կոլ:

Խօսելով իր ապագային մասին, Պաթիսթութա կ'ըսէ. «Շատ մը խումբեր հետաքրքրական առաջարկներ կը ներկայացնեն, որ միանամ իրենց: Բայց ես Ֆիորենթինայի հետ շատ հանգիստ եմ եւ չեմ ուզեր լքել կազմը: Ֆլորանսցիք այնքա՜ն սէր եւ յարգանք ունին ինծի նկատմամբ, որ չեմ մտածեր հեռանալ չքնաղ այս քաղաքէն»:

Պաթիսթութա 1991ին միացաւ Ֆիորենթինայի եւ առաջին իսկ օրէն շատ լաւ յարաբերութիւններ ունեցաւ խումբին թէ համակիրներուն հետ հաւասարապէս: Ան իր կարգին սիրեց խումբը: Փաստօրէն երբ 1993ին Ֆիորենթինա Բ. դասակարգ փոխադրուեցաւ (յաջորդ տարի վերստին բարձրացաւ), Պաթիսթութա չլքեց խումբը, հակառակ անոր որ լաւ առաջարկներ ստացաւ Ռէալի կամ Լիվըրփուլի նման խումբերէ:

«ԱԶԱՏԱՄԱՐՏԻԿ ՎԵԹԵՐԱՆՆԵՐՈՒ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Պետրոսեանի թեւին՝ վիրաւորելով զայն: Չկարենալով իրագործել իրենց նպատակը, ռատիկապով ստացած հրահանգներով, յարձակողները փախուստ դիմած են:

Ներկայիս, Ա. Պետրոսեան կը գտնուի հիւանդանոց, անոր կեանքը չէ վտանգուած, սակայն բժիշկները չեն թոյլատրած, որ ան մամլոյ ասուլիսին մասնակցի:

Արաբկիրի ներքին գործոց բաժանմունքին մէջ, դէպքին առիթով յարուցուած է քրէական գործ:

Պատասխանելով լրագրողներու հարցումներուն, Ա. Տէր Թադեւոսեան յայտնեց, որ իր թշնամիները Ազրպէյճանի մէջ են եւ Հայաստանի մէջ թշնամիներ չունի: Ան բացառեց, որ մահափորձը կապ ունի պաշտպանութեան նախարարի աւագ օգնական ըլլալու հանգամանքին հետ: «Ազատամարտիկ Վեթերաններու Միութեան» ստեղծման հետ միջադէպի կապին անդրադառնալով, Ա. Տէր Թադեւոսեան ըսաւ, որ ոմանք կ'ուզեն Հայաստանը պահել լարուած իրավիճակի մէջ: Ան նշեց, որ Երկրապահ Կամաւորականներու Միութեան հետ իր ստեղծած կազմակերպութիւնը ոչ մէկ հարց ունի, տարակարծութիւններ հարց միայն Երկրապահներու կարգ մը անդամներու հետ: Ա. Տէր Թադեւոսեան շեշտեց, որ «Ազատամարտիկ Վեթերաններու Միութիւնը» նպատակ չունի քաղաքականութեամբ զբաղելու, եւ ներքին հարցերուն մասնակից պիտի չըլլայ:

Միւս կողմէ, «Ազատամարտիկ Վեթերաններու Միութիւնը» շնորհաւորական նամակ մը յղեց նոր նշանակուած վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեանի:

Միութիւնը յոյս կը յայտնէ, որ նոր վարչապետին գլխաւորած կառավարութիւնը կը յաջողի «անզիջում պայքար մղել քլանային համակարգերու եւ հովանաւորչութեան դէմ, երկրին մէջ հաստատել օրէնքի գերիշխանութիւն, որ ժողովրդավարութեան գրաւականն է»: Կազմակերպութիւնը իր պատրաստակամութիւնը կը յայտնէ օժանդակելու կառավարութեան գործունէութեան:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Ուիլիըմ Կրահամ յայտնեց, որ պատուիրակութիւնը շրջան կ'այցելէ մօտէն ծանօթանալու համար հայ-ազրպէյճանական յարաբերութիւններուն, Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման գործընթացին եւ ընդհանրապէս շրջանային զարգացումներուն վերաբերեալ Հայաստանի նախագահին մօտեցումներուն:

Անդրադառնալով Լեռնային Ղարաբաղի հարցին, նախագահ Քոչարեան դրական գնահատեց 1994էն ի վեր, առանց միջազգային խաղաղարար ուժերու ներկայութեան պահպանուող զինադուլը, որ կը վկայէ, թէ կայ այդ իրավիճակը շարունակելու եւ տեւական դարձնելու քաղաքական կամքը: Ան օգտակար նկատեց նաեւ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի նախագահներուն ուղղակի հանդիպումները:

Անդրադառնալով հայ-թրքական յարաբերութիւններուն, նախագահ Քոչարեան նշեց, որ «ատիկա պայմանականօրէն կարելի է բաժնել երկու մասի՝ պատմական ժառանգութիւն եւ ներկայ իրականութիւն»: «Պատմական ժառանգութիւնը որքան ալ ծանր է, այսուհանդերձ նախապայման չէ ներկայ յարաբերութիւններուն համար», ըսաւ ան:

Նախագահ Քոչարեան նկատել տուաւ, որ Թուրքիոյ հետ Հայաստանի յարաբերութիւնները պէտք չէ պայմանաւորուած ըլլան երրորդ երկրի հետ մեր յարաբերութիւններով:

ԳԻՐ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Հայ Օգնութեան Միութիւնը չխօսեցաւ ծառայութեան մասին, այլ իր ծառայութիւնը արժեցուց մեծ իրագործումներով՝ մեր ժողովուրդի ընկերային ու յատկապէս կրթական մարզէն ներս: Իրագործումներ՝ որոնք արժանի են մեր ժողովուրդի բոլոր զաւակներու բարձր գնահատանքին:

Իր գործունէութեան 90ամեայ այս հանգրուանին, վստահ ենք որ կենսական այս բազմամեայ կազմակերպութիւնը կ'անդրադառնայ այն մեծ կարիքներուն ու մարտահրաւէրներուն, որոնց դիմաց կը գտնուի մեր ժողովուրդը իր բոլոր կառոյցներով: Մեր ժողովուրդի պատմութեան այս անկիւնադարձային հանգրուանին, վստահ ենք որ Հայ Օգնութեան Միութիւնը ինք եւս անտարբեր պիտի չմնայ իր գործունէութեան ծիրէն ներս յարուցուող կարիքներուն ու մարտահրաւէրներուն դիմաց: Մեր սպասումն է, հետեւաբար, որ 90ամեակի նշումը Հայ Օգնութեան Միութեան համար դառնայ հրաւէր՝ նորանոր ծառայութիւններ մատուցելու մեր ժողովուրդի կեանքէն ներս, Հայաստանի, Ղարաբաղի եւ Սփիւռքի բոլոր գաղութներուն մէջ:

Կ'աղօթենք առ Ամենաբարին Աստուած, որ քաջառողջ պահէ Հայ Օգնութեան Միութեան բոլոր անդամուհիները, որպէսզի իրենց յատուկ նախանձախնդրութեամբ ու վերանորոգ կամքով շարունակեն իրենց ազգօգուտ եւ յանձնառու ծառայութիւնները մեր ժողովուրդի կեանքէն ներս:

Ողջ լերուք ի Տէր, զօրացեալ շնորհօք Ս. Հոգւոյն եւ յաւէտ օրհնեալ ի Մէնջ. Ամէն:

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ...

Շարունակուած Ա. էջէն

«Օսմանեան իշխանութիւններուն կողմէ 1915ին գործադրուած ջարդերուն 85ամեակին առիթով, ջարդեր՝ որոնց զոհ գացին մէկուկէս միլիոն հայեր, Լիբանանի խորհրդարանը կը ճանչնայ եւ կը դատապարտէ հայ ժողովուրդին դէմ գործադրուած ցեղասպանութիւնը եւ ամբողջական զօրակցութիւն կը յայտնէ հայ քաղաքացիներուն պահանջներուն եւ կը նկատէ, որ այս ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը նախապայման է ապագային հաւանական նմանօրինակ ոճիրներու կանխարգիլումին»:

Պէյրութ, 11 / 5 / 2000

Լիբանանի խորհրդարանին այս որոշումը մենք կը նկատենք քայլ մը դէպի յառաջ մարդկային արդի քաղաքակրթութեան պատմութեան մէջ, արդարութեան երկարատեւ սպասումին ընթացքին:

Կ'աղօթենք, որ այսպիսի ահաւոր արարքներ որեւէ ձեւով չկրկնուին, որպէսզի մարդկութիւնը ապրի խաղաղ եւ արժանապատիւ կեանքով: Մենք տակաւին կը սպասենք ոճիրին ամբողջական ճանաչումին, մանաւանդ Թուրքիոյ կողմէ, որպէսզի արդար հատուցում կատարուի եւ կանխարգիլող օրինակ մը հաստատուի:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵՆԷՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

կածազգային մարմիններուն եւ անհատներուն:

ԼՕԽ առիթը յարմար կը նկատէ իր շնորհակալութիւնը յայտնելու եւ նոյն ատեն յիշատակելու կազմակերպութեան վերելքին սատարած ողջ թէ յաւէտ բաժնուած ընկերուհիներուն, որոնք ամուր կամքով, անձնահանոյչ ոգեկանութեամբ շարունակեցին աշխատիլ կնոջական այս մեր ընտանիքին յարկին տակ:

Մեր մայրերուն եւ քոյրերուն տեսիլքը մէկ էր. պահել հայ կնոջ արժանաւորութիւնը, արտայայտելու հայունիին ոգեկան եւ հոգեկան շնորհները, խրընդիր հայուն զաւակին հայեցի դաստիարակութեան: Այս ըսելէ ետք անգամ մը եւս կ'ուզենք նշել, թէ ԼՕԽի ընտանիքին մէջ իր ներդրումը կատարած հայունին այսօր հոգեկան անխառն ալրումներով կը հաստատէ, թէ ինք զուր տեղ չէ աշխատած, կարողացած է արցունք սրբել, անմխիթարին ուժ ներշնչել, փողոցէն փրկել չքաւոր աշակերտ մը, եւ տագնապի մատնուած հայ մարդուն վերականգնելու հաւատք ներշնչել:

Եօթանասուն տարիներու հարուստ վաստակ մը շալկած կը ներկայանայ այսօր մեզի Լիբանանահայ Օգնութեան Խաչը: Ու եզրափակիչ այս հանդիսութեամբ ան պիտի նորոգէ իր ուխտը հայունիի վայել հաւատքով, թէ պիտի շարունակէ ԳՈՐԾԸ, գալիք սերունդներուն թարմաշունչ եռանդով, նոր օրերուն դիմաց նորոգուած ուժականութեամբ պայքարելու հայութեան սպառնացող ամէն տեսակի վտանգներու դէմ:

Իւրաքանչիւր հայունիի համար ուխտի օր է այս. չընկրկիլ. սերունդներուն փոխանցել ան. այնքան ատեն որ հայը սփիւռք է եւ ենթակայ աշխարհի նոյներուն տաք ու պաղ ալիքներուն:

ԼՕԽ համբայ եղած էր ջանը ծեռին, հայ ժողովուրդին բազկերակին կըշռոյթին ունկնդիր: Ան կը շարունակէ երբը միեւնոյն ոգեւորութեամբ, նոյն համոզումներով, որովհետեւ երբ ան կը նայի իր ետին, նոր կը տեսնէ լուսեղէն հետք մը, բարիքի ցոլքերով պողղուն:

ԼՕԽի անդամ իւրաքանչիւր հայունի կը գիտակցի իր առաքելութեան. ան հոգեկան հրճուանքով կը նայի իր ձեռք բերած իրագործումներուն, եւ կոչ կ'ուղղէ բոլոր հայուհիներուն միանալ իր շարքերուն, վասն հայապահպանման սուրբ գործին պայծառացման, վասն հայրենասիրութեան եւ մարդասիրութեան ալրումներուն ծաղկումին:

Եթէ գոյութիւն չունենար ԼՕԽը մեր գաղութին մէջ, մեծ կորուստ մը պիտի ունենայինք: Հայ ընտանեկան սրբութեան, հայուն դիմագիծին անաղարտ պահպանման համար պայքար մղող հայ կնոջ վաստակին դիմաց կը խոնարհինք, երբը շարունակելու նորոգեալ կորով՝ նուիրեալ հայունիներուն:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԸ ԿԸ ԼՈՒԾՈՒԻ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

մէջ բանակցութիւններու արդիւնքները կրնան պաշտօնական փաստաթուղթի վերածուիլ:

Միւս կողմէ, Ազրպէյճանի նախագահի նախկին խորհրդական Վաֆա Կուլիզատէի համաձայն, տագնապը կրնայ լուծուիլ միայն գերպետութիւններու համաձայնութեան շնորհիւ: Ազրպէյճան փոքր եւ տկար երկիր է եւ Ռուսիոյ վրայ ճնշելու գործօններ չունի, ըսաւ ան՝ աւելցնելով, որ այս հարցը սոսկ հայ-ազրպէյճանական չէ: «Ասիկա Ռուսիոյ եւ Մ. Նահանգներու ռազմավարական եւ աշխարհաքաղաքական մէկ հարցն է, որովհետեւ շրջանին մէջ կը բախին այդ երկիրներու շահերը», ըսաւ ան: Կուլիզատէի համաձայն, շրջանային կայուն խաղաղութեան հաստատումը կախեալ է ռուս-ամերիկեան յարաբերութիւններէն, իսկ ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի յաջողութիւնը կախեալ է Մոսկուայի եւ Ուաշինկթընի ջանքերէն:

Իսկ քաղաքագէտ Մուսապաեւի համաձայն, ներկայիս Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման բանալին դուրս եկած է Մինսքի խմբակի շրջագիծէն: Հարցը կը լուծուի Ռուսիոյ, Մ. Նահանգներու, Ազրպէյճանի եւ Հայաստանի միջեւ:

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՆԵՐՍԷՍ - ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ...

Շարունակուած Ա. էջէն

տէ Հայոց Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման կարեւորութիւնը՝ կանխարգիլելու համար նման մասսայական ջարդերու կրկնութիւնը:

Բարձր գնահատելով լիբանանեան խորհրդարանին այս արի ու պատմական կեցուածքը, որուն մասին երբեք տարակուսած չենք, կայն կը նկատենք մէկ նոր ապացոյցը այն եղբայրական սիրոյն ու յարգանքին, զոր Լիբանան իր պետութեամբ ու զինք բաղկացնող բոլոր համայնքներով կը տածէ հանդէպ Հայ Ազգին: Ան միաժամանակ արտայայտութիւնն է լիբանանցի ժողովուրդը յատկանշող աստուածահաճոյ բարոյական ու մարդկային ազնիւ սկզբունքներուն, որոնք կ'արգիլեն ամէն ձեւի բռնութիւն ու իրաւունքի բռնաբարում: Այս բանաձեւով՝ լիբանանեան խորհրդարանը անգամ մը եւս կը յայտնուի իբրեւ Արդարութեան եւ Մարդու Իրաւունքներու դրօշակակիր, իսկ յաւերժական Մայրիներու Երկիրը Աստուածային օրհնութեան ու շնորհքին արժանի հող:

ՆԵՐՍԷՍ - ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔ
ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ

Հռոմ, 13 Մայիս 2000

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

խափանել խաղաղութիւնը, բայց անոնք կը ներկայացնեն փոքրամասնութիւն մը, որ անցեալին կը նայի եւ անոր հարցերով տարուած է, ըսաւ ան եւ աւելցուց. Իսրայէլէն պիտի պահանջենք բծախնդրօրէն յարգել ՄԱԿի ճշդելիք սահմանագիծը եւ զինաթափ ընել ու լուծարքի ենթարկել Հարաւային Լիբանանի Բանակը, եւ կը մաղթենք որ այդ միլիոնները մարդկային վերաբերումի կ'արժանանան:

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի հետ իր հանդիպումին, Հէյն ըսաւ որ Բրիտանիա Լիբանանի ամէնէն մօտիկ բարեկամներէն մէկն է եւ կ'ուզէ սերտօրէն գործակցիլ ՄԱԿի հետ շրջանին մէջ խաղաղութեան հաստատման համար, «եւ ես վստահ եմ խաղաղութիւնը կ'իրականանայ եթէ բոլոր կողմերը ճիգ թափեն այդ նպատակին հասնելու համար»՝ հաստատելով, որ Դամասկոսի մէջ իր հանդիպումները քաջալերական ու լաւատեսութիւն ներշնչող էին:

Վստահ եմ որ Իսրայէլ պիտի գործադրէ թիւ 425 որոշումը եւ պիտի հեռանայ մինչեւ միջազգային սահմաններ, ըսաւ Հէյն, եւ Մազարէհ Շըպաայի գծով հաստատեց, թէ Լիբանանի պահանջները զօրաւոր հիմեր ունին, բայց ՄԱԿի կը մնայ ճշդել այն գիծը, որուն հիմամբ պիտի կատարուի հեռացումը, որպէսզի անիկա՝ նկատուի ամբողջական եւ նպաստէ շրջանին մէջ խաղաղութեան ու կայունութեան հաստատումին:

ՈՒՔՐԱՆԻՈՅ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

քին քննարկեցին Լեռնային Ղարաբաղի մէջ ԵԱՀԿի խաղաղարար միջամտութեան կարելիութիւնները:

Հանդիպումէն ետք տեղի ունեցած մամլոյ միացեալ ասուլիսին ընթացքին, Թարասեւք յայտնեց, որ Ուքրանիա պատրաստ է մասնակցելու տագնապի լուծման գործընթացին՝ հակամարտող կողմերու պատրաստակամութեան պարագային: Անոնք նշեցին (Վրաստան, Ուքրանիա, Ուզպէքիստան, Ազրպէյճան, Մոլտովա) որ հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան ՎՈՒՈՒԱՄ շրջանակներուն մէջ գործակցութեան առնչուող հարցեր: Հանդիպումին քննարկուեցան նաեւ ուժանիւթի մարզին մէջ գործակցութեան կարելիութիւնները: Անոնք անդրադարձան Կասպից ծովու քարիւղը Ուքրանիոյ հողերով դէպի կեդրոնական եւ Արեւելեան Եւրոպա փոխադրելու կարելիութիւններուն:

Վ. Կուլիեւ այս տարբերակը պիտի քննարկէ նաեւ Լեհաստան իր կատարելիք այցելութեան ընթացքին:

Նոյն օրը, Կուլիեւ հանդիպում ունեցաւ Ուքրանիոյ նախագահ Լէոնիտ Քուչմայի հետ:

Նախագահին բանբեր՝ Ալեքսանտր Մարթինենքօ յայտնեց, որ հանդիպումին Կուլիեւ «զգուշաւոր լաւատեսութիւն» արտայայտած է Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման հեռանկարներուն ուղղութեամբ: Ան ըսաւ, որ հանդիպումին քննարկուած է Կովկասի ընդհանուր իրավիճակը, եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման գործընթացը:

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ՀԻՄՆՈՒԱԾ...

Շարունակուած Ա. էջէն

յայտնեց, որ նոր կառավարութեան կազմութեան վերաբերող բանակցութիւնները հիմնուած պէտք է ըլլան ծրագիրներու վրայ: Ան նշեց, որ եթէ առաջադրուած ծրագիրները համընկնին կուսակցութեան գաղափարներուն, ապա Հ.Յ.Դ. պատգամաւորական խմբակցութիւնը սերտօրէն պիտի գործակցի նոր կառավարութեան հետ եւ պիտի ներկայացնէ նախարարութեան իր թեկնածուները:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4561

Պատրաստեց՝ Ս. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

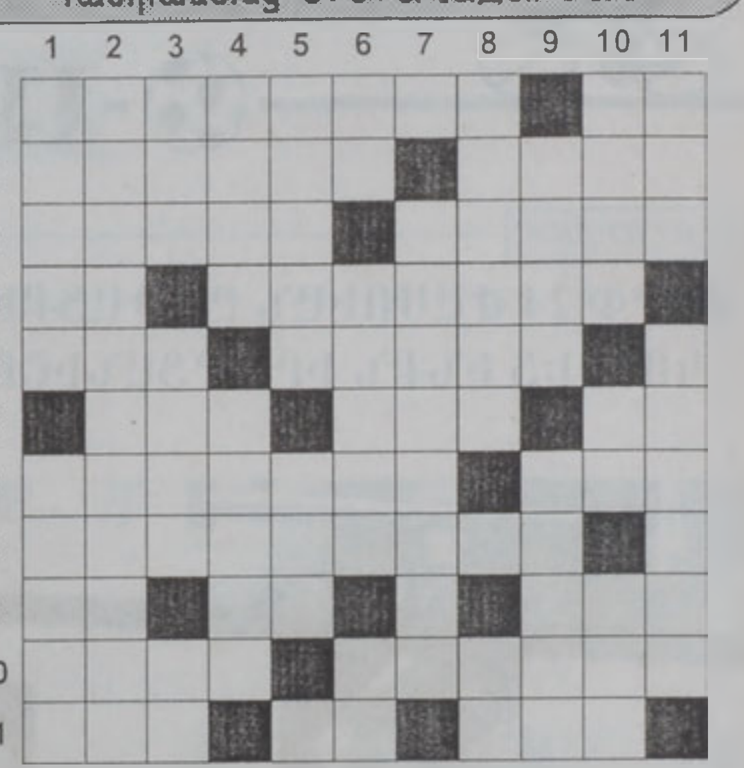

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Չղջիկ - կենդանական սեռ:*
2. *Տեղեակ - Վիշնու աստուծոյ եօթներորդ մարմնացումը:*
3. *Միջնադարու հայ մանրանկարիչ - Հաւանիլ, յօժարիլ:*
4. *Շաղկապ - Գետին հարթելու տափան:*
5. *Մանգաղի կոթ - Շան նման ուտել:*
6. *Իրերայաջորդ տառեր - Լուսինի բակ - Այրուբենէն:*
7. *Օդին մէջ թռիչք առած - Աղր:*
8. *Իգական անուն:*
9. *Այրուբենէն (հակ.) - Շաղկապ - Նախանձիր:*
10. *Դանդաղ - Յաւելեալ չարական:*
11. *Եւրոպական ինքնաշարժներու մակնիշ - Պարտիզպանի գործիք - Հայոց Դ. ամիսը:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Արական օտար անուն - Ա. Մ. Նահանգներէն:*
2. *Հայաստանի պատմական մայրաքաղաքներէն:*
3. *Համաղասական շաղկապ - Ցաւի, ափսոսայ - Ձայնանիշ:*
4. *Աթենասի վահան - Կմախքի իւրաքանչիւր մաս:*
5. *Միւս - Աղէկ:*
6. *Ածականակերտ մասնիկ - Կոնք - Արական օտար անուն:*
7. *Ցոյցի դէմ ցոյց:*
8. *Հետեւցնել, ենթադրել - Ածականակերտ մասնիկ:*
9. *Մաքրողական տերեւներով բոյս - Մանր կտոր:*
10. *Արար իշխան - Ասպ - Մխրճէ՛:*
11. *Ժամանել - Նուագարան մը (հակ.):*

ԹԻՒ 4560 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Գ	Ո	Ն	Գ	Ե	Ղ	■	Ա	Ծ	Մ
2	Ա	Ի	Ա	Ն	■	Ճ	Ա	Կ	Ա	Տ
3	Հ	Ր	Ծ	Է	Ջ	■	Ն	Ա	Ր	Ե
4	Ա	Ջ	■	Լ	Ա	Բ	Ա	Ն	■	Ր
5	Ժ	Ո	Խ	■	Ն	Ա	Հ	Ա	Ն	Ջ
6	Ա	Ի	Ա	Գ	Ա	Ն	Ի	■	Ծ	■
7	Ռ	■	Լ	Ա	Մ	■	Տ	Կ	Ա	Ր
8	Ա	Պ	Ա	Ի	Է	Ն	■	Ո	Ն	Ց
9	Ն	Ա	Ն	Ի	Ր	■	Ա	Ր	Ա	■
10	Գ	■	Ջ	Թ	■	Ա	Ն	Ի	Ծ	Է

1964ԻՆ ԵՒ 1967ԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

Իսրայէլեան հեռացումը պէտք է ըլլայ ամբողջական եւ պէտք է ընդգրկէ այդ շրջանը, ՄԱԿի թիւ 425 որոշումին հիմամբ, այլապէս այդ հեռացումը լիբանանեան հողատարածքէ ներս ուժերու վերադասաւորում պիտի նկատուի եւ ըստ այնմ պիտի վարուինք անոր հետ, զգուշացուց վարչապետը:

ՍԱԹԸՐՖԻԼՏ

Միացեալ Նահանգներու դեսպան Տէյվիտ Սաթըրֆիլտ Հըսի հետ տեսակցելէ ետք յայտարարեց, թէ անոր հետ քննարկած է թիւ 425 որոշումի գործադրութեան կապուած հարցերը, եւ Ուաշինկթըն անվերապահօրէն զօրավիգ կը կանգնի այս ուղղութեամբ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղարի ճիգերուն, եւ ան այս պահուն կը պատրաստէ Ապահովութեան Խորհուրդին ներկայացուելիք իր տեղեկագիրը:

Սաթըրֆիլտ ըսաւ, որ Ուաշինկթըն կ'ուզէ ամբողջական ու բոլոր կողմերու զօրակցութիւնը վայելող ապահով ձեւով գործադրուած տեսնել թիւ 425 որոշումը:

Սաթըրֆիլտ նաեւ ըսաւ, որ Հըս իրեն յանձնած է Մազարէհ Շըպաայի վերաբերեալ ՄԱԿի յղուած տեղեկագրին պատճէնը, «եւ այս հարցը կը վերաբերի Լիբանանի կառավարութեան, գերիշխանութեան եւ թիւ 425 որոշումի գործադրութեան ձեւին»:

ԼԷՕ ՔՈՒՐԹԻԷ

Ֆրանսայի դեսպան Ֆիլիփ Լէօ Քուրթիէ ըսաւ, որ իր կառավարութեան պիտի փոխանցէ վարչապետ Հըսի իրեն յանձնած թղթածրարն ու փաստաթուղթերը, որովհետեւ Մազարէհ Շըպաայի թղթածրարը պէտք է նկատի առնուի, թէեւ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղարին կը մնայ ճշդել այս հարցին արծարծման ձեւը:

Լէօ Քուրթիէ հաստատեց, որ Լիբանանի կեցուածքը լաւապէս հիմնաւորուած է, եւ հզօր ապացոյցներու ապաւինած է, այս թղթածրարը փաստերով ու ապացոյցներով ցոյց կու տայ թէ Մազարէհ Շըպաան Լիբանանի գերիշխանութեան ենթակայ պէտք է ըլլայ, եւ թէեւ անիկա փոքր շրջան մըն է, որուն տարածքը քանի մը քիլոմեթրէն աւելի չէ, բայց անիկա շատ կարեւոր հարց է, բծախնդիր ձեւով պիտի ուսումնասիրուի եւ պիտի յղուի Փարիզ:

Ռուսիոյ դեսպան Պորիս Պոլոթին ըսաւ, որ Մոսկուա կը կանգնի միջազգային օրինականութեան կողքին, եւ անոր որդեգրած որոշումներուն հիմամբ Իսրայէլ պէտք է հեռանայ մինչեւ միջազգային սահմաններ:

Չինաստանի դեսպան Լիու Ժիէն Թանկ վերահաստատեց, թէ Չինաստան Լիբանանի կողքին է եւ ընդգծեց, որ իսրայէլեան ուժերու հեռացումը պէտք է ըլլայ ամբողջական եւ պէտք է ընդգրկէ բոլոր լիբանանեան շրջանները: